

ଜଗା ପତି ଆନ୍ତା । ନିମ୍ନଶିକ୍ଷାର ଭାବ ପ୍ରଧାନ-
 ରୂପେ ଜଣା ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଦାବରେ ରହିଅଛି ।
 ଭବ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଧିକାରୀ ଜଣାରେ ଭବ୍ୟ
 ପୁସ୍ତକ ବନ୍ଦୀ ପାରିଲୁ । ଏ ଶିକ୍ଷାନିତ୍ରି
 ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ନିକେଷ କରିବା କଠିନୀକର
 ଭବ୍ୟ-କାର୍ଯ୍ୟ କ ? ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚ-
 ନାରେ କମିଟି କେବଳ ସମଶ୍ରେଣୀୟ କେତେ-
 ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ବାଛି ଦେଇ ଶାନ୍ତ ରହିଥାନ୍ତେ ।
 ବୋଧୋଦୟ ବିଶେଷରୂପେ ନିମ୍ନଶିକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟ-
 ପୁସ୍ତକ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସେ ପୁସ୍ତକ ଇଂରାଜୀ ତେମ୍ପସ
 ସାଦେବକ ବୋଧୋଦୟର ଅଦର୍ଶରେ ପଣ୍ଡିତ
 ଭବ୍ୟରତ୍ନ, ବିଦ୍ୟାସାଗରଭଦ୍ରା ପ୍ରଣିତ ଏବଂ
 ବଙ୍ଗଳାର ଅଧିକାରୀ ବିଦ୍ୟାନିଧିରେ ପ୍ରଚଳିତ
 ଥିବା ପ୍ରକ୍ରେମେ ବେଉଁ କାରଣରେ କମିଟି
 ଏହାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କଲେ ତେ ରୁଣ୍ଡିଆଇ
 ନାହିଁ । ପାଠମାଳାର ମୂଲ୍ୟ ବୋଧୋଦୟର
 ଦୁଗୁଣ ଏବଂ ସେଥିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଏମନ୍ତ
 କଥା ଅଛି ଯାହାକି ନିମ୍ନ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟା-
 ନିଧିର ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତି ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ । ସ୍ୱୟଂ
 ଜୀବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ତର ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍ତକ
 ଲେଖିବାର କେତେଅର ଶୁଣା ଯାଇଅଛି ପ୍ର-
 କ୍ରେମେ ମୋଟସଲର ଗବକ ଶ୍ରେଣୀ ଦୁର୍ଲଭ
 ବଦଳରେ ଗୁରୁତରୀୟ ପୁସ୍ତକ କଣିକାକୁ
 ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇଅଛି କ ? ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 କମିଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରଥିବାର କୌଣସି କାରଣ
 ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ କର୍ଣ୍ଣ ସେ
 ବୋଧୋଦୟ ସହିତ ଅନୁମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କରହି
 ଥିବାରୁ ସ୍ୱାର୍ଥପରତାର ଗଣ ପଦାନ ଅନୁମାନଙ୍କ
 କଥା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କରାଯାଇ କେହି ସଫାସାଧ୍ୟ-
 ଶକ୍ତ ଅନୁରୋଧ କରିବେ ମାତ୍ର ସ୍ୱାର୍ଥକାଳ ବ୍ୟ-
 କ୍ରିମାନେ (ଯଥା ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ବା ସେମାନଙ୍କ
 ଲାଭକର ଓ ପୁସ୍ତକ ବିକେତା ଇତ୍ୟାଦ) ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ତନକମିଟିର ସହ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ପ୍ରକ୍ରେ
 ସେ କଥା କେତେ ପ୍ରକଳ ଦେବ ଧାର-
 ଶୁକରେ ବିଭବ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । କମିଟିର
 ସହ୍ୟମାନେ ସୁଦ୍ଧା ମନୁଷ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ-
 ଲକ୍ଷା ଉପସ୍ରେ ଅନୁରୋଧ ବା ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରତି ଆଶ୍ରା
 ନାହିଁ ଏବଂ କପରି ବୋଲି ଯିବ ? ଯାହା
 ଦେଉ ଜୀବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ତର ଏବଂ ଅପା ଜଣି-
 ଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ପଢ଼ିବାପୂର୍ବକ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ-
 ବିଷୟରେ ନିରାପଣ ଏକକ ସେ ଏ ପୁସ୍ତକ

ମିସ୍ତ୍ରୀଦ ଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ କମିଟି
 ଅଗ୍ରାଧ୍ୟକଲେ । ସୁଣି ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତକ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ବାବୁ ଅକ୍ଷୟକ୍ତର ଗୃହ୍ୟଧ୍ୟାୟ
 ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଅଧିକାରୀ ସହ୍ୟକ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହି ପୁସ୍ତକ ଏବର୍ଷ ସହାଗେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ।
 ଅର୍ଥାତ୍ କମିଟି ଯାହାକୁ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କଲେ
 ତାହାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅର୍ଥ ଯେବେ ଏହି
 ପୁସ୍ତକ କମିଟି ବିଭବ୍ୟାମରେ ରହିଥିବ ଅନ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକଠାରୁ ଭଲ ହୋଇଥିବ ତେବେ
 ଅଭବର୍ଷ ଏହାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଏ ଉଚିତ
 ଦେବ ? ଏଥର କମିଟି କପରିବାର ପ୍ରାୟ ଏବଂ
 ମାତ୍ର ପୁସ୍ତକରୁ ଜୀବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ତର କଳାହାମ
 ସାଦେବକ ସ୍ୱପ୍ନରକ୍ଷା ଶେଷ ହୋଇଥିବାର
 ଉକ୍ତ କମିଟିର ଜଣାଲ ଥିଲେ ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ-
 ସାଧନକୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟକରାବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦେଲ । ଏଥକୁ କଳାହାମଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଏପରି
 ନୁହଇ ଯେ ଅନୁକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ଏକଥର
 ଶୁଣା ହୋଇ ନ ପାରିନ୍ତା ଏବଂ ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଥିବାରୁ ଏବର୍ଷର ପ୍ରୟୋଜନ
 ଅନୁସାରେ ଉପାଦାନେ ବାରେ ବହୁ ବାଧା ନ
 ଥିଲ । କଳାହାମ ସ୍ୱାପ୍ନରକ୍ଷା ବଦଳରେ କମିଟି
 ନୁହଇ ପୁସ୍ତକ ଲେଖୁ ଅଛନ୍ତି ଯେବେ ତାହା
 ବାଛି ନେବାରେ କଳମ୍ପ ହେଲ ତେବେ
 ପ୍ରକଳେ ପୁସ୍ତକକୁ ଏବର୍ଷ ରହିବାର ସରଳ
 ବାଟ ଥିଲ । ମତ ଜୀବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ତର ତମ୍ପା
 କମିଟିର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
 ନାହିଁ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକକୁ ତନାଲକାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦେଲ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ସହ୍ୟ ରହିରେ ସମ୍ପର୍କ
 ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ବାବୁ କମିଟିର
 ଲବଗଣ କାଣି ପାଏ ଦେଉ ଅଥବା ସାଦସ-
 ପଙ୍କଦ ଦେଉ ଅଗବଳ ପୁସ୍ତକ ଉପାଦ ଥିଲେ
 ବୋଲି ଫଳଲଭ କଲେ ଅର୍ଥ ଦୁଇ ଭଗନକଣ
 ଗୁଣ୍ଡକାର ଏହିପରି କରୁଥିଲେ କମିଟି କରବ-
 ରରେ ପତି ରୁଣ୍ଡିଆନ୍ତେ ଯେ ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
 କେମନ୍ତ ଅନ୍ୟୟ ହୋଇ ଅଛି ।

ଅନକାର ବୋଧୋଦୟ ।

ସ୍ତାନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ବାମଗ୍ୟାଶ୍ରମ-
 ନରେ ଏ ପୁସ୍ତକର ଅବଶ୍ୟକତା ପରିଚୟ
 ପାଠକମାନେ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା
 ପ୍ରମାଣ ପାଠକର ଏଥିର ଗୁଣଗୁଣ
 ମଧ୍ୟ ରୁଣ୍ଡିଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁସ୍ତକ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେବା-
 ପୁଣ୍ୟ ଗୁଣକାର ଅନୁମାନଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ଏବଂ

ଶ୍ରେଣୀର ବାବୁ ସାଧନାଥ ସପ୍ତକ୍ ଏହାର
 ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ
 ଅନୁକମଳ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ
 ସୁସ୍ତକସଙ୍ଗେ ଶୁଣା ହୋଇଅଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ
 ଶ୍ରେଣୀର ଭଲ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆଉ ବୋ-
 ନିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଗତକାଳ
 ଗଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାମଗ୍ୟାଶ୍ରମ ଜଣେ
 ବୁଦ୍ଧିମାନ ସ୍ୱସହ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଧର ଗଜା ଅଛନ୍ତି ।
 ବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି ଏହାଙ୍କର କେମନ୍ତ ଅନୁରୋଧ
 ମୁକ୍ତିବୋଧନକ୍ଷତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଲକ୍ଷା ଅନୁକାଦ ସହିତ
 ପ୍ରକାଶ ଓ ବିକାମୂଲ୍ୟରେ ବିଭରଣ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ-
 ଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୋସଲ ପ୍ରାପନ କରିବାରୁ
 ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଧମରୂପେ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ।
 ସମସ୍ତ ଗବକାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ଦେଖି ଶୁଣି ନିର୍ଦ୍ଦା-
 କରବା ଏବଂ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଧତି ଚିନ୍ତାରେ
 ସର୍ବଦା ବ୍ୟସ୍ତଥାଇ ସେ ଦେଶୀୟଗୁଣା ଶୁଦ୍ଧ-
 ରୂପେ ଲେଖିବାର ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ସ୍ୱୟଂ ଅନକାର ଶାସ୍ତ୍ର ପାଠକଥାମାନ ଲକ୍ଷା-
 ରେ ରଚନା କରିବାକୁ ଏବଂ ନାନାଗୁଣା-
 ଗୁଣକୁ ଉଦ୍ଧାବରଣମାନ ଲେଖି ତହିଁରେ
 ସମବେଶ କରିବାକୁ ଅବସର ପାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଆଉର ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ସାଧାରଣ ହୃଦୟରେ ନିଜାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ
 ନ କଲିଲେ ଗବକଲେଗରେ ପଦ୍ମପୁସ୍ତକାଳେକ
 ଏତାଦୃଶ ପ୍ରମୋଦକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅନ୍ତି
 ନାହିଁ । ଅନକାରର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୂଲ୍ୟପୁ-
 ସକସାର ବ୍ୟବରଣରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲେ
 ହେଁ ଅନକାର ବୋଧୋଦୟ ଉକ୍ତ ବିଷୟର
 ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁଣ-ଦେବାରୁ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଆ-
 ଲକ୍ଷାର ନୁହଇପ୍ରତି ବୋଲିଯାଇପାରେ ।
 ଏଥିରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବିଷୟ
 ଶୁଦ୍ଧରୂପେ ରୁଣ୍ଡିଲ ବିଦ୍ୟାଗାଧ୍ୟକ୍ତ ଏବଂ
 ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହାର ପ୍ରୟୋ-
 ଜନୀୟତା ଅନୁକରଣ କରି କର୍ମିଲ ଦେଖାଇବୁର
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ତାନକାରେ ଏହାକୁ ପ୍ରାନ୍ତ-
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମରେ
 ଏପରି କଠିନ ପୁସ୍ତକ ସଂକଳନ ସୁନରବେଦ
 ଏପରି ଆଶା କରାଯାଇ ନପାରେ ତେଣୁ ପୁସ୍ତକର
 ସ୍ତାନେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଣ ଲକ୍ଷିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଏହା ସୁଲରେ ଏକ ସଞ୍ଚର ସେ
 ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଅର୍ଥ ସହଜରେ
 ରୁଣ୍ଡିଆଇ ନାହିଁ ଓ ରୁଣ୍ଡିଲ ଦେବାର ତେଣୁ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଯଥା 'ଅଭିଧାନକ୍ରମ'ର ସେହି

ଅର୍ଥ ଜଣାଯାଏ ଭାବକୁ ବାଚ୍ୟାର୍ଥକୋଇଁ ।
 ତନ୍ତୁ ଅଭିଧାନକୁ ଚାହାଁଇବାର ଦେଖା
 ଦୋଇ ନାହିଁ । ଅନେକ ଭଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣରେ
 ଦେବକ ସମ୍ପଦ ବାନ୍ଧ୍ୟ ଲୁଗାରେ ଅନୁବାଦ କରୁ
 ଦୟା ସାଇଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାରୀ ଅନୁମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଭୁତ୍ତମ ନୁହଇ । ଏଥିରୁ
 କେହି ଅନୁମାନ କରାଇଲୁଣି ସେ ଲୁଗାପ୍ରତି
 ସେ ସବୁ ଶୁଣଇ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମାନେ
 ସ୍ୱୀକାରକରୁଁ ସେ ଭୁବଦରଣମାନ ଶୋକ
 ଅଶିମା ଅକ୍ଷୟମଣ୍ଡ ସାମେଷ ନୁହଇ ଏବଂ
 ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମାନେ ଅଶା ତରୁଁ ତ ରାଜ୍ୟମ-
 ହୋଦୟ ଏହି ସମୟରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି ରକ୍ଷଣକୃ
 ସମ୍ଭବଣରେ ବୈମାନର ଚିନ୍ତାମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 କରବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଚଳନ ଏକପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
 ସଲେଟି ବର୍ଷର ପରିମାଣ ରୁଣା କୋଇବାକୁ ହେବ । ଝିତି
 କଥା ନିର୍ବାଚି ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଯୋଗ୍ୟ ପଥରବଳ ଘଣ୍ଟିକାକୁ ମହାନଖରେ ଜାହାଜ
 ଶିକାଅସିବା କରୁ ନାହିଁ । ଜାହାଜମାନ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣଠାରୁ
 ଯାଦୁଁ ନେଇ ଉଦ୍‌ନାଶି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
 ପୁସ୍ତକ ଯାଦୁଁ ଯେଉଁକା ସଙ୍ଗେ ଏ ଜଗତରେ ଓଦ-
 ରଠା ଅଭ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଯାଦୁଁକା ଅନୁଲେଖନ
 ମଧ୍ୟରେ ଏସବୁ କିପରି କରାଯାଇ ଯୋଗାଇ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନେ ପୁଅଅଣୁ ଯେ, ବୃଦ୍ଧିକର ପୁଅ ଯୋଗୁ-
 ଅବଶରେ କେବେ ପଥକ ବଢ଼ାଯାଇଦାଏ ପଥକ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କରମାନ ଠା ୨୦ ରଖରେ ତାଳପତ୍ରା ଦେନାଲରେ
 ଯାଦୁଁ ଅସିବ କିନ୍ତୁ ଭବୁ ଦେନାଲର ଅନେକ ଗ୍ରାମ୍ୟଘାଟରେ
 ଶୁଣ ଅସିପାଇ ନ ସବାକୁ ସାଧାରଣକ ଯୋଗ୍ୟ ପଥରେ
 ଚଳାଇ ଅସୁଧା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉପୁଣାଅସୁଧାରେ ଏପ୍ରକାର
 ବଶେଷ କିମ୍ପ ସଂସ୍କୃତକାର ଅବଇତ ହୋଇଅଛି ।—ଉତ୍କଳ-
 କରୁଁ ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରମାଣେ ଶାସ୍ତ୍ର ଏ ଦଶସ୍ତରେ ବୃଦ୍ଧିପାତ୍ର
 ଦେବେ ।

କରିକତା ଗେଣ୍ଡେଟି ।

କରିକତା ଗେଣ୍ଡେଟି ଓ ଗେଣ୍ଡେଟିର ବାବୁ
 ମହାନକ ପୁସ୍ତକ ବାନ୍ଧ୍ୟ ବସ୍ତୁତଳ ନମନ୍ତେ ବନ୍ଦୀସୁ ବେଶ୍-
 ଗୋକକ ଦେଇକର ଜିଗାଟିନେକର ଅଧୀନରେ ଭବୁ ଓ
 ସେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସତ ୧୮୭୦ ମସିହାର ଅ ୧୦ ରଖ
 ଉତ୍କଳରେ କଲେକରକ କମନା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଏସବୁ ମର୍ମ
 ଏହି କ ସରକାରୀ ଦୁଇ କଟିବା ବାନ୍ଧ୍ୟ ଦେନାଲ ଦେବେ
 ଅଧିକରୁ ପୁଅକୁ ହୋଇ ମହାନକ ବାବୁକ ତମା ହେବ ।
 ଏସବୁ ଅଧିକେକ ମାତ୍ରକେଣ୍ଡେଟିର ବାବୁକିର ବଦଳାସୁ
 ପଦକାରେ ଏଠା ମୋନାକେମ ସାବୁକ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ରାଜାକି ହୋଇ ଗଢ଼ନ୍ତି ।
 ଏଠା ମହାନକ ଦେବର ଏକପଦ୍ୟକର ଇଚ୍ଛା ଅସୁ
 ସେ, ଏହି ବୁଦ୍ଧି ସାବୁକ କରିକତାର ବାଉଗଣାକରକ

ଦେବ ଦେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣରେ ତ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପ୍ରକର
 ସାବୁକ ଚନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ।

ଉତ୍କଳରେ ଜଣେ ମେହରବକ ମୁଦୁରେ ରଖ
 ନଦେବର ଚାପଦେବସ ସେଣ ଅକଦୁର ଚୁମିର ମୁକରର
 ପରଠାଣା ବାଲ କରସବାକୁ ପରସ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦେବା ବଥା
 ଏହୁଦେବ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲୁଁ । ବାଲେଶ୍ୱରର ସତ ୧୮-
 ଘରେ ମୋଦପନାର ବରଦ ହୋଇ ଅସମିପ୍ରତ କଟି-
 ପରଣମ ସହୁତ କ * ଓ ବାଦବାସ ପ୍ରଣ ଚ୍ୟାନ ହୋଇ-
 ଅଛି ।

କରକତା ଗାଉକୋଟିର ସରକର ବସୁମ ରଠିକରେ
 କୌଣସି ପରକତ ହେବ ତ ନା ଏକଥା ବୁଝିବା ଗାୟି ଦକ୍ଷ-
 କମିତା ପ୍ରଧାନ କରକି ପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । କାମ୍ପ ସଙ୍ଗେ-
 ତରଣା ଉଦେଶରେ କମିତା ଏପଦ ପ୍ରସ୍ତାବକରେ ମାତ୍ର
 କରମାନେ ଏଥିରେ ସହୁତ ନାଦାସ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରେ ସଂ-
 ଚାରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତଅଛନ୍ତି ।

ମୁଦୁରକରେ ୩ ୨୦ ୧୩ ଦେବରେ କେଣ୍ଡେ ସୁ
 ସର ଉତ୍କଳରେ କରୁ ପ୍ରକ ହେବେ । ବର୍ମ ଗ୍ରାଣିମାନେ
 ଚରକମାସ ଠା ୧୦ ରଖ ମଧ୍ୟରେ କରକ ଉତ୍କଳରେ
 ଉକ୍ତ ଚକରେ ଅବେଦନ କରୁବାର ପଞ୍ଚପଦ ବସାଯାଇ-
 ଅଛି ।

ଉତ୍କଳସୁର ସଂବାଦ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୁରୁତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଯବାକୁ ବେତୁକ-
 ବେତୁକ ବାନ୍ଧ୍ୟ ଘଣ୍ଟି ଅଛି ଓ ବେତୁକୀର ବାବୁ ଗର ବଶେ
 ଗୋବତପୁର ଠାରେ ଗରବର ବସରେ ସେହି ବଳ
 ପକାଇ ଚଳେ ସେହୁଠାକୁ ଏବଂ ନାଲ ଗୋଲାଇ ଅଧିକାରୁ
 ଏବଂ ନାଲ ବେତୁକ କମିନାକର ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇ
 ଅଛି । ବାବୁମହାଶୟ ଏହୁପଦ ଗୋଟିଏ ଉପକାରକର
 ଜାଣି କର ଦେବର ମଲକ କଲେ ବସାହଁ ଏକାନ୍ତ-
 କାମନା । ଏଠାରେ ଧାନ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳାର୍ଥ ହେଲେକେଁ
 ବେତୁକୀରକାବୁକ ସବୁ କର୍ମକାର ମିତ୍ରୁଅଛି ବାବୁ
) ଗୋଟି ଗୋଟାମ ଗୋଲଇ ଅଛି ।

ଏ ତରକରେ ଅକରକିନ୍ତ ଅସୁ ମିତ୍ରୁଅଛି ବାବୁକ-
 ପର୍ଣ୍ଣକି ମିତ୍ରକାର ଅଶା କରପାଏ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଗେଣ୍ଡେଟି ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ଚନ୍ଦ୍ର
 ହୋଇ ମହାନକ ଉତ୍କଳ ବାନ୍ଧ୍ୟମାନ ସେଣ୍ଡେ ହୋଇଯାଇ-
 ଅଛି । କୌଣସିକର୍ଷ ଏତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଗେଣ୍ଡେ ହେନାର ଦେଶ
 ନ ଥିବ ଏ ଉପ ତସାସ ବେଦୁ ଏ ଗେଣ୍ଡେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
 ଚକ * ବାନ୍ଧ୍ୟ ଚକାର ବସନାରେ ଅବସର ରାହିଁ ଏ ଦେ-
 ବୁକୁ ପ୍ରସ୍ତାମରେ କୋଇବାଦ ଉପ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରମାଣକା ପର୍ଣ୍ଣକି ଦେଉଥିବା ସରକର
 ବାନ୍ଧ୍ୟ ଉପଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ମାଉକର ଓ କରୀକରର ପଦକାରେ ଏଗଣ୍ଡ
 ସୁଦରେ କ * ଓ ସେଣ୍ଡେ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏମାନକ-
 ମଧ୍ୟରେ ସରକମାନ ଶ୍ରୀକରକର କରବେତ ସମସ୍ତ ବକ-
 ତର ଅଛନ୍ତି । ମତ ସପଦ ପ୍ରାୟମେବ ପଦକାରେ ଏ
 ବସାକ ଗୋପାଦପୁର ସୁଦରୁ କ * ଓ ଓ ଉତ୍କଳ ସୁଦରୁ
 ଚ * ଓ ଓ ଗୋଟାମା ସୁଦରୁ କ * ଏ ଗଣ୍ଡ ପାଦ କରବେତ
 ଏମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋପାଦପୁରରେ କରୀକି ହୋଇ-
 ପଦା ଏକପଦ ସରକାର ସୁକି ଓ ଉତ୍କଳରେ ଏବଂ ଗୁଣା
 ଏକପଦକାର ବୁଦ୍ଧି ଗାଉ ଏହି ଗଣ୍ଡ ସୁଦରେ ପତ୍ର ଅଛନ୍ତି

ଏଠାରେ କେଣ୍ଡେଟିର ବାବୁକ ବୁଦ୍ଧି ଦେବ
 ଉତ୍କଳ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇ ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଉଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍-କର୍ମ ।

ପ୍ରେସ୍-କର୍ମର ମହାନକ ମେଣ୍ଡେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଦାୟା କୋଟି ।

ମାଲକର ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳ-ସାମିତୀ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।
 ମହାଶୟ ।

ଅପମକ କରୁଥିବାକୁ ପସିକାରେ ନମ୍ପ-
 ଲକ୍ଷିତ କେତେକ ଫକ୍ତିକୁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦାନକର
 ବାଧ୍ୟ କରବା ଦେବେ ।

ଉତ୍କଳ ବର୍ଷରୁ କେଉଁ ଉତ୍କଳବର୍ଷକେଣ୍ଡେ
 ସାଲକେ ପ୍ରମକାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚକରପୁର ମୌ-
 ଜାରେ ଚକ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ବାବୁକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଉତ୍କଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଯାହାପୁରୁ କରକ
 ବନ କରୁ ଉତ୍କଳ ମହାଶୟ କେଣ୍ଡେ ଅର୍ଥକମ୍ପ
 କର ବୋଟିଏ ସ ପ୍ରସ୍ତୁ ମାର୍ଗ ଫିଟାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏସୋଗେ ଚକ୍ରକାରୁ କର୍ମକମାନେ ଅସି
 ରଥ ଦେଖି ମଦା ଅନୁକରେ ଫେଣ ଯାଉ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଅସଙ୍ଗ ଅକମ୍ପ
 ଏ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ମହାଶୟ
 ଏକାଧିକ କରୁବାକୁ ଗଲବେଳେ ଅନେକ-

ଲେକ ଅନେକପ୍ରକାର ବାଧା ଦେଇଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ ଅଧିକମ କର ସେ ଅପଣାର
 ମନୋରଥ ସିଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁ ଅଶା
 କରୁଁ ଉତ୍କଳର ଅକମାନ୍ୟ ଧରଲେକମାନେ
 ଏହୁପରି ସହାୟକରେ ଅର୍ଥ କମ୍ପକର ଉଦ୍-
 ଭର ମନ ଦେବେ ।

* ୧୮୮୭ } ପଞ୍ଚମଂସ ।
 ଉତ୍କଳସୁର } ଶ୍ରୀ ରମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ।

ମହାଶୟ ।

କମ୍ପକର ପ୍ରସ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧି ଅପମକ ପଦ-
 କ୍ୟାଦ ପସିକାରେ ପ୍ରଦାଶିତ କରୁଇ ଅସୁ-
 ସିଦ୍ଧି କରବା ଦେବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଏକହୁକୁ ଉତ୍କଳରୁ ଦୁଇଗୋଟି ଗାମଳ-
 ସମ୍ପାଦ କରୁହୋଇ କେଣ୍ଡେ ସମୟ ବସ ଗୋଟିଏ
 ମଉଗଲ ଅଛ ଗୋଟିଏ ଗାବତ ଅଛି । ଏସବୁ
 ଅଶୋଚ ଶାଳକ ଫେର ଦେବ । ଅଛ
 ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ସେହୁପରି ଦୁଇଗୋଟି ଯାମଲ

ସକ୍ରିୟ ଜନ୍ମିତ୍ରରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବାଳକ
 ଗର୍ଭରୁ ମଗଧୁଳ ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତ୍ରପତ୍ରି ।
 ଏ ପୁତ୍ରରେ ବସନ୍ତ ଅଗୌତ ପାଳନ ହେବ ।
 ଯଦୁର ପୁତ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କେହି କୃଷକଦ୍ୟ-
 ାର୍ତ୍ତ କୌଣସି ଗରର କାଗଜଫର ପ୍ରକାଶିତ
 କର୍ମର ସମୟ ହେବକଲେ ବଡ଼ ବାଧା
 ହେବୁ । ରଜ ।
 ୨୫୮୭ । । ନା. ଶା, ବ, ।

ଏଥର ବଡ଼କ ମେଡ଼କଲ ସୁଲରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ଶ୍ରମମାନେ ଉଦ୍ଘାଣ୍ଟି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

- ୧ । କୃତବାସ ଘୋଷ
- ୨ । ଅଂଭାରକାଥ ବୋଷ
- ୩ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସିଂହ
- ୪ । ଦେବଶ୍ୟ ସିଂହ
- ୫ । ସୁପ୍ରେମର ପତ୍ନୀ
- ୬ । ପ୍ରିୟକାଥ ଚନ୍ଦ
- ୭ । ଅନନ୍ତଚରଣ ଦାସ
- ୮ । ଭଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଓଡ଼ିଶା ସୁଲକରଗରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଘାଣ୍ଟି
 ଶ୍ରମମାନେ କୁମାରୀର ଶ୍ରମବୃତ୍ତି ପାଲଟନ୍ତି ।

- ୧ । ସୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
- ଫଣୀନମୋହର ଚଢ଼ୋପାଧ୍ୟାୟ ରେ: ବ: ସୁଲ
- କନ୍ୟାବସୁର ଚୌଧୁରୀ " "
- ଦୈତ୍ୟାସପ୍ରସାଦ ସଂଖୁଆ ଚାନ୍ଦେଶ୍ଵର " "
- କରୁଣାସିଂହ ସିଂହ ଲକ୍ଷଣକାଥ ସୁଲ
- ଭ, ସିଂ ଚେଇସୁର ରେ: ବ: " "
- ଦରକୃଷି ମଦାନ୍ତି " "
- ଶ୍ୟାମଚରଣ ମିଶ୍ର ପ୍ୟାଗମେହନ ଏକାଡ଼େମୀ
- ମିର୍ଜା ମହମ୍ମଦ୍ କାଜର ଭଦରଗ ସୁଲ
- କନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ପୁଷ୍ୟ " "

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ।

ଉତ୍କଳଭାଷାକୁଦ ସହିତ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ୫୦ ୫ ମାକ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !
 English and Uriya for Entrance
 Minor and Vernacular schools of all

grades, sold at the book shop of the
 Cuttack Printing Company, Dargha
 Bazar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ହେଉଅଛି ।

NOTICE.

It is hereby notified that the
 undermined Crissa Canals, which
 had been closed for repairs, were
 reopened for traffic on the dates
 specified.

Kendrapara, Gobree and Gobree
 Extension Canals from Jugguthpur
 to Albah on the 5th June 1886,
 Jumboo, 7th and High Level Canal
 Range I, 5th idem.

Sd. C. TAYLOR
 Executive Engineer
 Brahamini Bytarni division

ସାଗ୍ରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଆସୁଲର ପ୍ରଧାନ-
 ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହ ଶୂନ୍ୟ ଅଛି । ମାସକ ଦେଖଇ
 ୫ ୧୫୯ କା କଟକ ନିର୍ମାଣସୁଲ ପଣ୍ଡିତ ବନ୍ଦୁ-
 ଗର ସେକ୍ସ ପକ୍ଷରା କମ୍ପା ଏଣ୍ଡ୍‌ସୁଲର ପାସଦର
 କୌଣସି ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରଶଂସା
 ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅ-
 ଦେବନ ପତ୍ର ଅଦରପତ୍ରକ ପ୍ରବଣ କରିଥିବ ।
 ଅଦେବନକାରମାନେ ଦରଖାସ୍ତରେ ଅପଣା
 ବସୁଷ ଲେଖିବେ ।

୨୮୨୮୭ } ପ୍ୟାଗମେହନ ସେନ
 ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସୁଲ-
 ସମ୍ପଦର ଡେପୁଟି ଲେ-
 ଫେଟଟର ।

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଉପଦାର ।

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟଉପହାର କରଇଗ

- ୧୦୦୦୦ ଗ୍ରାହକ । ୧୦୦୦୦ ଉପହାର
- କେହି ନିସ୍ତର ଦେବେ ନାହିଁ
- ଅଗ୍ରମ ଶାଶୁସିଦ୍ଧ, ଜା, ମା, ସମେତ ୫ ୧୫ କା
- ୧ମ ଉପହାର ୫ ୨୦୦୦୦ ନଗଦ ୫କା
- ୨ " " ୫ ୨୦୦୦୦ " " "
- ଏବଂ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ୫ ୨୦୦୦୦ କା ହୁସାବରେ
- ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ
- ୧ ଯୋଡ଼ା ଉତ୍କଳ କାଶ୍ମୀର ସାଲ ୫ ୧୨୦୦୦ କା

- ୧ ଗୋଟା ସୁଲର ଘଡ଼ା ୫ ୧୦୦୦ କା
- * " ଉତ୍କଳରୂପାର ଘଡ଼ା ୫ ୨୦୦୦ କା
- * " ସୁଲର ଅଳ୍ପଗୁଣ ୫ ୧୦୦୦ କା
- ୧ ସେଟ ସିନ୍ଧୁଲୁମ୍ପ ୫ ୨୫୦୦ କା
- ୧ ସେଟ୍ କାଳୀ ସିନ୍ଧୁର ମଦାଗର ୨୫୦୦ କା
- * ଯୋଡ଼ା ଫରସଜାକାର କରୁଣ ଓ ଧର୍ମା-
 ଦାର ଯୋଡ଼ା ସଜା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୯୯୭ ଗୋଟି
 ଉପହାର କରୁମୂଲ୍ୟ ଦୁବ୍ୟାଦି ସଆ ସୁଲ ଓ
 ରୂପାର ଗବଣା, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଡ଼ା,
 କୁରୁକା, ଭଲଭଲଭୁକ, କଣ୍ଠେଇ ଇତ୍ୟାଦି
 ୫ ୩୩୮୦ କା ।

ଅଗାମୀ ଶ୍ରୀରାମର ଦ ୨୧ ନ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍
 ଅଗଷ୍ଟମାସର ତା ୧୫ ରଖ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେଉଁମାନେ ୫ ୧୫ କା ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାହକଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ଉପାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପସେକ୍ତ ଉପ-
 ଦାର ବିଅସିବ । ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଦ ୩୧ ନ ଉତ୍କ-
 ରେ ଶୁଭବନ ଯାଏ ମୂଲ୍ୟପ୍ରଦାନ କରାଯିବ
 ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦାବାମାନେ ଗ୍ରାହକ ହୋଇଯା-
 ରବେ କିନ୍ତୁ ଉପହାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଗ୍ରାହକ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପହାର ପାଇବେ
 କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁମାନଙ୍କର
 ମୂଲ୍ୟ ସେକ୍ସ ଦେବ ସେମାନେ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ
 ନ ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ବା ଉପହାର ପାଇ-
 ବାର ଅଣା ରଖିବେ ନାହିଁ ଅଗାମୀ ଉତ୍କମାସ
 ଦ ୨୧କରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୨ ରଖ
 ରବିବାର ଦନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀର ପୁ-
 ବାଦକ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାରଦୋ-
 ଶିକ୍ତ ବିକରଣ ହେବ ।

ଉତ୍କମାସ ଶେଷ ଦେଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ୪ର୍ଥ
 ବର୍ଷ ଅଭିକମ କରି ୫ମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ
 କରିବ ଅନୁମୋଦନ ସେହି ଶୁଭ ଦିବସରେ
 ଭରଣା କରୁଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନାନା-
 ବିଧି ଉପହାର ଓ ଅନୁମାନଙ୍କ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଓ ପର
 ବର୍ଷର ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଅପଣକର ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର । ଏହା
 ଫରସିଅଧିକାରରେ ଲଳିତ ପାଳନ ଫରସି
 ସାଧାରଣ ଭକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଗୁଣ୍ଡସ୍ଵାରେ ଅଶ୍ରୁତ ସୁଭାଷ
 ଏହା ସାମ୍ୟ ସ୍ଵାର୍ଥାଳତା ଓ ମୈତ୍ରୀର ବହୁ ସେଥି-
 ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାକ୍ଷ ପାତ୍ର ।
 ସେଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କୃତଜ୍ଞତା ପରଦର୍ଶନାର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାପାଇଁ ବୃତ୍ତାନ୍ତକୁ ଦୋଇଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ସମ୍ପର୍କରେ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେ ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବ । ପୁରୁଷାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରାହକ-ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

ଯେ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଦେଖାଇ ଜଣକ ଗ୍ରାହକ-ଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇଦେବେ ସେ ଜଣକମାନଙ୍କୁ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ପାଇ ଏକ-୩୫ ପ୍ରକାଶ ପାଇବେ ଓ ଯେ ଜ ୧୦ ଶହର ଦେବେ ସେ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ପାଇ ଏକ-୩୫ ଉପାକରେ ପ୍ରକାଶ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରକାଶକରୁ ମୂଲ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଚଳନକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶକରୁ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ବିନୟନାଥ-କଲ୍ୟାଣୀଆୟୁର ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ନମ୍ବର ଲିଖିତ ରାଶିର ପ୍ରେରଣ ଦେବ ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଡାକିବାସି ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଚଳନକ୍ରମରେ ପୋଷ୍ଟ-ଅର୍ଥସହ ଠିକଣାକୁ ମନଅର୍ତ୍ତର କରୁ ପଠାଇବେ । ବାରିଶା ପୋଷ୍ଟାଲନୋଟ ଓ ଡାକ-ଖାମୁସ ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ୱାରା ଦଳିପାଇ ପାରେ ।

ଗ୍ରାହକ ବାକୁ ଗୋଟିଏଶହର ଗ୍ରାହକର ଚଉଥରାକାଳର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଚଳନକୋଣୀ ଓ ବିଳଗା ଓ କେଶମାର୍ତ୍ତରେ ଲୁଗା ଓ କ୍ଷେତ୍ରସଂଖ୍ୟା ଓ କର-କମ୍ପାଣୀ ପଦକ୍ଷରୀ କରନ୍ତୁ ଦେଉ ଅଛୁ ବାବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିତର ଅଛୁ । ଉଦ୍ଧୃତ ଅଛୁ କେତେଦି ପୂର୍ବରୁ ଜଳପାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ସହାୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ବାବା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ଷ୍ଠାନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏପ୍ରକାର ଅନୁମୋଦନ ବିଲେଖିତାଡ଼ି ବିକ୍ରୟ ସହାୟେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-ଅଛି । କେହି ଖରଦ ଦରଦାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ବିକ୍ରୟ କରିବିବ । ସଦ୍ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ ନିକଟ ଦେବା ପଦ ଅପଣା ମନାକର ସହାୟେ ବିଜା କୁଟାଳି ଦେବେ ଏକ ସଫଳ ଯି ବନା କି-୩୨ ଉପାକରେ ବିଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାଟି ବାବାଇ ସହ ଅପୂର୍ବର ମାନ ବାବା ଉପରେ ପ୍ରମ । ସତ ଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ ପରି ମଲ୍ୟ ବାକ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଭବସୈଲ ।	
କର କୋଣୀ କ ଓ ଚୁଁରେ ଗୁବ ଦେଲେ ଗଲେ ।	କାକ ଦିବ୍ୟ ସାଧ କ ଚେ ଚଳନ ଓ ସାତା ପଦକ ଦେଦେବ
କଲେଖିଆ	କରବି ଦୁଇପଦକ
କଲେଖିଆ ଦେଲେ ପଦକା ଗେଲେ ସାତା ଓ ଡୋମ ସହ ।	ଏକପଦ କୁସ
ଫୁଲ* ଅର୍ଥର କରମ ବଦଳା ବାବର ଦେଖି- ସିଲ ଓ କଲମ ।	କେଲସର କଲୋର ନେ କେସର ପଦକ
ଫେରୁନିର ବାଟାଠା ପଦ ।	ମାଣି* ବାଣୀ ମୁଦାରେ
ମାଣା ପ୍ରକାରର ଚୂ- କର ଓ ଲଗାପା ଫେରା* ସାତ ।	ଠକ ଦେଲେ ଖୋଳ
ଦିର ହତ ।	ସଦେ କରଳ ଦେବ
କରଣ ସାଧକ ।	କାହ ।
ବାବାଇ ସାବାନ ସର୍ତ୍ତ ଦେ	ଏ ଦେଖନ କର୍ମଦେବ
ରୁଗା ପଦକାଳ ହୁବ ।	କାମାର ଓ କରୁଦା ।
ଅଶୋର କେଶ-ଅର୍ଥର ସୁବନ୍ଧି ତୁଳ ।	କରଣ ଅବଦେଶ ।
ଅପର ପୁତ ।	ଏକର ବାଲସ ।
ଓନାଟର ସୁପ ହତା ।	ପ୍ରମର ଦେବ ।
ବର୍ତ୍ତର ଅର୍ଥ ।	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ* ପେରୁନିର ପ ଥର ଏ ପେରୁନିର ଦେବ କଲିକ ଦେବ
କୋଲେଡାଲ୍ ।	ଦକ୍ଷ ସଦାକ ଦେବୁ
କୋଲେଡାଲ ଦେବର ମେର ଓ କରଳ ଗୋ- ତର ଗଦେ	ଫେରୁନିର କେଶା ର ଗରେ ଦେବ ତପାକ ଦେଲେ କରୁର ହବ
କୁରାକ ବାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଖିବାଦେଲେ କେ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣିକେ କଦା ଦେବ ।*	କରଣ ଦେବର ।
ଅଲଗା ପଦା	କରୁନିର ଦେଲେ କର ବାଦ ହାତ ।
୧୨ x ୧୦ ଲଫ	କରକର କୋଶର ଅର୍ଥର
୧୪ x ୧୨ ଲଫ	ପଠାର ଦେବ ଚା ନିବାଇ କରଣ ।
ପଦେକରୁ କି-ପଦ ପାଟି ସହର କି-୩୨	ନମଗାପା ।
ମୋଟା ଓ ମୋଟାକର ସରମ ଅଥ ନମକାତ	କେହୁ ପେରୁନିର
କରଣ ସାଧକ ବଦା	କର ଦୋକର
କର ଓ ପାଦକର ଦୌଡ଼ ପତା	କଲୋଣୀ ବାଣୀ ଓ ଗୋର ଓ କର
	ନରସୁଦାବାବ ଓ ଡର ପାଇ ଗାଟଗୋଡ ଓ ବାବା ।
	ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବାଦ

ଅରକଟରୁ କର କମ୍ପାନୀ ଏକପ୍ରକାର ମଲ୍ୟ । ଦେଖାଉ ଉପକରଣସ୍ୱାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲ୍ୟମାନା । ଏପ୍ରକାର ପାବଦ କିମ୍ବା ଅଲ୍ୟାଲ୍ୟ କୋଣୀର ସଦାର୍ଥର ଲେଖପାତ ଲାହି । ପ୍ରକୃତ କର ଅ ୫% ପାବାଦ ଖର୍ଚ୍ଚା କି ୩ ଖର୍ଚ୍ଚା । କରକ ସାଲିଆ । କରକ ସାଲିଆ । ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାଉ ଓ ୨ ପ୍ରକାର ବିଲଗ ମସଲହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା କରକାର କଲେ ଶରଭରୁ ପାଇ କରୁଣିତ ରାଜଦୋଷ

ସଦ୍ ସାମୁ ନିର୍ଦ୍ଦେ ଦୋଇଯାଏ । ପାଗର ବା, ଗରମା ବା, ନାଲ ବା, ଦେବ ଓ କାକ ଭୂଚରର ବା, ଶୋଲ ବା, କାନ ବା, କାନକ ପୁଡ଼, କୋଷ୍ଠ ବାଠିକା, ପଞ୍ଜର୍ଣ୍ଣିକା, ଫେରୁନି ଶୁଭକ୍ୟଥା, କାସ, କସ୍ତୁରୀ, ପ୍ରସାଦପାଦ କୁଶିଆ, ଧାତୁଦୋକାଲ୍ୟ ଏବେ ବିକ୍ରୟକୁ ଲଭିବ ସାଗ ଏବେ ବିକ୍ରୟ ଅରମ ହୁବ । ମାମୁର ଦେଲ ।

ଡାକିଣା ଉପାଦରେ ମାମୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲ । ଧରଣ ଓ କୁଷ୍ଠ ଦେଗର ଯେଦେ ବିକ୍ରୟ ଉପସ ଆଏ ଦେବେ ବାବା ମାମୁ । ମାମୁ ଦେଲ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ବଡ଼ରେ ଓ କରୁ ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି । ବାହୁ, ଯାହୁ, କୁଶୁଅ, ହୁଲ, ପଦ୍ମପାତ, ଧରଣ, କୁଷ୍ଠ, କରକକ୍ଷୁ, କରକାଦ ସେଗର ମଦୋଷପ । ଏହା କରକ ଯେତେ ପ୍ରକାର ବା ଅପ୍ର, କରୁ ଦ ଏହା ସହାୟକରେ ଉପହାସ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତ କର ଦୋଇକ କି ୪୯ ଦା ଓ କେଟ ଦୋଇକ କି ୪୯ ଦା ।

ପାଖା ଅରମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲର ଅର୍ଥପିକ । କରକରା - ଦେବ ଶୁକ୍ତର୍ଣ୍ଣି କ୍ର ୫ ୪୭ ନମ୍ବର ଗୁରୁଲେ, ଏ, ଦୋଷ, ଦେଖି-କଦ୍ଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁବ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୋଇଲ କି ୧୧ ଦା, ପାବା କି ୩ ଖର୍ଚ୍ଚା । କରକ କି ୧୦୫ ଖର୍ଚ୍ଚା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନ ପଞ୍ଜେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପିପିଲୁ କି ୧ ।

ଉପରଲିଖିତରେ ଚଢ଼ପଟ ପଠାଇବାଦ ଏଡ଼ି ଚଳେ ଟିକ କ୍ରମେ ସାଲ ଦୋଇଅଟ ସଦା- - - ଗ୍ରହଣକର ସମାପେ

ମାଟି ପତ	୫ ୫୦
ଅଷ୍ଟମସକ	୫ ୨୯
ଠର ଚକ ସୁବନ୍ଧି	୫ ୦
ମାଟି କୋଣିଟି କେବଳ ଦେଲେ କରୁ କେଲେଟି କରୁ କରୁ କି ୫୫ କି-୩୨ ଦେବ ମାଟି ।	
ବୁଗୁ ଓ ବୁଗୁପଦ ସଦାଦେ କର ପ୍ରକୃତ କର ଦେଲା ଓ କରୁକ ସଦାକମେ ଦେବ ।	
ଅଷ୍ଟ ପତର ସହାୟେ ବୁଗୁ ପଠୋଡ଼ ଦୋଇ ଆପତ ।	
ଚଢ଼ପଟର ମୂଲ୍ୟ ଚଢ଼ପଟ ସଦେ ପଠାଇବାଦ ଦେବ	
କ୍ରମେ କରକରକାଣୀ ସହକର ଏକ ପଠାଇବାଦ କର ଟିକି-କରକରକାଣୀ ସହକର ଦେବ ଓ ବରଦେବ ଦେବ	

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୧ ବ }
ସ ୨୯ ୫୩ }

ତା ୧୭ ୨୭ ମାତ୍ରେ ଚୁମ୍ବିତ ସତ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମା ଗ୍ରାବଣ ୨ ୪ ୨ ୧୭୫୦ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	କମ୍ପାଣୀ
କାପିକ	୪ ୫ ୯	୪ ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	୪ ୦ ୩	୪ ୧୯

ବାମଣା ବିଜ୍ଞାପନ । ବୈଦିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଶାସ୍ତ୍ର ବେଦ ଯେଉଁ ବେଦକୁ ମୁଖପାତ୍ର କରି ହିନ୍ଦୁମାନେ ଧର୍ମଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ; ଯେହ ବେଦ ପଢ଼ାରେ ନାସ୍ତିକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପରାଭୂତ ହେଉଥିଲା ତହିଁରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ନିଃସନ୍ଦେହ ଭାବରେ ମନ ବେଦ ସ୍ୱୀକାର କରି କର୍ମକାଣ୍ଡ ବେଦକୁ ଏକ ସ୍ୱଧର୍ମପତାକା ସ୍ୱରୂପର ଅପସରକୁ କମ୍ପିତ କରୁଥିଲେ; ଅତି କାଳ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ କଳଙ୍କିତ । ଏହି ଉତ୍ତରସୃଷ୍ଟିରେ ନାନାପ୍ରକାର ଲୋକ, ନାନାପ୍ରକାର ଧର୍ମ, ନାନାପ୍ରକାର ଜାତି, ନାନାପ୍ରକାର ଜାକ, କେହି ବାହାର ସଙ୍ଘରେ ସମାଜ କାହିଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜାକର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏପରି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଯେ କେହି ଏକ ଲୋକ, ଏକଧର୍ମ, ଏକଜାତି, ଭାଦ୍ରା ଲୋକଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ-ଶ୍ରେଣୀର କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଧର୍ମର ବଦା ଜାତିର ସମ୍ଭାର କରି ବସିଲେ ଦୁର୍ବଳ ସମ୍ଭାରକମାନେ ଗୋଟିଏ ଜାତି ବୋଲି ପତ୍ରିକାରେ ଅଭବକ ସକଳଧର୍ମର ଗୋଟିଏ ଲୋକାଏ ଅଲୌକିକ ମହାନୁଭୂତି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ବେଦ; ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଯେ ଅସାଧାରଣ ମହାନୁଭୂତି ଭାଦ୍ରା ସତତର ଜାଣନ୍ତି ତହିଁର ଧର୍ମଜିଜ୍ଞାସ ହେଲେ ପ୍ରାୟ ଶ୍ରେୟସ ସିଦ୍ଧ ଅଭବକ ଭାଦ୍ରା ସତତେ ଚୁଣ୍ଡାପାଏ ନାହିଁ ।

ପରଧର୍ମିକଲମ୍ପି ମାନେ ଧର୍ମଦେଖି ଦେଲେ କୌଣସି ଦୁଃଖ ହୁଏ ନାହିଁ ବରଂ ଅନନ୍ଦର ସହଜ ଯୁକ୍ତି, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ, କରବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଅପଣାମଧ୍ୟରେ ଲୋକେ ଅପଣାଧର୍ମର ଦେଖି ଦେଲେ ସେହି କେବଳ ହୁଏତୁବ୍ୟାପ୍ତି ଦୁଃଖ !!!

ବେଦଗତ ଧର୍ମ ଚୁଣ୍ଡି କରିଲେ କି ମନର ଅଭିମତାସୁତା କୋଧ ହୁଏ ? ବିଶେଷତଃ ବେଦରେ ଯେ ନରୁତ୍ତି ଧର୍ମ ଅଛି ଏକ ତ୍ରିୟୁ-କଳାପର ବାହୁଲ୍ୟ ଅଛି ତାହା ଦେଖି ଲୋକେ ପାଣିକ ନେଲ ପରି, ଲୋକେ ହୁଅନ୍ତି, ତ୍ରିୟୁକଳାପକୁ ସମ୍ମାନ କଲେ କି ଜାତିସାମ ଦେବ ? ସଦନଶ୍ରେଣୀରେ ଭିନ୍ନପ୍ରକୃତିର ଲୋକେ ଅଛନ୍ତି, ଜାଣିବାଲୋକ ଭାଙ୍ଗଣ କଥାଟା କଥର ବସିଥିବ ? ନିଜର ସମ୍ଭାର କର ରୁଣ୍ଡ; ଅସମର୍ଥ ପକ୍ଷେ ପରିଶେଷରେ କଳ୍ପବ୍ୟ ଏହି ଯେ ବ୍ୟାସବେଦ ଅଛି ବୁଦ୍ଧି କୁଳିରକ୍ଷା କଲପର କୁଳଧର୍ମଟା ରକ୍ଷା କଲେ ଅପତ୍ତି ଗଲ ତେବେ କାହିଁକି ସ୍ୱଳ୍ପନର ଅପାତ୍ର ଦେବ ।

ଅନେକଲୋକଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହୁଏ ଯେ ବେଦଗୁଡ଼ିକ କି ପଦାର୍ଥ ? ଭାଦ୍ରାର ସୃଷ୍ଟି କି ? ସେ ବାବ୍ୟ ପୁଞ୍ଜ, କି ଅଭିପ୍ରାୟ ପୁଞ୍ଜ, କି ଶବ୍ଦ-ପୁଞ୍ଜ, କି ବ୍ୟବହାରୀ; ଅଥବା ବ୍ରାହ୍ମଣ-କଳ୍ପର ଜାଣିବା ? ଏହା ଜାଣିବାକୁ ବୈଦିକ-ମାନଙ୍କର ମାମୋସା ଦେଖିଲେ ସହଜେ ପାଠ-କମାନେ ଜାଣିପାରନ୍ତେ; ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୈତନ-

ମାମୋସା ପ୍ରସ୍ତାବଟି ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଯଥା, ଅର୍ଥୋରୁଦ୍ଧେୟ ବାବ୍ୟ ବେଦ, ଏହି ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେବରେ ଦୁଇପ୍ରକାର; ମନ୍ତ୍ରର ଲକ୍ଷଣ, କିରୁକାରକଦ୍ୱାରା ଦେବତାର ପ୍ରକାଶକ ବାବ୍ୟବିଶେଷକୁ ମନ୍ତ୍ର ବୋଲି; ଏହି ମନ୍ତ୍ର ଭିନ୍ନପ୍ରକାର, ଗାୟତ୍ରୀର ଉତ୍ତରରେ ଉଚ୍ଚତ ମନ୍ତ୍ରକୁ ରୁଦ୍ଧେୟ ବୋଲି, ଗୀତ ଓ ଉନ୍ନୋୟକୁ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସମ ବେଦ ବୋଲି, ପ୍ରାୟ ଉନ୍ନ ଓ ଗୀତ ଉତ୍ତର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଯଜୁର୍ବେଦ ବୋଲି, ବ୍ୟାସକୁ ବାବ୍ୟକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି ଯଥା, ଅଗ୍ନି ଦୋଷଂ କୁହୁୟାତୁ ।

କମଣ୍ଡ
ଶ୍ରୀ ————— ବାମଣା

ଗତ ପ୍ରକାଶିତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ବେଉଁହୁଡ଼ି ମହାରାଜାଙ୍କ ନାମରେ ଯୋଡ଼ିଏ ଶ୍ଳୋକୀତ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଦୋଳଅଛି । ମହାରାଜା ବାବାଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ଶୀତକାଳରେ ଶାନ୍ତିନାକୁ ଯାଇଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନକାଳରେ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଏକ ମଜଲିସ ରଚନାପୁସ୍ତକ ସେଠା ଉତ୍ତରଲୋକକୁ ଅମନ୍ତ୍ରଣ କରି ନାନା ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଏବଂ ବିଶେଷ ଉଦାରତା-ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେଠା ବାଉଁସୁ ଲ ସମର୍ଥନ କରି ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପକାର୍ଯ୍ୟେ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଜାତୀୟାନ ଘୋଷଣା କରିବା ଏବଂ ମହାରାଜାଙ୍କ

ଠାରେ କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇବା ଉଚ୍ଚ ପଦ୍ୟ-
କୁସୁର ବସୟ ଅଛଇ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଶକ୍ତି ନାବାଲକ୍ଷ
ଧୂଳିରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଲର ପାଦେକ ଏକ ବାବୁ
ବନବଦାଣ ବାପୁର ଯୁଗ ମାନେକର ନିୟୁକ୍ତ
କୋଇଥିଲେ । ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ମିଲର
ସାହେବଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ଆଉ ଜଣେ
ସାହେବଙ୍କ ଜାହାଜ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ
ଏପରି ସଙ୍କା ହେଉଥିଲା । ସ୍ୱଖଲ ବସୟ ଯେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପୂର୍ବକ ବାବୁ ବନବଦାଣ
ବାପୁରଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏକମାତ୍ର ମାନେକର
ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ
ଆଉ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସହକାରୀ
ମାନେକରପଦରୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ସ୍ଥିର କର-
ଅଛନ୍ତି । ବନବଦାଣ ବାବୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସଫାରେ
ସମ୍ପାଦନେ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଏଣିକି ସ୍ୱାଧୀନତାବଳରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ଅବଧି ମେଘର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଲୋକଙ୍କ
ମନରେ ହେବ ଅସୁଖ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ
ପ୍ରତିଦିନ ବୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଜଳର ପରି-
ମାଣ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ଏବଂ ଝଡ଼ି ବର୍ଷା ସଙ୍ଗେ
ଆସି ଦେଖା ନାହିଁ । ଶ୍ରୀକଣ ମାସ ଧର-
ବୃଷ୍ଟିର ସମୟ କିନ୍ତୁ ଅବଧି ତାହା ଦେଖିବାରେ
କି ଅସିଲା ମୋଟସଲରେ ରୁଆ ବେହୁଜା
ସଫାରେ ଜଳର ଗୁଣ ଦରକାର ଏଣେ ଏ
ମାସରେ ଅଳ୍ପବୃଷ୍ଟି ହେବ ବୋଲି ପାଞ୍ଜିରେ
ଲେଖାଥିବାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସୁକ କାରଣ ହୋଇ-
ଅଛି । ଶୀତ ପ୍ରଭୃତି ବୃଷ୍ଟି ନ ହେଲେ କୃଷିକା-
ର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ହାନି ହେବ । ଯୋକରକନ ଗ୍ର-
ହଣିବାରୁ ହାଇଲେବଲ ବେନାଲରେ ଜଳାନ୍ତ
ଅଳ୍ପ ପାଣି ଅଛି ସେ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷିକାରମାନେ
ନାନଜଳ ସୁଦ୍ଧା ଏ ସମୟରେ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଅସୁବିଧା ହୋଇଅଛି ।

ବରଗ ମେଞ୍ଚର ଜେନରଲ ତାଲିକନ
ସାହେବ ଦୀର୍ଘକାଳ ଶେଷକା ଗପୁରରେ ସୁଖ୍ୟାନ୍ତ
ସହର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ସେଠା ଲୋକମାନେ
ତାହାଙ୍କ ଜାମ ଚିରସୁଗୀୟ କରିବା କାରଣ
ହେବାହାରୁ ଟ ୧୫୭୫୦୦୦ ସମ୍ପତ୍ତି କରି ଉକ୍ତ
ଟଙ୍କା ଏହି ନିୟମରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅର୍ପଣ
କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ସରକାରୀ କାଗଜରେ

ଜମା ହେବ ଓ ତହିଁର ବାର୍ଷିକ ସୁଧରୁ ମାସକୁ
ଟ ୫୫୮ ଲେଖାଏଁ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତି ଶେଷକାଗପୁ-
ରର ଅଦମନକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଶୁକ୍ର ପ୍ରଦେ-
ଶିକା ପଞ୍ଚାଶାରେ ଅଧିକ ନମର ପାଇବ
ତାହାକୁ ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ସହର ହେଉ ଅଥବା
ନ ହେଉ ପାଟନା କଲେଜରେ ପଢ଼ିବା ଚିତ୍ତ
ଦର୍ଶାଯିବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ଦାନ ପ୍ରଦାନ
ପୂର୍ବକ ହେବା ସମ୍ପତ୍ତି କରିଥିବା କମିଟିକି
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବୋମ୍ବାର ହାଇକୋର୍ଟରେ ପିତାପୁତ୍ରଙ୍କର
ଏକ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳୁଅଛି । ପୁତ୍ର ପିତାଠାରୁ
ପୂର୍ବରୁ ପୁଅରୂପେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୈତ୍ତବ୍ୟବସ୍ତୁର
ଅଂଶ ପାଇବାପାଇଁ ଏହି କାରଣରେ ନାଲିସ
କରିଅଛି ବ ପିତା ଚୈତ୍ତବ୍ୟ ଧନଦାର ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଉପାର୍ଜନ କରିଅଛନ୍ତି ଅଳ-
ଏବଂ ତହିଁର ଦେହାବ ଓ ସମାନଅଂଶ
ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ପିତା ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି
ବ ପୈତୃକସମ୍ପତ୍ତି ସେ କିଛି ପାଇ ନାହାନ୍ତି
ସମସ୍ତବସୟ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀପାତ୍ରର ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର
ଅସଦାଶୁଷ୍ୟ ଓ ଅନିଚକ୍ୟତା ଏଣୁ କରି
ତାଙ୍କସହର ବିବାଦ । ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର
ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାମାଂସା ଜାଣିବାପାଇଁ
ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି । ଜ୍ଞାନ ଓ ସତ୍ୟତାବୁଦ୍ଧି
ସଙ୍ଗେ ପିତାପୁତ୍ର, ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ର, ଗୁଣଭୃତ୍ୟର
ବିବାଦ ଅନେକ ଶୁଣାଯାଉଅଛି ଏବଂ ବୈମା-
ତ୍ତରେ ଏହପରି ନଅଂ ପ୍ରକାରର ମୋକଦ୍ଦମା
ବାହାରୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ମିତାସର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ପ୍ରଚଳଇ । ଉପସ୍ଥିତ ମୋକଦ୍ଦମାର ଫଳ ଦେଖି
ଏଠାଲୋକେ ମାଉଁଠିକେ ସର ।

ପାଲିମେଣ୍ଟର ସଭ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟ
ଶେଷ ହୋଇ ଅସିଲା । ଜ ୨୭ ଶ ସଭ୍ୟ
ନିର୍ବାଚନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଆଉ ଜ ୧୫ ଶ
ବସ୍ତ ଗଲେ ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଯେଉଁ-
ମାନେ ସଭ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ରାଷ୍ଟ୍ରଶାଳକ ଜ ୨୭ ଶ, ଉନ୍ନତଶାଳକ ମଧ୍ୟରେ
ଗୁଡ଼ାତଞ୍ଚୋକ ସାହେବଙ୍କ ଦଳ ଜ ୧୫ ଶ
ଏବଂ ନିଜଦଳ ଜ ୫ ଶ ଗାଏ
ଜ ୧୦ ଓ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଦଳ
ଜ ୨୭ ଶ । ସୁଦୃଶ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଓ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ
ଦଳ ଉନ୍ନତ ମିଶି ରାଷ୍ଟ୍ରଶାଳକଠାରୁ ଜଣା ।
ଅବଶିଷ୍ଟ ସଭ୍ୟ ଅବସ୍ୟ ସରକାରରୁ ଗୁଡ଼ାତ

ହେବେ । ସୁଦୃଶ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଶାଳକ ସଙ୍ଗେ ନୂତନ
ଦଳ ମିଶିଲେ ଗୁଡ଼ାତଞ୍ଚୋକ ଏବଂ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ
ସାହେବଙ୍କ ଦଳରୁ ଲୋକଠାରୁ ସେମା-
ନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହେବ ଏବଂ ଗୁଡ଼ାତଞ୍ଚୋକ
ସାହେବଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚ୍ଚ ହେବ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବେ ନାହିଁ । ଏହି-
ପରି ରାଷ୍ଟ୍ରଶାଳକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏପରି ପ୍ରକାର
ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ମାତ୍ର
ଯେଉଁପରିକି ଲୋକଦଳରେ ସଭ୍ୟ ବାଣି-
ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅସୁଲଗ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଷ୍ଟ୍ର-
ଶାଳକ ଦଳ ସେପରି କଠୋର ପ୍ରମାଣ ଅନ-
ନୟନ କଲେବେ ବୋଲି ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଚାର କଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରଶାଳକ
କ୍ଷମତା ଅଧିକ ତଳ ରହିବ ଏପରି ଅନୁମାନ
ହେଉ ନାହିଁ । ଯଦା ହେଉ ଅନୁମାନକର
ଏହି ଦଳଦଳ ଉତ୍ତରରେ କିଛି ଅଶା ନାହିଁ ।
ସେପରି ନିୟମରେ ଗାସିବ ହେଉଅଛି ସେହି-
ପରି ପଡ଼ ରହିପୁଣି ।

ବୁଦ୍ଧିଦେହର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନୁହେ । ସମସ୍ତ
ସଂକଳରେ ଅଶାନ୍ତ ଓ ଉପାଦ ବସନ୍ତୁଅଛି ।
ଲୋକମାନେ ଅସଖା ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷାମିତ୍ତି
ଗୁଣଅତେ ମାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଂରଜ ସେ-
ନାକୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ନ ପାରିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲଗ୍ନବଗ୍ନ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଓ ପୁଲିସ ସେ
ଗୁଜ୍ୟକୁ ପ୍ରେମିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ
ଦେହରକ୍ଷା ହୋଇ ନ ପାରିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆଉ ଭିକରୁର ପଲଟନ ସେନା କରିକତା ଓ
ମାନ୍ଦ୍ରାକରୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ତତକାଳ
ବୋଲି ଯାହାକୁ ଇଂରଜକର୍ମଗୁରମାନେ
ଧର ରଖିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ
ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଯେ ଜେନରାଲମାନଙ୍କରେ
ରହିବାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଏବଂ ବିଚାରକରବାକୁ
ଦାକମର ନିଅନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଚଳତ ଅଳ-
ନାକ୍ଷାରେ ବିଚାରକଲେ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସରକ
ନାହିଁ ବୋଲି ଦେବନ ଉକ୍ତ ସଂକଳମିତ୍ତି
ଗୋଟିଏ ସରସଂ ବିଚାରକ ଅଲନ ବତା-
ଲଟସାହେବଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଂଗ୍ରହରେ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଅଲନ ଜାଗହେଲେ
ବୋଧ ହୁଅଇ ପଲଟନର ଜବାଏତ ବସ୍ତୁଅଣା
ପାଇ ନାନାସ୍ଥାଳକୁ ପଠାଯିବେ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମା-
ନଙ୍କ ଅଧିକ ପରମ୍ପରା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସେନା-
ମାନେ ଜବାଏତ ଧରବାପାଇ ଗ୍ରାମରୁଗ୍ରାମ

ପୋଡ଼ ଦେଉଥିଲୁ ଏବଂ ସେହିମାନେ ଥର-
ଦୋଇ ଅପସ୍ତୁରୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବିଗ୍ନ-
ରରେ ଦଣ୍ଡଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଥିଲା ।
ଏ ସମସ୍ତ ଉପାୟରେ ଅନୁକାଳରେ ଦେଶ
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଲଂଗୁଳକ ନ୍ୟାୟ ଓ ଧର୍ମର
ଉତ୍ଥାପନ ରହିବ !

ଜଣାମରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଲେ-
ଖିଥିଲୁ କି ଉକ୍ତ ଜଣାରେ ପୁଞ୍ଜେ ଉଚ୍ଚକଣ
ସୁଲତେପୁଣୀ ଇନ୍ଦ୍ରକୂଳ ଥିଲେ ନେତ୍ର ପ୍ରାଥ-
ମିକ ପାଠଶାଳାପ୍ରଥମା ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷ ବୁଲିଦେଇ
ଆଉ ଜଣେ ତେପୁଣୀ ଇନ୍ଦ୍ରକୂଳ ଆବଶ୍ୟକ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବାବୁ ଶଶିଭୂଷଣ ପାଲିତ
ରହିଲେ ନିୟୁତ ଦୋଇଥିଲୁ । ଶଶିଭୂଷଣ
ଘର ବଙ୍ଗଳାରେ ହେଲେନି ଅନେକଦିନ
ହେଲା ଗଣ୍ଡାମ ଜଣାରେ ବାସକରି ବୁଝୁଥିବ
କଲେକର ସଦବାସୀ ଶିକରତା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିୟୁତଥିଲେ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବନ୍ଧବଦଳାମୟରେ
ସନ ୧୮୮୪ ସାଲରେ କ, ଏ, ପଞ୍ଚମା ପାଠ
କରିଥିଲୁ, ଅତି ଶାନ୍ତ ଓ ସୂଚୀ ଲେକ
ଅଟୁ । ନିଜପଦରେ ବିପର କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ
ଜଣାପାଇ ନାହିଁ ଏସମୟରେ କେହିକି ଏକକ
ଜନରୁକ ଉଠିଥିଲା ସେ ପ୍ରାୟ ପାଠ କରବା
ବସୁଥିଲେ ସେ ଅତି କଠିନ ଅଟୁ । ଅନ୍ୟ
ଜନଜଣ ତେପୁଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ଓଡ଼ିଆ
ବା ବଙ୍ଗାଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣ ଦ୍ରାବିଡ଼ ବ୍ରାହ୍ମଣ
କୁଳରେ ଜନ୍ମ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଦେଶରେ ଅନେକ
ଦିନରୁ ବାସ କରୁଥିଲୁ । ଯାହା ଦେଉ
ପ୍ରମାୟ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଅଧିକପାଠରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ନ ପାଇବାରୁ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି
ଅଟୁ । ଗଣ୍ଡାମବାସୀଙ୍କର ଏ ଦୁଃଖ ଅତିକାଳି
ନୁହେ । ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଦର୍ଶିପଥକର ସେମାନଙ୍କୁ
ଉପେକ୍ଷା ଉପାଦ ଦେବା ଚିନ୍ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କାରଣ ପ୍ରଥମେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଟେକ ନ ଦେଲେ
ଛୁଡ଼ା ଦେବା ଅତି କଠିନ । ଅତି ଓଡ଼ିଆମା-
ନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭ
କରିବାକୁ ସମର୍ଥକ ସହବାନ୍ ହେଉଥିବା ବାବା-
ଦେଲେ ଶୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭପାରିବେ ।

ଏ କରକବାସୀ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ
ଲେଖିଥିଲୁ କି ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟି ସେମା-
ନଙ୍କ ଅସୁବିଧା ଦୂରୀକରଣାର୍ଥ ବ୍ରୁଗ ହୋଇ-
ଥିଲେପୁଣୀ ସମସ୍ତକପ୍ରତି ସମରାବରେ ଦୃଷ୍ଟି

ପକାଇବାର ଜଣାପାଇ ନାହିଁ । କିଛି ପତ୍ର-
ଆରେ ଏବଂ ଲଂଗୁଳମାନଙ୍କ ଗତିବିଧି ସ୍ଥାନ
ରେ ଅନୁଅନୁପରେ ଅନୁଅନୁ କୁଳୁଥିଲ ପକ୍ଷ-
ସତକରେ କିଏ ପତ୍ରୁଥିଲ ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ
ଅକାରରେ ବାଟଗୁଲିବା ବିପଦଜନକ ଏବଂ
କାରୁଥିଲେ ଗୋଟ ବୁଝିପାଉଥିଲ ସେଠାରେ
କିଛି ବନୋବସୁ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ
କେଳିକାବସାର ଓ ମାନସିଂଦସଟିଣା କଥା
ଲେଖାଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ସତକ ଛୁଡ଼ା ଅନ୍ୟ-
ସ୍ଥାନମାନ ନିୟୁତ ସମୟରେ ପରଷାର ନ
ଦେବାର ମଧ୍ୟ କଥିଲ ହୋଇଥିଲ । ଏଥିକୁ
ଆମ୍ଭେମାନେ ବହୁଅଛି ଯେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ
ମିଉନିସିପାଲିଟିପ୍ରତି କିଛି କଠିନଭାବରେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲୁ । ନଗରର ପ୍ରୟୋଜନ
ଅନେକ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭ ସେପରି ନୁହୁ । କମିଶ୍ନ-
ରମାନେ ଆମ୍ଭକୁ ଗୁହୁସିନା ଖର୍ଚ୍ଚ କରବେ
ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଧିକାର ଆମ୍ଭେ ଓ ଅପ୍ର-
ଧାନସ୍ଥମାନଙ୍କ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ମନୋଯୋଗ
ଅବଶ୍ୟକ କରବ । ଏବର୍ଷ କିଛି ପକ୍ଷସତକ
ଏବଂ ଜାଳମାନ ସେମାନ ଠିକସମୟରେ ମର-
ମତ ଓ ପରସାର ହୋଇଥିଲ । ଅନେକବର୍ଷ
ହେଲ କେମନ୍ତ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ
ମିଉନିସିପାଲିଟିଟି ଅନ୍ୟବଦ ଦେବାକୁ ଦେବ ।
ପ୍ରୟୋଗ ବରଣର କମିଶ୍ନରମାନେ ଅପଣା
ଏଲକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁଅଛୁ ପତ୍ରପ୍ରେରକ
ଅପଣା ଅସୁବିଧାକଥା ଅପଣାଏଲକାର କମି-
ଶ୍ନରୁକ ଜଣାଇଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ରହିବ ପ୍ରତି-
କାର କରବେ । ସମସ୍ତ ନଗରବାସିକର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ଅପଣା ଅଞ୍ଚଳର ସାଧାରଣ
ଅସୁବିଧା କଥା ଅପଣା ଏଲକାର କମିଶ୍ନର
ଅଥବା ମିଉନିସିପାଲିଟିର ତେଅରମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇବେ ଏବଂ ସେମାନେ ସାଧମତେ ଅବଶ୍ୟ
ରହିବ ବହୁତ ବନୋବସୁ କରବେ ।

ମହାରାଜା ଦଶାସିଂହ ଏଜକରୁ ବଳଭୈ
ଫେରିଯିବା ସମୟରେ ଛାଇମସ ଅକ ଇଣ୍ଡିଆ-
ନାମକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଖଣ୍ଡି ଏ ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିଲେ । ସେ ପତ୍ରରେ ଲେଖାଥିଲ କି
ଯେତେବେଳେ ସେ ଏଜକରେ ଥିଲେ
ଲଂଗୁଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଦାକୁ ବହୁଥିଲେ କି
ସେ ଯେବେ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ଫେରି ଆସିବାର
ଅପା ଏକାବେଳେକେ ଉଦ୍ୟଗ କରବେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ବାଦାକୁ ବାର୍ଷିକ ଖଲଷ୍ୟକା ଲେଖାଏ

ଖର୍ଚ୍ଚଦେବାକୁ ଅର୍ଜୀବାର କରବେ । ରହିବ
ସେ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ସେ ଆମ୍ଭେ କିଛି କରା
ମାଗୁ ନାହିଁ ଆମ୍ଭର ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହା ଅଛି
ତାହା ଆମ୍ଭକୁ ଫେରିବିଧି ଯେବେ ତାହା ନ
ଦେବ ତେବେ ରୁମ୍ଠାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ନେବାଅପେକ୍ଷା
ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ସୁକାଳଠାରୁ ଇସା
କେଲ ଜାବନି ଆରଣକରବା ଭଲ । ଉକ୍ତ
ପତ୍ରରେ ମହାରାଜା ଆହୁର ଲେଖିଥିଲୁ କି
ଉତ୍କଳବର୍ଷର ସୁକାଳମାନଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍କଳପୋ-
ଷଣ ପାଇବା ପ୍ରାର୍ଥନାକଲେ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ରହିରେ ବାଧା ଦେବେ ତେବେ ସେ
ଲଂଗୁଳକର ଭରସାଶ୍ରୀତ ଇଉରୋପୀୟ ସୁକା-
ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣକରବାର ସମ୍ଭ-
କରବେ । ଲଂଗୁଳରେ ତାହାଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ର ଓ
ମନ ଭଲ ରହିବ ନାହିଁ । ଜର୍ମାନ ଦେଶରେ
ବାସ କଲେ ସେଠା ଜଳବାୟୁଯୋଗେ ଭଲ
ରହିବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଅଛୁ ।
ମହାରାଜା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନୋଭୁଷଣରେ ଏକଥା
ଲେଖିଥିଲୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ରପତ୍ର
ଅବସ୍ଥା ବିଶ୍ୱକଲେ ସେ ସାଧାରଣ ସହାନୁ-
ଭୂତର ପାଠ ହୋଇଅଛୁ ସକେହି ନାହିଁ ।
ସେ ସକଳ ଲେଖୁକାଦାନ୍ତି କି ଲଂଗୁଳକ
ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେ
କେବଳ ଏକକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି
ଗୁଜରାଟୀ ତାହାଙ୍କର ପୈତୃକସମ୍ପତ୍ତି ଯାହା-
ସୁଲ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ନାବାଲଗି ଅବସ୍ଥାରେ
ଲଂଗୁଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କର ମହାର୍ଜିକ
ଆଇ ଯାହା କାଠି କେଲଅଛୁ ତେକକ
ତାହାଙ୍କୁ ଫେରୁଇଦେଲେ ସେ ଅପଣା ଜନ୍ମ-
ଭୂମିରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତହୋଇ ରହିବେ । ଅପଣା
ଭରଣପୋଷଣ ବା ମର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷାମିତ୍ର
ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ବିରକ୍ତ କରବେ ନାହିଁ ।
ଲଂଗୁଳ କାହିଁକି ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହେଉ ନା-
ହାନ୍ତି ବୁଝିବାର କଠିନ । ଜଣେ ଗୁଜରାଟ-
ଯୋଗେ ଲଂଗୁଳ ଗୁଜରାଟଦେବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
ଜଣକପ୍ରତି ନ୍ୟାୟ ଓ ଦୟା ବ୍ୟବହାର କଲେ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେକକର ମନ ବଶିନେବେ ଏବଂ
ତଦ୍ୱାର ସକଳରୁ ଲୁଚୁଥିବ ଆହୁର ଶାଶଦେବ ।

ବଜ ରଞ୍ଜଭୂମି ।
ଏହି ଉତ୍କଳବର୍ଷ ଶିକାରୀରେ ପାଶାଭ୍ୟାଜନ
ଓ ସଦ୍‌ବ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତବରେ ଯେତେବେଳେ
ଅର୍ଯ୍ୟବିଶ୍ୱସ୍ତର ହିନ୍ଦୁମାନେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମପ୍ରତି

ଅଶ୍ରୁକା ପ୍ରଦର୍ଶନକର ଅପଣାର ଜୀବନ ନଷ୍ଟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ତେଣୁଦେଲେ ଦେଖରେ ହିନ୍ଦୁ-
 ଧର୍ମର ଅନୋଳନ ଦେବାର ଦେଖିଲେ କେଉଁ
 ହିନ୍ଦୁମନରେ ଅପଦାଧିକାର କାଳ ନ ଦେବ
 ପତ୍ରିକାବର ଶରଧର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାମଣି ପ୍ରକାଶ୍ୟ-
 ଶ୍ରବଣେ ବଙ୍ଗଳାର ନାନାପ୍ରାଣରେ ସତ୍ତା କରି
 ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାପ୍ରୟତ୍ନକୁ ବ୍ୟବହ-
 ରରେ ଧର୍ମଜୀବନ ସୋପ ସଞ୍ଚାରକ ଦୋଳ-
 ଅଛି ଏବଂ ହେସମୟରୁ ବଙ୍ଗଳାର ନାନାପ୍ରାଣ
 ଏବଂ ବିଶେଷତଃ କଲିକତାରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର
 ସମସ୍ତକର୍ତ୍ତା ଲାଗିଅଛି । କବଳାବନ ଏବଂ
 ପ୍ରଭୃତପ୍ରଭୃତ ମାସିକ ପତ୍ରିକାମାନ ସେହି
 ଗୁଣୋଲକର ସମ ଦୋଳ ଦେଲେବି ଏବଂ
 ମାସିକମାସ ଏହି ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ହିନ୍ଦୁ-
 ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦାର ପ୍ରବଳ ପ୍ରୟତ୍ନ-
 ଦୋଳ ଅନେକ ଅବଶ୍ୟତାରେ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ନିର-
 କରୁଅଛି । ମଧ୍ୟ ନାନାପ୍ରାଣରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ସମ-
 ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦୋଳ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ
 ନିୟମିତରୂପେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟାଖ୍ୟା
 ଦେଉଅଛି । ଏହି ଅନୋଳନ କେବଳ ମାସିକ-
 ପତ୍ରିକା ବା ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ଅଥବା ସମ୍ବାଦମାନଙ୍କରେ
 ଅବକ ନ ଥାଇ କଲିକତାର ରଙ୍ଗଭୂମିମାନ-
 ଙ୍କରେ ସ୍ୱଳା ପ୍ରବେଶିତକରୁଅଛି ଏବଂ ସେଠା
 'ଶ୍ରୀରଥପଟ୍ଟର' ନାମକ ପ୍ରଧାନ ରଙ୍ଗଭୂମିରେ
 ଏହି ଧର୍ମସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦାର ନିରନ୍ତର କାଟି-
 କମାନ ଅଭିଜ୍ଞାନଦୋଳ ଅବଶ୍ୟତାରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ମୋହର କରୁଅଛି । ବାବୁ ରିଣ୍ଡଗଡ଼କୁ ଗୋଷ
 ଏହି ରଙ୍ଗଭୂମିର ମେନେଜର ଅଟନ୍ତି । ସେ
 କଲିକତାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତିନି ପ୍ରଧାନ କାଟିକ
 ଲେଖକ ଏ ନାଟ୍ୟଦାର ଦୋଳ ପରିଚିତ
 ଅଟନ୍ତି । ଅନପଦକଳରେ ଏ ମହାସୟ 'ଦି-
 ଶନ୍ଦ୍ୟଲକା' ନାମକ ଗୋଟିଏ ନାଟକ ରଚ-
 ନାକର ଉକ୍ତ ରଙ୍ଗଭୂମିରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅଭିନୟ
 କରୁଇ ଦୂରନାମ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତରେ ଅବଶ୍ୟ
 ଲେଖକ ଉପ୍ର ଏବଂ ମୋହର କରୁଥିଲେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ 'ବିକ୍ରମଜ୍ଞାନ' ନାମକ ଆରୁଗୋଟିଏ
 ଧର୍ମସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାଟକ ରଚନା ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅଭି-
 ନୟ କରୁଇ ଅଭିନୟକରୁଥିଲେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ
 ମୋହରର ହିନ୍ଦୁଧର୍ମଅଭିନୟ ଚିତ୍ରଦର୍ଶନ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଶାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗତନମିତ୍ତ
 ଅନେମାନେ ଉକ୍ତ ନାଟକର ପ୍ରକାଶନ ଏହି-
 ଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରୁଅଛୁ । ବିକ୍ରମଜ୍ଞାନ-
 ମରେ କର୍ତ୍ତା ଧର୍ମ ଏବଂ ନିଖିତପତ୍ରିକାବ୍ୟକ୍ତି

ବାଳକ ଚନ୍ଦ୍ରମଣିନାମୀ ଏବଂ ବେଶ୍ୟାର ପ୍ରଶ-
 ଯୁରେ ନିଜାନ୍ତ ଅସକ୍ତ ଥିଲ । ହନକରେ
 ଚନ୍ଦ୍ରମଣି କୁଟୁରୁ ସିବାକରଣ ଏଠେରୁ
 ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଳଥିଲ ସେ ନିଜାନ୍ତ ବୃତ୍ତି ଦୋଳଥ
 ଲେଖି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦକୁ କାଠ ହୁମରେ ଅଣ-
 ଯୁକର ନିଜାନ୍ତ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀ ଦୋଳ କ
 ଥିଲ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସର୍ପକୁ ରକ୍ତହୁମରେ ଧର
 ଚନ୍ଦ୍ରମଣିର ପାତେରକ ଡେଲପଡ଼ିଥିଲ,
 ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଏସମସ୍ତ ଜାଣିପାରସ୍ୱକା ଯେଉଁଲେକ
 ଭାବନାମନ୍ତେ କୌଣସିବାଧା ବସୁ ନ ମାତ
 ହବନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର କରୁଅଛି ଭାବୁକୁ ଗାଳ ଦେବା
 ଏବଂ ଭାବପ୍ରକ ଅଭ୍ୟାସ ବ୍ୟବହାର କରବାରୁ
 ଶାନ୍ତ ଦେଲ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଏମନ୍ତ ହୁଲ ସେ
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ରମଣିକ ସେତେ ବକ୍ତିକରେ ତେତେ-
 ବକ୍ତି ଉଦ୍ଧରକଠାରେ କରୁଥିଲେ ଉଦ୍ଧରକର
 ବୁଝା ସେ କେତେ ସଦକରେ ପାଠଶାଳୁ-
 ଥାନ୍ତା । ବିକ୍ରମଜ୍ଞାନ ଏସ୍ତରେ ଅପଣାକୁ
 ଧର୍ମାବକର ଚରକାଳନମିତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ନି-
 ଠରୁ ବଦାପ୍ରସ୍ତୁତଶ ପୂଜନ ସନ୍ଧ୍ୟାସିବ ଜୀବନ
 ଅଗ୍ରସୂଚନ । ସନ୍ଧ୍ୟାସି ଶାବନ ଅଗ୍ରସୂଚର
 ସ୍ୱଳା କେଲେ ଅଭ୍ୟବକ ସୁନ୍ଦରୀ କ୍ଷୀଠାରେ
 ମୋହର ଦେବାରୁ ଅପଣାର ତତ୍ତ୍ୱବସ୍ତୁ ଫୋଡ଼-
 ଦେଇ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ପ୍ରଲୋଭନ ନଷ୍ଟକ-
 ରବା ବାସନାରେ ପୃଥ୍ୱୀରେ କରରଣ କଲ ।
 କେତେକର୍ତ୍ତ ନିଷ୍ଠା ଏବଂ ପୂଜା କଲ ପରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭାବାଠାରେ ପ୍ରୀତ ଦୋଳ ଗୋଟିଏ
 ରଖୁଅଲ ପିଲକୁପରେ ଭାବାର ଦାର ଧର
 ବୁନାବନକୁ ଗେନିୟାର ସେଠାରେ ନିଜରୂପ
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଲେ । ବିକ୍ରମଜ୍ଞାନ ଅପଣାର ତତ୍ତ୍ୱ
 ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତଦୋଳ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବର ନିଜରୂପି କର୍ତ୍ତ-
 ନରେ ଭାବାର ଅତି ଶାନ୍ତିଶାନ୍ତି ଦୋଳଗଲ
 ଏବଂ ସେ ମୁକ୍ତିଲଭ କଲ । ଏ ନାଟକର
 ଅଭିନୟ ଅଭିନୟ ଏବଂ ନିୟମିତକରେ
 ଅଭିନେତାମାନେ କରବାରୁ ସମର୍ଥ ଦୋଳ
 ଥିବାର ଏବଂ ଦର୍ଶକବୃନ୍ଦମାନେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ ଦୋଳଥିବାର ବସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ।
 ଏସ୍ତ ନାଟକାଭିନୟସ୍ତାସ ଏକସମରେ
 ରଙ୍ଗଭୂମିର ସେରୂପ ମହତ୍ତ୍ୱରୁକି ହୁଅଇ ଅଭ୍ୟ-
 ପସରେ ଲେଖକର ମଧ୍ୟ ସେହିରୂପ ଉକ୍ତମ
 ଶିକ୍ଷା ଲଭୁବ । ପୁଣି ଅଭିନୟ ସେରୂପ ସମସ୍ତ
 ପତ୍ରିକା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଏରୂପ ନାଟକାଭିନୟ ସେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବେଦିତ ଏସ୍ତରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ନାଟକାଭିନୟ ଅପଦ ପଦାର୍ଥ ଅଟଇ ଏବଂ

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ସେତେଶୀତ୍ତ ଲେକ ବିକ୍ଷା ସମ୍ଭାବତ
 ହୁଅଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁକି ହୁଅରେ ପାଦା ଦୋଳ ନ
 ଥାରେ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର କପାଳ ଗୁଣକୁ
 ଏଦେଶରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅଦର ବୃତ୍ତିବାକୁ ଲେକ
 ନାହାନ୍ତି । ଭାଦା ଦୋଳଥିଲେ ଅନେମାନେ
 ଏରୂପ ନାଟକାଭିନୟ ଦେଖିବାକୁ ଅସମର୍ଥ
 ନୋହୁଥାନ୍ତି । ଅସ୍ତ ଏ ଦେଶରେ ସେତେ
 ଧନଲେଖେ ଅଶକ୍ତ ସେମାନେ ଥରେ ସେବେ
 ଲକ୍ଷା କରନ୍ତେ ଅଭିନୟ ବ୍ୟୟରେ ଏବଂ ଅଭ୍ୟ-
 ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଅନେମାନେ ଏଠାରେ ଉକ୍ତସ୍ତ
 ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗଭୂମି ଓ ଅଭିନୟ ମୁଖ୍ୟ କରବାକୁ
 ସମର୍ଥହୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଅପା ଫଳବତ ଦେବା-
 ର ଦେଖିବାକୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅବୁର ଅନନକ
 କଲ ଅନାଇ ବସି ରହବାକୁ ଦେବ ।

ଦର୍ଶନପତ୍ରିକାଲକ୍ଷ୍ୟ ନାମରେ ଶ୍ରୀଏ
 ପୁସ୍ତକ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେମାନେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଏକସମ
 ଉପଦାର ପାଠକାର କୁତୁହଳା ସହଜ ଶାବାର
 କରୁଅଛୁ । ଦେବାନାଗର ବଙ୍ଗାଦ ସ୍ତ ମହା-
 ଗୁଣା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅବ ବସ୍ତୁ ଦାଦାରୁ ଅଗୋରୁର
 ନାହିଁ ପତ୍ରିକା ବଦାଭ୍ୟାସୀ ସମ ଏବଂ ଗୁଣର
 ଉକ୍ତ ସାଧନରେ ଏ ମହାସ୍ତା ଓଡ଼ିଶା ଗୁଣାବ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରଗ୍ରନ୍ଥ ଦୋଳ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ମହା-
 ଗୁଣାସଦ ପଇଥିଲେ । ଏଦାକ ଗୁଣାବର୍ଣ୍ଣନା
 କରବା ଅତି ପ୍ରସଂସନୀୟ ବାସ୍ତବ୍ୟଦେବ ନାହିଁ
 ପୁଣି ଗୋବିନ୍ଦବାବୁ ତତ୍ତ୍ୱ ସଙ୍ଗେ ତେଜାନା-
 ନର ସମ୍ପିପ୍ତ ଲେଖାସ ଏବଂ ହରତ ନାବାଲନ
 ସୁଜାବର ଅଭାବମୁକ୍ତକର ସାଧାରଣ ଶୋ-
 କସନ୍ତାସ ଏବଂ ନୈରସ୍ୟର କଥା ଗୋନ କର
 ବଲ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁସ୍ତକ ଉକ୍ତ ସଙ୍ଗର
 ରୁ-ଶନରେ ରଚିତ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଏଥିର
 ରଚନା ସେମନ୍ତ ସରଳ ତେମନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ
 ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଶାବାସିମାନେ ଏହାକୁ ଥରେ
 ପାଠ କର ପ୍ରକାଶକର ସାଧୁଲକ୍ଷାର ସମସ୍ତ
 ଅଦର କରବେ ଅନେମାନେ ଏକତ ମନାସ
 ସହୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ତାପ୍ତର ଗୋବିନ୍ଦ ମାତେବ ଏବଂ ପୁସ୍ତକାସ ତା ୧୧ ଠା
 ଦେଇ କଟକ ଡେଲର ସର୍ବ ତାପନ ବିଦ୍ୟାସୋଦେବକ
 ଦେଇ ଦେଲ ।

ସର ତା ୧୭ ରାଜ ଲୁଲୁର ସିନ ୧୮୮୭ ମସିହା
 ତାଙ୍କ ଅପରାଧ * ପ, ଓ ଶୁଦ୍ଧତାପୂର୍ବକ ଗାଧ * ପ, ସମ-
 ସ୍ୱଭାବେ ବଳ ହେବ । ବଳ ହେବାର ଅବଶ୍ୟା ପୂର୍ବ ପଠା-
 ପତ୍ର ତାଙ୍କପରେ ପଢ଼ାଗଲେ ସେହିବଳ ତାଙ୍କରେ ଯାଇ
 ଗାଧବ । ତାଙ୍କପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଯଦ୍ୟା-
 ଠାରୁ ୧୧ ଚାନ୍ଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅପରାଧ * ପରାଧୀରୁ * ପରାଧୀ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ । ଏହି ମର୍ମରେ ଏଠା ପୋଖମାଣକୁ ବଳପ୍ରମ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାବିତ୍ରୀ ବଳପ୍ରମ
 ପ୍ରଦାନକ୍ରମ କରି ତାଙ୍କ ବାଧ୍ୟର ଭାର ପୁନର୍ବାରୁ ଗ୍ରହଣ
 କରିଅଛନ୍ତି ।

ବନ୍ଧୁ ସମ୍ପର୍କର ଦମ୍ଭିତ୍ୟ ଲକ୍ଷଣେ ଦ୍ୱାଦଶକୋଟିର ଅସମ
 ବସ୍ତୁ ଓ ଶ୍ରେଣୀ ଅପାଲିତ ରୂପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
 ମୁକ୍ତପୂର୍ବ ଓ ସର୍ବଶକ୍ତିର ଉଚ୍ଚ ଅପାଲିତମାନ କରିବତ୍ତରେ
 ବ୍ୟାପ୍ତଲେ କେମିତି ହେବ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପରଶୁ-
 ମେଶ୍ୱରୀ ଅଭିପ୍ରାୟ ଜାଣିପାରିଲେ ପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀପରଶୁମେ ଅବଳ ପୁତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା-
 ପାଇଁ ବଳପ୍ରମ ନିଶେ କରିଛନ୍ତି ।

କଲକତ୍ତା ଫୌଜଦାରୀ ଅପାଲିତରେ ଏକ ନୂତନପ୍ରକାର
 ମୋକଦ୍ଦମାର ବନ୍ଧୁର ଦେଇଥିବାର ସମ୍ଭାଷଣପ୍ରମାଣରେ
 ପାଠ କରାଗଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତର ନାମ ବାବୁ ମୁକ୍ତମୋହନ
 ଚର । ତାଙ୍କର ଦତ୍ତ ମାମୁଁ କୌଶଳୀନୀର କେଶରୀ ଓ
 ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ନାମରେ ବାବୁଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧା ଡ୍ରେସିଂକ୍ୟାପା-
 ପରୀକାରୀକ ଉର୍ଦ୍ଧା ନେଇ ସାମସ୍ତକା ମର୍ମରେ ନାଲି
 ଦୋରାଅଛି ।—ହାଲୋକ ଦୁରୂପକମ୍ପା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସମ୍ଭାଷଣାତା ଶ୍ରେଣୀମାନକୁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେ
 ସେଠାର ନିଶେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଣ୍ଡିତ ଅଭିଧାନର ଅନୁକ୍ରମ-
 ମଧ୍ୟରେ ବଳପ୍ରମ ପ୍ରକାର କରିବେ । ଏ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ ପ୍ରତି-
 ବନ୍ଧୁ ଚାହେ । କଲକତ୍ତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବଳପ୍ରମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ
 ପାସ୍ତୁର ହୋଇ ବାବୁଙ୍କର ଦତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରଦାନ ଦେବାର
 ସମ୍ଭବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ-ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳିତ ସେ ଅସମାଜିକର ଦତ୍ତ-
 ଦେୟତାକୁ ତୁଳ୍ୟପୂର୍ବକ କରିବ ଅପ୍ତ କଳ୍ପ ଅପରାଧୀ ସମ-
 ଦାୟତାରେ ଅଗାମୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ତମାତ୍ର ତା * ଦତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚତ
 ଅପ୍ତକୁ ପଦପ୍ରମ ସାଦା କରିବେ ।

ଏକ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ ପ୍ରଦେଶକୁ ସ୍ୱାଧି-
 ପାଧ୍ୟନ ନିମିତ୍ତ ନେଇ କରିବା ବଳପ୍ରମ ଅବଦେଶା କରିବା
 ମର୍ମରେ ଉଚ୍ଚତମାତ୍ର ତା ୧୧ ରାଜପଦେ କରିବତା ଶାନ୍ତର-
 ଲରେ ସର୍ବ କରିବାର ନିଶ୍ଚିତ ବାବୁଙ୍କ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଶୁଣ
 ଏ ସ୍ୱଳ ବଳ * ଦେବମାନେ ଅପ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ
 ପାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେବେଳେ କଲକତ୍ତାକୁ ଶର୍ଦ୍ଧର
 ଶାନ୍ତରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତ ଦେଲେ ଏହାକାଣ୍ଡେ ବି-
 ନୀର ଦେବେପୁତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ପାପତା କରି ପଦାପ ଦେବେ
 ମହତ୍ତ ଏକ ଉପକାର ବାଧ୍ୟ ସାଧନ କରି ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳୀରୁ ଅଧିକାରୀ ସତ୍ୟମାତ୍ର ତା ୨୮ ରାଜପଦ ସମ୍ପା-
 ଦକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉଚ୍ଚତ ଓ ବଦ୍ଧୋକ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ହୋଇ ସାମସ୍ତକ । ବଦ୍ଧୋକ୍ତମାନେ ହାର
 ଘରେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚତମାତ୍ର କି ୨୮ ଓ ୨୯ ପଦ ଏକ
 ତ ୨୮ ଓ ୨୯ ଅପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେବକଳ୍ପ ନିତାନ୍ତ
 ବନାକର୍ତ୍ତା ଓ ପର୍ବତମୟ ହେବୁ ଉଚ୍ଚତ ସୈନ୍ୟ ଶତ୍ରୁ
 ପକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
 କାଲେସ୍ତରେ ଅନେକ ପ୍ରମୁଖ ମିତ୍ରନିକା ଓ କୁର
 ଦେଇଅଛି ।

ବେଲୁପତ୍ରୀ ସମ୍ପାଦ ।

ଏକର୍ଷ ଗୁଣ୍ଡେସାତ୍ରୀ ଏଠାରେ ବଡ଼ ନିର୍ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇ-
 ଥିବ ଗ୍ରାମ୍ୟ ୨ ୧୦ ଜାର ସାତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ମେସର
 କୌଶଳୀ ଉଚ୍ଚତ କି ଥିବ । କାଠିଗାଠି ପରିଷ୍ଠା ଥିବ-ବେଲୁପ-
 ତ୍ରୀ ସତ୍ରର ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚତମକୁ ମିତ୍ରନିଷିଠାକୃଷିର ସେହି ବାଟ
 ଅଛି ତାହା ଏକର୍ଷ ନିଜ ସୁକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା ଏହା ଦେବକ
 ଶାନ୍ତର ଶୁକ୍ଳ ବନମା ବାବୁଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ କରିବାରୁ ହେବ । ଏବନ
 ଉପ ଏକାବେଳରେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ସାମସ୍ତକ ନାହିଁ କେ-
 ବଳ ଉପରପରେ ମୂର୍ତ୍ତିମାନ କରିଥିଲେ ଉଚ୍ଚତର କିନ
 ଏକାବେଳେକେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ । ସାତ୍ରୀମାନଙ୍କର
 କୌଶଳୀ କୃଷି ଓ ସାମସ୍ତକର କୌଶଳୀ ବାଧ୍ୟ ଦେଖା-
 ପାଇ ନାହିଁ । ବାବୁଜୀସାତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ନିର୍ବିଷ୍ଣୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ
 ଅଛି ଠାକୁର ଉଚ୍ଚତ ସାମ ନାହାନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ କଲ୍ୟାଣ ନାମକ ବୋଟ ବେଲୁପତ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 କରୁ * ତେଣୁ କଲ୍ୟାଣୀ ଶ୍ରୀ ସାତ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କରେ ପତ୍ର ମର
 ଉପ-ପଦ ମିଳିଅଛି । ତପର ବନ୍ଧୁର ହେବ ଦେଖାଯିବ ।

ପାଟ ବୋଟରେ * ୩ ସାତ୍ରୀ କରବୁ ଅପ୍ତ * ମରପା-
 ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୋଟଅଧିକ ଅଲଗାଠାରେ ନଦୀରେ
 ପକାଇ ଦେଇ ଗଲେ ।

ବର୍ତ୍ତୁ ବର୍ଷ ପାଞ୍ଚଶହଟା ଇନାପତା ଓ ମାଣିମାନଙ୍କୁ
 ଏବେ ତାଙ୍କର ହେଲେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି ସେ ଉଚ୍ଚ
 ସୋମବାର କିନ ୨୮ ଏକ କିମ ମାଣି ୩୫ କିମ ସାତ୍ରୀ
 ମିଳି ନରେ ପାଣିକ ଠେଇ ଦେବ । ପରପା ଲେଖରେ
 ମନୁଷ୍ୟ ବେତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ କରି ପାରେ । ଏମାନଙ୍କଠାରୁ
 ପରପାକ ସାଗାରେ ବୁଦ୍ଧପଦ୍ୟ ନେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବେ
 ଅଦ୍ୟାଗୁର-ଅମ ବେକେଶାରେ କୌଶା ସମେତ ପୋସ୍ତ
 କଲେକତ୍ତାରେ ପଦପ୍ର ଥିଲେ ଏ ଅଦ୍ୟାଗୁର ବେତେ ପଦମା-
 ଠେ ନକରବ ରୁପକା ।

ଅକ୍ଷର ଏକମାତ୍ର ଦେବ ବେଲୁପତ୍ରୀ ତାଙ୍କର ଉପ ସୁ-
 ର ୧୨ ମସି ୧୨ ମସି ଶେଖାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବନବାର
 ମଧ୍ୟକ ୧ ଘଟିକାଠାରୁ ଅପରାଧ * ଏକିକା ପଦାନ୍ତ ବୋଟିଏ
 ସର ବନାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ କଲକତ୍ତାରେ ତାଙ୍କର ସେତେ-
 ବେଳେ ଏଠାରୁ ବଦାସ୍ତ ନେଇ ଗଲେ ତେବେବେଳେ
 ଏହାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିପାରିଲେ ଏକ ପ୍ରଥମଶେଖାର ଶତ୍ରୁ
 ଉଚ୍ଚତକୁ ମମପ୍ରକ୍ତ ମତାଇ ଏହା ବାଧ୍ୟରେ ପଦପ୍ର କର-
 ଦଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱାକ୍ଷ ଏକ ବେଲୁପତ୍ରୀରେ । ସତ୍ର ନାମ ଉପ୍ପ-
 ମେସ୍ତ ଏସୋସିଏସନ ମଧ୍ୟ ସଦ୍ୟା ୩୧ କିମ ଏଠାରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ସମକ୍ଷେପକ୍ରମାଣ ଉଚ୍ଚତ ହୋଇ ପଠିକ,
 ଅଲେପତ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ସାତ୍ରୀ
 ତେଜ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ନିତ୍ତମୁରକପମ୍ପ ଓ ମନକବାଣୀ କହ-
 ବୁ ହେବ । ସେବେ ଏସୁକମାନଙ୍କର ବହୁପ୍ରକାର ଏକତା
 ଥାଇ ସକ୍ଷୀ କାର୍ଯ୍ୟକା ହୁଏ, ତେବେ ଏସୁରେ ସେ ଉଚ୍ଚତ-
 ତ୍ରରେ ନିତ୍ତମୁ ଶୁକ୍ତପଲ ଫତର ଏସୁରେ ସଲେକ୍ତ ନାହିଁ ।

ଅଗୁଣ୍ଡେସ୍ତର ପ୍ରକାଶରେ କରିବାକ୍ରମରେ କେଶରୀଙ୍କ
 ଓରଫରା ସେମରେ ପାଞ୍ଚକ ଥାଇ ଉଚ୍ଚତ ଅବଶାରେ ପାଣି
 ପିଇଥିବ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ତାହାର ପଦପ୍ର-କତ୍ର ତାହାକୁ
 ଦେଖି ତାଞ୍ଜାରେ ମରୁଗର ଅଧିକ ଦେଖା ଅଲେଖ
 ହୋଇଅଛି ।

ଉଚ୍ଚତକାଣ୍ଡରେ ଉଚ୍ଚତ ଅବଶା ଘୋରମୟ ସେ ସତ୍ତ୍ୱ
 ଶେତ୍ର ଦୁଃଖାତୋ ଥିବ ସେ ସତ୍ତ୍ୱରୁ ନୁଖା ମାରି ମରୁକାର
 ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ସେବେ ବର୍ଷା ହୁଏ ତେବେ ଲଲ ହ
 ହେଲେ ମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କର ରେବ ହୁଏ ।

ପଞ୍ଚମୁଣ୍ଡା ବନାରେ ମୋଟ ଗୁରୁକ ସେ ୧ ର
 ସତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁକ ସେ ୮ ର । ପଞ୍ଚମୁଣ୍ଡାରେ ଗୁରୁକ ମିଳିବାର
 କଷ୍ଟ ।

କେଶରୀ ବୋଟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ୧୧୦ ସାତ୍ରୀକି ବେଲୁପତ୍ରୀରେ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଲା । ଏମାନଙ୍କଠାରୁ ୫ ୪/୫ ଲେଖାଏଁ ନେଇ
 କଲକତ୍ତା ନେଇଥିବାର ବଦୋକପ୍ରସ୍ତାପ । ବୋଟକାଣ୍ଡମାନେ
 ଏପଦଅଦ୍ୟାଗୁର କଲେ କି ଏହାର ପ୍ରହାର କେତୁ ଶୁଣିବେ
 ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚମୁଣ୍ଡା ଅକ୍ଷରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିକଣା ସେମରେ ଅନେକ
 ଗୋରୁ କଷ୍ଟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏକାବେ କେମାର ଧରଲେ
 ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ନିକାଶ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ମେମ ସହେବ ଗୋଟିଏ କାଳକାଦସ୍ୟାଳୟ
 ସଂଗ୍ରହଣ ସକାଶେ ଏକାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଲାଗାଇଅଛନ୍ତି । ସେ
 ସେହି ସମୟରେ ଉତ୍ତରରେ ଥିଲେ ସେଠାରେ ତାଙ୍କର
 ଏପ୍ରକାର ବାଣି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ଗୁଣାଶାସ । ଉଚ୍ଚତା କରୁ
 ଏହାକର ଏ ମହତଲକ୍ଷା ସାତ୍ରୀ ଅଲଗୁତ ହୋଇଅଛି ତାହା
 ସଫଳ ହେବ ।

କାଲ ଶୁଣିବୁ ସେ କେମଳ ବିମାନରେ କତ୍ର ଅଦ୍ୟାଗୁର
 ହେଉଅଛି ହିନକୁ ପଦତ୍ର ଏମାନଙ୍କର ଅଦ୍ୟାଗୁର କରିବାରୁ
 ଲାଭିବ । ପ୍ରମୁଦ ବନ କହୁଅଛନ୍ତି କି ?

ପଞ୍ଚମୁଣ୍ଡାକଳପ୍ରସ୍ତ ।

ଶ୍ରୀ ଅଭିଶାମ ତ୍ରିପାଠା-କୋଠରେସର
 କଳିଦାର ଶକ୍ତିବର ଅଭିଧାନ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ପ-
 ଲପ୍ତର ଅଞ୍ଚଳର ଏକ ରାଜକର୍ମଶୋଭକ ଗୋଷ୍ଠିଏ
 କୁମାର ଅଞ୍ଚଳ ପଦ୍ମପୁତ୍ର ପୁସ୍ତକ କରିବା
 ଉପଲକ୍ଷରେ ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱକର୍ମକା ଲେଖି ପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚତା ଗୁଣୁଣା ବସେସ ଦେଖା କ
 ପିକାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପଞ୍ଚ ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପଞ୍ଚର ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅପ୍ତେ-
 ମାନେ ଦାୟା କୋଟୁଁ ।

ମାନବର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଭୂଲକାପତ୍ରିକାସ ଖାଦକ
 ମହାଶୟ ସମାପେସୁ ।
 ମହାଶୟ ।

ଅଳ କାଳି ଏସୁଳରେ ଚୌରମାନଙ୍କର
 ଦୌରପ୍ତ, ଏତାଦୁଶ ପ୍ରକଳ ଦୋଷପ୍ରସେ
 ଗ୍ରାୟ କୌଶଳୀ ବାସିନା ଗୁଣରେ ସୁଖରେ ଶିବ
 ନିତା ସାମପାକୁ ନାହିଁ; ତୁଳନ ମାନକର
 ସୁଲ୍ଲିଶ ଶକ୍ତୁତୁଷ୍ଟ ନ ରୁକ୍ଷିକାର ଏହାର ମୁଲ
 କାରଣ ଅଟେ ବେହୁ ସହସ୍ରାନ୍ତ ହୁଏର
 ସାରିଲେଣି କିନ୍ତୁ ସାମମାନଙ୍କର ସାମବକ୍ତୁ ଭିନ୍ନ
 ଅଛି କେ ଅଛି ।

କୃମପଞ୍ଚ
 କଳିକ ଫଳଶ୍ରେଣୀ
 ୧୩-୭-୮୭
 ପ୍ରେକାନାଳ ଗଜ୍ଜ

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଗ୍ରାମ୍ୟୁକ୍ତ ଡାକରେକୃତ ସାବଦବକର କୌଣସି ସଲୁଧ୍ୟ ଲିଭିବା ନପିବି ବୋଲିଅଛି ଯେ, କୌଣସି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ, ଅପଣା ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷକ ଗୃହରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରି ଦେଇନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଟକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୀକ ସ୍କୁଲରେ ଏହି ନିୟମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି: ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲର କେହି ଶିକ୍ଷକ (ପ୍ରୟୋକନ ଦେଲେ ନାମ ଦୟାସିବ) ଅପଣା ଶ୍ରେଣୀର କେତେକ ଶିକ୍ଷକଠାରୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟଭାବେ ଦେଇନ ଗ୍ରହଣ କରି ଗୃହରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଅର୍ଥର ଦଶାବୁଦ ନ ଦୋଇ ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଡାକରେକୃତ ସାବଦକ ଉପରେକ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରଭୃତ କରିଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଡାକର ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀମାନେ ତାହା ପ୍ରତି ଅବଜ୍ଞ ଓ ଅବଦେଶୀ ପ୍ରକାଶ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି,—ଏହା ନିୟମ ଲଙ୍ଘନ ନୁହେଁ କି ?

କେତେକେକ ସାମାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକାନ୍ଧରେ ଦଶାବୁଦ ଦୋଇ ନିଧାୟିତକୁ ହୁଡ଼ି ଯାଉ ଅଛନ୍ତି; ଅର୍ଥ, ଯେଉଁମାନେ ଅର୍ଥଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ତାହା ଜାଣି ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୟାମାୟା କର ନିଷ୍ପତ୍ତିପଥକୁ ହୁଡ଼ି ନ ଥିବେ କି ? ପ୍ରଥମତଃ ଏହା ବିଚାରୀୟ ମାତ୍ରକରୁକ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଏହାପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକ ବା କଷ୍ଟ ଅନୁଭୂତ ଦେବା ଅଧିକାର ନୁହେଁ ।—ଉଭୟ କରୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି ଅର୍ଥଲୋଚ୍ଚପ୍ର-ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର କିତ୍ତାଲକ୍ଷ୍ୟା ଦୂର କରିବା ଦେ । ଇତ ।

୧୦୮୮୭ } କୁଟ୍ଟାଶପକ୍ଷୀ
କଟକ }

ମହାଶୟ !

ଅନୁପ୍ରଦତ୍ତଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ କଳପୟ ପିଠିକୁ ଅପଣକ ସୁପ୍ରଖ୍ୟାତ ପିଣିକାର ଏକପାଖରେ ସ୍ଥାନଦାନ କରି ବାଧ୍ୟ କରିବେ ।

କେତେକେକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୀକ ସ୍କୁଲ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଯୋଗ୍ୟକେକ ଏଥିରେ ଶିକ୍ଷକତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ଦୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ପ୍ରମା-ନପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତତମ ଶିକ୍ଷକରେ ଅଭୋଦ୍ଧଣ କର-

ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବାକ୍ୟ, ସମାଜର ଦର୍ପ-ଶସ୍ତ୍ରରୂପ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ ଲାଭ କରି 'କୋହନୁର' ସ୍ଵରୂପ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତାହାର ନୃଶଂସ ବ୍ୟବହାର ଦେଖିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୋକାକୁଳିତ ହୁଏ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ତେକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଯୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୟକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେତରୁପ ଲଳନଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର କୋମଳାଙ୍ଗ କର୍ଷଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁ ପତ୍ନୀବେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ "ବାଦକଜେଲ ରୁଦ" ବାଟୁ ଅଛନ୍ତି, ତାହା ଦେଖିଲେ କାହା-ନୟନରୁ ଅସ୍ଵାଭ ନ ଦେବ ? ସେଦିନ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷକଶ୍ରେଣୀର ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଯେଉଁପ ପଶ୍ଚାତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦୋଇଥିଲା, ତାହା ଦେଖି ଅନେକକେକ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଜଣେ ସମ୍ମାନୀ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅସ୍ଵାଭ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଦୋଇଥିଲେ । ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବାର ଅର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟର କରୁଥିଲେ, ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ବାଳକମାନେ ସମ୍ଭବତଃ ଶାନ୍ତ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ଵପୁରୁଷବିଶୟ । ସେମାନେ ହୃଦରେ କୌଣସି କଥା କହିବାକୁ ସାହସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ନିମିତ୍ତ ଏତାଦୃଶ କଠୋର ଅଧ୍ୟାୟର ଉପସ୍ତେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃଗେତର ହୁଏ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯେବେ କଙ୍ଗଦେଶର କେତେକ ସ୍ଥାନର ବାଳକମାନଙ୍କ ଅନୁବରଣ କରୁଥାନ୍ତେ, ତାହା ଦେଲେ ଉପସ୍ତେକ୍ତ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଏ ସ୍ଵଭାବ ଅଦ୍ୟାବଧି ଜାକିତ ନ ଥାନ୍ତା । ଅଜିତାର ସମୟର ଗଣ ବିପତ୍ତି; ଏଥିରେ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟଙ୍କର ଏରୂପ ବ୍ୟବ-ହାର ବାସ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇ ସୁଦ୍ଧା, ବଡ଼ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଅପରମିତ ଶାସ୍ତ୍ରଭିତ୍ତି ଦଣ୍ଡଦେବା ବିଷୟ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଏପରି କରବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିତ କାର୍ଯ୍ୟ । ଉଭୟ କରୁ ଏପରିକ ସେ ଅପଣାର ଏହି ସ୍ଵଭାବ ପ୍ରତ୍ୟେକପୃଷ୍ଠାକ ଦେଖି ତାଙ୍କ ପାଟି ବିଚ୍ଛୁରକର ମାତ୍ର ଅନୁସରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ଏପରିକ ଦରକାର ସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ଉଚିତ । ଇତ ।

୧୦୮୮୭ } କଣେ ସଦ୍ୟବାସ
କଟକ }

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କାରୁ ଶିକ୍ଷକ ଡାକର	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
କଟକର ଦାସ	ପତ୍ରମ	କଟକ	୪୦୧
ପରମାଧନ ସମ୍ପଦ	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
ଶ୍ରୀ ରାମା ବିଷେ କରବିତ୍ତ ପୁର	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
କାରୁ ବିକିବସ ଦାସ ଦେଶମାତ ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
ଦେଶ ପ୍ରସାଦ ବିତ୍ତ କଟକ କଟକ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
ଦୋଦାମାଧ ପୁର କରାମାପାତ୍ରା ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
କମଳାକୃତ ବିଷୟପୁର	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
ଦାସର ଦାସ ଦେଶମାତ ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
କେ ବୁଦ୍ଧାମତ ଚୌଧୁରୀକଟକ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
ସାମାନ୍ୟ ଦାସ ଦେଶମାତ ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
ମୁକ୍ତୀ ଦେଶମାତ ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
କାରୁ ଶିକ୍ଷକ ମତ୍ର ବିଷୟ	କଟକ	କଟକ	୪୦୧
କାପଟିକା ବିଷୟପୁର ସମାପତ କଟକକଟକ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧
ଦାସର ଦାସ ଦେଶମାତ ପତ୍ରମ	କଟକ	କଟକ	୪୧୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପଦ ନୁହେଁ ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଶ୍ରୀ ୫୦ ୩ ମାତ୍ର ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !
English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଲିଂଗୁଣ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ଵରୂପ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସୁପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ରାହ୍ମଣବାସ ପରମ-ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଚେନ ଚୋମ୍ପାସ ଜିଲ୍ଲକ ଓ ସର୍ବେ କଦସା ବିଷୟ ନିମନ୍ତେ କ ୩୦ ଶ ସର୍ବେଥର ଦରକାର । କେତକ ୫ ୨୦ ଓ ୫ ୨୫ ବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ ୯ ମାସ ନିମନ୍ତେ ରହିବ । ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସମ୍ପଦ ଅପଠାକୁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାକେ । ମୋ ସ୍ଵୟଂ ଅଧି ଅଧ୍ୟ-ଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ଇତ ।

କାରପତା }
1917 } Manager, Mourbanj Rai

WELL TESTED REMEDY FOR CHOLERA,

It seems to have no rivals. It keeps its reputation whose chlorodyne fails.

- Use the pill No I instead of chlorodyne
No II when chlorodyne fails
No III In hopeless cases
No IV if vomiting is not stopped
No V to quench unbearable thirst
No VI when stomach aches or swells or if the patient does not urinate.

Each of the numbers can be had for Ans-8 and all the six in a decent box with direction Rs 2-4

WELL TESTED REMEDIES FOR OBSTINATE FEVERS AND OTHER DISEASES,

Table with 3 columns: Description, Rs, As P. Includes items like Pills for obstinate fevers, Pills for cholice, Pills for dyspepsia, etc.

TESTIMONIALS.

I cannot sufficiently praise the efficacious virtues of your cholera Pills. One of my neighbours, an old man between 60 and 70, had an attack of Cholera and was in a hopeless state, when I administered to him one of your pills (No III), which I am glad to say gave instant relief and brought about complete cure.

Kendrapara Waris Ali
30-5-86 (Head master)

My dear Sir,

The medicine, you sent, is a most efficacious remedy for fevers of long standing. I do admire its wonderful effect in two days only.

Yours sincerely
Bhagbut Prasad Das
(Registration Clerk)

For other Certificates see the Dipka of the 6th March, 20th March, 10th April and 26th June and the "Sangskaraka" of the 3rd April last.

Apply to
LAKSHMINARAYAN GUPTA
Kabiraj, Kendrapara.

NOTICE.

Wanted a surveyor for the settlement office of Bamonghatte. None need apply who have not served experience in surveying and drawing. Pay Rs. 40 and horse allowance Rs. 10.

The applicants should enclose the certificates of their Superior officers, if they are in public service.

Sd. S. DUTTA
Settlement office
Bamanghatte

Wanted a 2nd Clerk for the Gurjat Police office at Rs. 25 per mensem. Applications will be received up to 30th Instant. None need apply who has not a fair knowledge of English and Uriya with some experience in thana works.

CUTTACK } J. PATCH
The 16th July } Dst. Supdt. of Police
1886. } in charge Gurjat
District.

ସାସ୍ତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଆମୁଲର ପ୍ରଧାନ-
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଦ ଶୂନ୍ୟ ଅଛି । ମାସିକ ବେତନ
ଟ ୧୨୯ ଟଙ୍କା କଟକ ନିର୍ମାଳୟର ପଣ୍ଡିତ ବ୍ରଜ-
ରାଜ ଶେଷ ପସନ୍ଦା କମ୍ପା ଏଣ୍ଡେଜ୍ଡ଼ ପାସକର
କୌଣସି ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରଶଂସା
ସହକାରୀଙ୍କ କରଖିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଆ-
ବେଦନ ପତ୍ର ଆଦରପତ୍ରକ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।
ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଦରଖାସ୍ତରେ ଅପଣା
ବସ୍ତୁ ଲେଖିବେ ।

୨୮୨୮୭ } ଶ୍ୟାଂସୁମାହଳ ସେନ
} ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସୁଲ-
} ସମ୍ପଦର ଜେପୁଟି ଇନ୍-
} ସ୍ପେକ୍ଟର ।

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଉପହାର ।
ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ-
ଲ୍ଲେଖ ଉପହାର କରାଯାଇ
୧୦୦୦୦ ଗ୍ରାହକ । ୧୦୦୦୦ ଉପହାର
କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଦେବେ ନାହିଁ
ଅଗ୍ର ମ ଶାଶୁପତି, ଡା, ମା, ସମେତ ଟ ୧୫ ଟଙ୍କା
୧ମ ଉପହାର ଟ ୨୫୦୦୦ ନଗଦ ଟଙ୍କା
୨ " " ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା " "
ଏବଂ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ
ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ
୧ ଯୋଡ଼ା ଉତ୍କଳ କାଶ୍ମୀର ସାଲ ଟ ୧୨୦୦ ଟଙ୍କା

୧ ଗୋଟା ସୁନାର ଘଡ଼ା ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା
* " ଉତ୍କଳରୂପାର ଘଡ଼ା ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
* " ସୁନାର ଅଳ୍ପସ୍ଵୟ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା
୧ ସେଟି ଶକଳକୁମ୍ଭ ଟ ୭୫୦ ଟଙ୍କା
୧ ସେଟି କାଳୀ ସିନ୍ଦୂର ମଦାଗରଇଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା
* ଯୋଡ଼ା ଫରସତଜାର କରୁଣ ଓ ଧର୍ତ୍ତା-
ଦାର ଯୋଡ଼ି ଶାଢ଼ୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୧୯୭ ଗୋଟି
ଉପହାର ବିହୁମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଯଥା ସୁନା ଓ
ରୂପାର ଗହଣା, ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସ୍ଵପ୍ନକ ଯୋଗା,
କୁରୁବା, ଭଲଭଲଜ୍ଜିବ, କଣ୍ଠେଇ ଇତ୍ୟାଦି
ଟ ୩୩୮୦ ଟଙ୍କା ।

ଅଗାମୀ ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଦି ୩୧ ନ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍
ଅଗଷ୍ଟମାସର ତା ୧୫ ରଖ ଉତ୍କଳର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯେଉଁମାନେ ୫ ୧୫ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ସେ-
ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାହକଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ଇମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ଉପ-
ହାର ଦିଆଯିବ । ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଦି ୩୧ ନ ଉତ୍କ-
ରେ ଶୁଭବନ ଯାଏ ମୂଲ୍ୟଗ୍ରହଣ କରାଯିବ
ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦାଖଲକରି ଗ୍ରାହକ ଦୋରପା-
ରିବେ କିନ୍ତୁ ଉପହାରରୁ କିଛି ବେବେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଗ୍ରାହକ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପହାର ପାଇବେ
କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର
ମୂଲ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ସେମାନେ ଅଗ୍ର ମ ମୂଲ୍ୟ
କ ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ବା ଉପହାର ପାଇ-
ବାର ଅଶୀ ରଖିବେ ନାହିଁ ଅଗାମୀ ଭାଦ୍ରପାସ
ଦ ୨୩ରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୨ ରଖ
ରବିବାର ଦିନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀର ପୂ-
ର୍ବଦିନ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାରିଭୋ-
ଗିକ ବିତରଣ ହେବ ।

ଭାଦ୍ରପାସ ଶେଷ ହେଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ୪ର୍ଥ-
ବର୍ଷ ଅଲକ୍ଷମ କରି ୫ମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ
କରିବ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେହି ଶୁଭ ଦିବସରେ
ଉତ୍ସା କରୁଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନାନା-
ବିଧ ଉପହାର ଓ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିହୁମୂଲ୍ୟ ଓ ପରି-
ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଅର୍ପଣକରି ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବୁଁ
ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ସାମ୍ରାଜ୍ଞିକ ସମ୍ପାଦକ । ଏହା
ଫରସିଅଧକାରରେ ଲଳିତ ପାଳିତ ଫରସି
ସାଧାରଣ ଇତି ସ୍ଵି ଗୁଣ୍ଡୁପୁରେ ଅଛିତ ସୁଭଦ୍ରା
ଏହା ସାମ୍ୟ ସାଧିକାରୀ ଓ ମେଣ୍ଡାର ବନ୍ଧୁ ସେଥି-
ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପାତ୍ର ।
ସେଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ପରିବର୍ଦ୍ଧିକାର୍ଥ

ଅନ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗ୍ରାହକବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାପାଇଁ କୃତବ୍ୟକୁ ହୋଇଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ପରମାଣରେ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବୃଦ୍ଧ ହେବ ସେହି ପରମାଣରେ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୁରସ୍କାର ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାହକ-ସମ୍ପା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯିବ ।

ଯେ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନକୁ ଦେଖାଇ ଜଣେ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇଦେବେ ସେ ବିକାୟତ୍ୟୟରେ ଛମାସ ପାଇ ଏକାଂଶ ପ୍ରକାବକୁ ପାଇବେ ଓ ଯେ ଜ ୧୦ ଶହର ଦେବେ ସେ ଛମାସ ପାଇ ଏକାଂଶ ହସାବରେ ପ୍ରକାବକୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରକାବକୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସାଦି ଚନ୍ଦନନଗରେ ପ୍ରକାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଭବନଚନ୍ଦ୍ର-ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ନମ୍ଭର ଲିଖିତ ରସିଦ ପ୍ରେରଣ ହେବ ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଡାକଦ୍ୱାରା ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଚନ୍ଦନନଗର ପୋଷ୍ଟ-ଅଫିସର ଠିକଣାକୁ ମନଅର୍ଜୀର କରି ପଠାଇବେ । କାର୍ଯ୍ୟ ପୋଷ୍ଟୋଲନୋଟ ଓ ଡାକ-ଖୋଷ୍ଟି ପ୍ରଭୃତି ଦୁଇ ଦିନପାଇଁ ପାରେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଶର୍ମାଙ୍କର ଚିତ୍ତଧୂଳିକାର କଥା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦନକୋଣା ଓ ବିଲଗା ଓ ରେସମାଉଣ୍ଡରେ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲି-କଟା ତମାଣ୍ଡ ସତରଫର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଛାଡ଼ା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ଉଦ୍ଭବ ଅଛି କେତେକ ଫେକସି ଜିନିଷକୁ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଛାଡ଼ା ନମ୍ଭର ଗ୍ରାହକରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ଷ୍ଠାନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏହିଜା ଅନୁମୋଦନ କଲେର ଶୀତ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ଛାବ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶୀତମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେବା ଦେ ଅପଣା ମଜଲସ ସକାଶେ ଉକ୍ତା ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ଗ୍ରାହକ ଯି ବଜା ୫୦/୨ ହସାବରେ ଉକ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର ଛାଡ଼ା ସହ ଖଣ୍ଡନକର ଗୁରୁ ଛାବ ଉପରେ ଥିବ । ଯଦି କେଲେ ଶୀତର ପର ମୂଲ୍ୟ ଛାବ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କଲର ଶେଷପା ୧ ୦	କାଳ ଚିରସ ମାତ ୨
ହୁଁ ରେ ବୁଦ ଦେଲେ	୧୨ ରଞ୍ଜିତ ଓ ସାତା
ମୂଲ୍ୟ ।	ବରଦା ଦେହେନ
କଲେଟିଆଡ	ରବର୍ସ ବୁଲପଦକୁ
କଲେସୀର ଦେଲ କରକା	.. ଏକପଦ ହୁବ
ଶେକପାତା ଓ ତୋମ	ନେଲସନ ଚପୋର ମେ
ସହୁଡ ।	କେସର ଅପଲ
ପ୍ରଭୂ* ଅର୍ଥାତ୍ ନବସ	ମାନ୍ଦୀ* କାଳୀ ରୁଗାରେ
କରକା କାଗଜ ଫେର-	ରକ୍ତ ଦେଲେ ଯୋଦ
ସିଲ ଓ କଲମ ।	ସଲେ ବଦଳ ଦେବ
ଫେରସିଲ କାଟକା ସହ ।	ନାହ ।
ନାନା ପ୍ରକାରର ପଠ-	ଏ. ଗୋଷ୍ଠର ମସୃଦିକ
କାଗଜ ଓ ଲିପାପା	କାମାତ ଓ ବରଦା ।
ହେମା* ପୁଅ ।	କେସ ଅରଘେଟ ।
ଠିକର ହଡ ।	ଏକକ କାଗଜ ।
ପଦନା ଗାନ୍ଧୀ ।	ସୁଅନ ଫେର ।
ଦାକାଲ ସାକାର ସହୁଁ ରେ	ଅକମେଟିକ ଫେରସିଲ ଅ
ରୁଗା ପଦସ୍ତର ବୁଦ ।	ଧାର ଏ ଫେରସିଲରେ
ଅକୋର ଗେଜ-ଅର୍ଥାତ୍	କେଟି କଟିକ ଫେର
ସୁପନା ପ୍ରଦା ।	ରକ୍ତ ରମାଦ ଫେର
ଅପଲ ରୁଥ ।	ଫେରସିଲ କେଟା ବ
ଓକାଟର ସୁଟ୍ ହୁଦା ।	ପଲେ ଦେଲ ଦପାଲ
ବର୍ଦ୍ଧର ଅର୍ଦ ।	ଦେଲେ ଦହୁଁର କବ
ଦୋହେଡାଲ ।	ଲ ରହେ ।
ଦୋରସୁଲକର ଦେବର-	କଟିକ ଫେର ।
ମେଟ ଓ ଚରକ ଗୋ-	କେସିକ ଦେଲେ କେଟ
ଡରେ ସହେ	କାଲ ଶାଦ ।
ରୁଗାବ କାଦ ଗର୍ଥାତ୍	ରକଲର ଶୋପକ ଅର୍ଥାତ୍
ଲେଟିକାବେଲେ ଗଲ	ଠାଉ ବଗଲ ବା
ଓ ସୁଖିଲେ ବଳା	ଛକାର ରକର ।
ହେବ ।	ମନଗାମା ।
ଅଲଗା ତରା	କେରୁ ବୁ. ଫେରସିଲ ।
୧୨ x ୧୦ ରା	ବନ ବୋତଲ
୧୪ x ୧୨ ରା	କମାରଣୀ ଗାଡ଼ା ଓ ଗୋଡ
ପଦେଟୁକ ଇଂରାଜ ଗାଡ଼	ଓ ଛଦ
ସହୁଡ ୫ - ୮୭	ମଦସୁଦାକାଦ ଓ ବିର-
ମୋଟା ଓ ମୋଟାବଦ	ପାଲ ପାଟପୋଡ ଓ
ସିଞ୍ଜନ ଧୁଅ କଳତାବଟ	ସାଢ଼ା ।
ପଦନା ସାଟର ବଜା	ପ୍ରିୟଂ କାଦ
ବନି ଓ ପାଇବଦ ଚୌକ	
ଟିଦା	

ଅରବିକର କର ବିଜ୍ଞାନ

ଏକଶିରର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଟ । ଏଥିରେ ପାରଦ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷାକ୍ଷୁଦ ପଦାର୍ଥର ଲେଖମାତ୍ର ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଡକଅ ୫୫ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ଅଣା ।

ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର ବିଲଗା ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦବୃଦ୍ଧିର ଉଦ୍ଧୋଗ

ସହ ଶୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଯାଏ । ପାରଦ ଘା, ଗରମା ଘା, କାଲ ଘା, ଦେବ ଓ କାଲ ରୁଚରର ଘା, ଗୋଲ ଘା, କାଲ ଘା, କାଲର ପୁକ, କୋଷ୍ଠା କାଠିଲ୍ୟ, ଅଲଗାଧିକା, ସେକ୍ଟରଲ ଶିତବ୍ୟଥା, କାଶ, ସ୍ୱାଦାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପାତା କୁଣ୍ଡିଆ, ଧାତୁଦୋଷଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଭବ କୁର ଲଭ୍ୟାଦ ଶୀତ ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅସମ ହୁଏ ।

ମାମୁର ଚୈଲ ।

ଡାକ୍ତର ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚୈଲ । ଧବଳ ଓ କୁଷ୍ଠ ରୋଗର ଯେବେ କିଛି ଔଷଧ ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମୁ । ମାମୁର ଚୈଲ ଅନୁମୋଦନ ବହୁ ବସ୍ତୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । କାହି, ସାତୁ, କୁଣ୍ଡିଆ, ହୁଲ, ପଦୁସାତୁ, ଧବଳ, କୁଷ୍ଠ, ନଗଚକ୍ରସ୍ତ, ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗର ମଦୋଷଧ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛି, ତହିଁର ଏହା ସକ୍ଷମକାରେ ଉପକାରୀ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବଡ଼ ବୋତଲ ୫ ୪୯ ବା ଓ ଛୋଟ ବୋତଲ ୫ ୨୯ ବା ।

ଶୀତା ଅସମ ତ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରଦ ବିଅପିବ । କଲକତା ବେରୁ ବୃହସିଧା ଷ୍ଟୁଟ ୪୭ ନମ୍ଭର ଗ୍ରହରେ, ଏ. ଗୋଷ୍ଠ, କେଟିକ୍ସ-ବିହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ୫ ୧୯ ବା, ଯାହା ୫ ୦ ଅଣା । ଡକ୍ଟର ୫ ୧୦୫ ଅଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିୟଂ ବିଜ୍ଞାନଙ୍କ ଦୋକାନ ସରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପିସିଲ ୫ ୧ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକାରେ ଚଢ଼ଫଟ ପୋଇପାଲ ଚର୍ଚ୍ଚା ତଲେ ଶିବ ବୃଷେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ସତ୍ୟା ।

ପ୍ରଥମପଦ ସକାଶେ	
ଧାତ ପ୍ରଦ	୫ ୦୮
ଅଧ ପ୍ରସବୁ	୫ ୨୯
ଫେଁ ଏକ ପ୍ରସବୁ	୫ ୦
ମାତ୍ର ବୋଇନି ଚଢ଼ଫଟ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେକ୍ ତହିଁର ବର୍ଣ୍ଣ ୫ ୩୩ ରୁ ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।	
ଉପାଦ ଓ ଉପାସର ସକାଶେ ଏନି ପ୍ରଥମ ପଦର ଦେବା ଓ ଉପୁର ସତ୍ୟାମେ ଦେବ ।	
ଅଧର ଉପର ସକାଶେ ବ୍ରଦବ ଚନ୍ଦୋବସ ଦୋଲ ଉପଦ ।	
ଚଢ଼ଫଟର ମୂଲ୍ୟ ଚଢ଼ଫଟ ସତେ ପଠାଇବାଦ ଦେବ	
ଫେଁ ଏକ ଉପରପଦିକା ସହର ବ୍ରଦବ ଚନ୍ଦୋବସର ଉପଦ ୩୫୦୦ ମାମୁର ସକାଶେ ଏନି ପ୍ରଦିତ ଦେବ	

ଅଛନ୍ତି । ଉନ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଚିନି ପ୍ରକାର ଯଥା ।—

(୧) ସେଉଁ ଛତୁ (Fungi) ଗଛଠାରେ ଘର ଉପରେ ଓ ବୃକ୍ଷର ମୂଳଦାଳରେ ହୋଇଥାଏ, ଏବଂ ଶୁକ୍ର ଓ ଶାନ ଅନୁକ, ଏହିପ୍ରକାର ଛତୁ ଖାଇବାର ଉଚିତ । ହଳଦିଆରେ ଏହି ଛତୁ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିକର, ଓ ସାଧାରଣତଃ ଖାଦ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ କୋଇଳ ଚିକିତ୍ସା କରନ୍ତି ।

(୨) ବଳାଛତୁ (ଝିଉବର ସାଧବେଶ୍ୟମ) ସାଦା ଭୂମିର ଏକପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବଳତ, ଓ ଉତ୍ତୁରୋପର ଦକ୍ଷିଣାଂଶରେ ଜନ୍ମେ । ମାତ୍ର ଅମୃତମଳର ଏଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ଏହାର ଅନୁକ ବଳତ ଅଳ୍ପ ସଦୃଶ । କଥିତ ଅଛି ଯେ ବଳତରେ ଏହାକୁ ଛତୁର ଖୋଳକର ଆଣେ, ସେହିଦେହରୁ ବଳଦେଶରେ ତାହାକୁ ଛତୁ ଛତୁ କରନ୍ତି ।

(୩) ଶୁକ୍ର ଛତୁ (ସାଧବୋପୋଗନ ଏଲ୍‌କସ୍) ଏହା ଅମୃତମଳ ଦେଶରେ, ଉତ୍କଳରେ ଓ ଜର୍ମାନୀରେ ମଧ୍ୟ ହୁଏ, ଏହାର ବିଷୟମାତ୍ର ମାତ୍ର ଉପରେ ଦୃଶ୍ୟହୁଏ । ଛତୁରେ ଶତକର ୧୦ ଅଂଶ ପାଣି ଏବଂ ୧୦ ଅଂଶ ସେଲୁଲୋଜ, ଲବଣ ଓ ଅମ୍ଳ ଥାଏ ।

ଅତଏବ ଛତୁ ପଦାର୍ଥମାନ ପ୍ରଥମ ଓ ଦୁଗ୍ଧପ୍ରକାର ଛତୁରେ ଥିବାଯୋଗ୍ୟ ଏହାକୁ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଦ୍ୱିଗାୟୁପ୍ରକାରରେ ବିଷାକ୍ତ ଗୁଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରନ୍ତି । ଅମୃତ ଏ ଦେଶରେ କଥିତ ଅଛି ଯେ ଛତୁକୁ ସର୍ପମାନେ ବିଶେଷ ଆଖିକୁ ବନ୍ଧୁ ବୋଧ ହୁଏ ସେହି ଛତୁରେ ବିଷଲିପିଥିବା ଯେଉଁ ବା ବଳାଛତୁର ବିଷାକ୍ତ ଗୁଣରୁ ପ୍ରାଣ ନାଶକ ହୁଏ କାରଣ ଅନେକ ସମୟରେ ଅମୃତମଳ ଖାଇବା ପଦାର୍ଥପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଥାଏ ନାହିଁ ସେହିଦେହରୁ ଅନେକ ବିପ୍ଳବ ଘଟେ । ଉତ୍କଳାଂଶ ଅମ୍ଳ ଅନୁସୂୟ କରୁଁ ଯେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ହେଲା କଲେ ତଳ ନାପାରେ ତଳୁ ଚିକିତ୍ସାତଃ ଖାଇବା ପଦାର୍ଥ ବିଷୟରେ ଦେଲା କଲେ ପ୍ରାଣନାଶ ହେବର ସମ୍ଭବନା ।

ବାମଣୀ }
୨୭୮୨ } L. N. Naik.

ଉତ୍କଳସମିତା ତା ୨୪ ରବି କୁମ୍ଭର
ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ଶର ଶରୀର ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଗୁଡ଼ିରେ

ଏ ନଗରରେ ଉତ୍କଳକୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷରେ ମୋହନର ରୁଧିବେଦୁଡ଼ା କାନ୍ଧର ଉପକାର ହୋଇଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ପଛେ ନିଘାବନ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଶୀଘ୍ର ଶୁଭଗଲା । ଯଜ୍ଞପୁରାଣରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ବୃକ୍ଷ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରଭର ପରମଣରେ ହୋଇ ନ ଥିବାର ସମ୍ଭବ ପାଇଅଛି ମାତ୍ର ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଅବଧି ଉତ୍କଳ ଅଛି ଗର ଗୁରୁବାରଠାରୁ ପ୍ରକୃତ ଝଡ଼ି ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।

କେଳିଗୁପ୍ତାର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ରାମଚନ୍ଦ୍ର-ରଞ୍ଜ ନାମରେ ବଳଦେବ ଜୟଙ୍କ ମଠର ଜଣେ ବୈଷ୍ଣବ ଗୁମସ୍ତସନ ଦାସ ମଠଖଣ୍ଡିରୁ ପାଞ୍ଚସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଅମୃତାତ୍ କରୁଥିବା ଅର୍ଯ୍ୟୋଗରେ ଏଠା ମେଳେଖୁଣ୍ଡରେ ନାଲିସ କରବାରୁ ମକଦ୍ଦମା ଭବନ୍ତ ନିମନ୍ତେ କେଳି-ଗୁପ୍ତାର ଉପୋକ୍ତା ମେଳଖୁଣ୍ଡକୁ ଅର୍ପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେହି ବାଘ ବାବୁଙ୍କ ନାମରେ ଜଜ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଉକ୍ତ ବିଷୟର ଦେବାନା ମକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରି ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ ମେଳଖୁଣ୍ଡ ସାହେବ ଫୌଜଦାରୀ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଦେବାନା ମକଦ୍ଦମାର ଉକ୍ତ ଉପକାରୀ ପ୍ରକୃତ ରଖିଲେ । ଗୁମସ୍ତସନ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ବରୁଣରେ ଏକାବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣ ମେଣ୍ଡରେ ଆବେଦନ କରିବାର ଗୁଣ ଯାଏ ।

ଉତ୍କଳର ନଦୀସମ୍ଭାର ସନ୍ଧ୍ୟାନିବାସୀ ଦର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷଦେଲ । ରଞ୍ଜଣଶାଳଦଳର ଜ ୧୯୨ ଶ ଶ୍ରୀତେଣ୍ଡେନ ସାହେବଙ୍କ ଦଳର ଜ ୧୧୧ ଶ ସୁନିପୁସ୍ତକ ନାମର ଅନ୍ୟତଦ୍ଦାର କୈଳିବ-ଦଳର ଜ ୨୮ ଶ ଏବଂ ପାଣ୍ଡେଲ ସାହେବଙ୍କ ଦଳର ଜ ୮୫ ଶ ବିକାଶିତ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ରଞ୍ଜଣଶାଳ ଦଳ ପ୍ରବଳ ଦେଲ । ଏହିଦଳ-ସଙ୍ଗରେ ସୁନିପୁସ୍ତକ ମିଶିଲେ ଏମ ନଳ ଦଳ ଜ ୩୧୪ ଶ ଏବଂ ଶ୍ରୀତେଣ୍ଡେନ ଓ ପାଣ୍ଡେଲ ସାହେବଙ୍କ ଦଳ ମିଶି ଜ ୨୨୨ ଶ ଅତଏବ ଅଏରଲଗ୍ନକୁ ଆରୁଖାସନ ପ୍ରକାଶ କରିବା ବରୁଣରେ ଜ ୧୧୮ ଶ ଅଧିକ ରହିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ତୁଳ ଶ୍ରୀତେଣ୍ଡେନ ସାହେବ ମଧ୍ୟରୁ ବିକାଶକରବାର ପ୍ରିୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାତ ହୁଅନ୍ତ ଲର୍ଡ ସାଲେସବଣ ନୂତନ ମନ୍ଦିର ଗଠିବା ବାରଣ ଅବସ୍ଥା ହେବେ । ଯଦ୍ ପାଲିମେଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ଭୁକନା କଲେ

ଦେଖ ଯାଏ ଯେ ରଞ୍ଜଣଶାଳ ନେ ଜ ୨୫୬ ଶ ଅଧିକ ସର୍ୟ ପାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଗ୍ରୀତେଣ୍ଡେନ ପା-ଦ-୨ କ ୧୪୨ ଶ ଦସର ଅଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଡେ-ଲଙ୍କ ଦଳରୁ ଦେବନ ଏକଜଣ ରଖା ଉତ୍-ଅଛି ।

—*—

ଅମୃତମଳ ଯାତ୍ରାଧୁରସ୍ତ ସମ୍ଭବତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗଜ ଚୋପାଳର ଉପାତ ଏବଂ ଧାନ ଗୁଲର ଦୁର୍ମୁଲ୍ୟ ହେବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଏର ବନାଉବା ବାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଳ ମୁଲ୍ୟୁ ଥୋବା ବଦାର ପ୍ରକୃତକର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିବାରୁ ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାର ନିବୀଡ଼ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବହୁ-ସୂଚକ ଯାତ୍ରା ଅସିବାରୁ ଘାଟିଆ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ମୋଦ ଚୋରାନଦାରଙ୍କର କଷ୍ଟ ବୈକ-ବାର ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ କଷ୍ଟ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବର୍ଷ ବହୁସୂଚକ ବଦାବ ଓ ରଞ୍ଜଣ ତନସୁବ ରେକଖୁଣ୍ଡ ହେବାଦ୍ୱାରା ଛତୁର ସୁନ୍ଦର ପର-ତସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଏଠାରେ ଗୁପ୍ତ ଅକାଳ ପଡ଼ିଅଛି କିନ୍ତୁ ଚାଷନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଛତୁପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଯତ୍ନ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅମୃତମଳ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗାତେ ସମଦା ବ-ପ୍ର ହୋଇ ନାନା ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଯଦ୍ଦାକ ଉଲ୍ଲ ସଙ୍ଗାତେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ପେଟକୁ ଯେ ଗୁରୁ ଚିକି ନାହିଁ ଏବଂ ଧରେ ଗୁରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅନାହାରରେ ପ୍ରାଣ ଗଲେ ତାହାସବୁ ବିଏ ଗୁଣ କରବ ।

—*—

ଏ ନଗରରେ ସୁ ଚିକି ଦେଡ଼ା ମାନବନ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିବୀଡ଼ କରିବା ଓ ଉଦ୍ଧାର ଯେପରି ଉତ୍କଳ ଦାୟା ହେବ ତହିଁର ଉପାୟ ହିଁର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଜ ଶରୀର-ସକାଳଦେଲେ ଗ୍ରାସକୁ ବିଶିଷ୍ଟନର ସାହେବଙ୍କ କେ.ଠି.ରେ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା । ସରସ୍ତରେ ଛା'ଗଜ ଓ ଦେଗସ୍ତ ଦେବ ଜ ୨୦ ଶ ପ୍ରାୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ପାଠକ-ମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏହି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦେଗାସ୍ତ-ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ନିମିତ୍ତ ଅନୁଦନ ହେଲ ବିକଳଗଣାଠାରେ ଫିଟିଅଛି ଏବଂ ଜଣେ ଉ-ସ୍ୱଳ ରମଣୀ ଏଠାରେ ନିୟମିତ ସମୟରେ ଚିକିତ୍ସା କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ଜ ୩୩୫ ଶ ଦେଗାସ୍ତ ହା ଓ ପିଲ ଏଠାକୁ ଅସି ଚିକିତ୍ସା-

କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚକ୍ରପାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ-
 କାର୍ଯ୍ୟର ଶକ୍ତି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କମିଟି
 ତଦନୁଗତ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-
 ମିଶ୍ର କରୁଛନ୍ତି ହେବାର ହିଁର ହୋଇ ଅପା-
 ଳ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ତହିଁର ସତ୍ୟ ହେବେ
 ମାନେ ମନୋନୀତ ହେଲେ । ଏ ଚକ୍ରପା-
 ଳୟ ସହରମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ବସାଇବାର ଏକ
 ପୁର ବ୍ୟୟ କ୍ରମାନ୍ତର କମିଟି ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହର
 କମିଟିପ୍ରତି ଅର୍ପିତ ହେଲା । ସଭାପତିଙ୍କ
 ପୁରୁ କର୍ତ୍ତାବଳ ଯେ ମାସକୁ ୫୦୦ ଙ୍କା
 ପତନରେ ଜଣେ ଦାଉ କଲକତାରୁ ଅଣା-
 ବାକୁ ହେବ । ଏଥିକମିତି ମାସିକ ୫୦୦ ଙ୍କା
 ପତନ ସମିତିର କଲକତା ଫଣ୍ଡରୁ ସାହାଯ୍ୟ
 ପ୍ରଦାନ ହିଁର ହୋଇଅଛି ମାସକୁ ଅର୍ଥ
 ୧୫୦ ଙ୍କା ଏବଂ ବାୟୋଷ୍ଟର କମିଟି କିଛି
 ପାରେ ରେବାଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହଣ ହେଲେ
 ମାତ୍ର ୫୦୦ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଲି ପାରିବ । ଏହି ସମାନ
 ଶକ୍ତି ରେବାଦ୍ୱାରା ଆନାୟସରେ ଉଠିବ
 ଯାହା ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନେ ମତ ଦେଲେ ।

ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଶୈଳବଦାର ବହୁ-
 ଶକ୍ତି କଲକତାନଗରରେ ଯେଉଁ ବଡ଼
 ହେବାର ଥିଲା ଗତସପ୍ତାହ ରୁଧିବାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହୋଇ ଯାଏଅଛି ଏବଂ
 ଦାୟସମାନଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ଏପରି ଗୁଡ଼ିକ
 ସେଠାରେ ଅନେକ ଦଳକୁ ଦୋର କ
 ଯା । ସଭାପତିଙ୍କ ଗୁଲିକାରରୁ ଅଧିକ
 ଶକ୍ତିବଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟୀୟ
 ଦେଶୀୟ ସକଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ
 ମାନସ ବିଷୟରେ ପୂର୍ବକ ମତାବଲମ୍ବୀ ଥିଲେ
 ଏ ସମୟରେ ଏକମତ ହୋଇ ଉତ୍ସାହ
 ପ୍ରଦାନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଲ ଅନେକ ସମୟରୁ ଲୋକ
 ଲୋକର ଦେଶୀୟତା ସଙ୍ଗେ ଏକପ୍ରକାର
 ହୋଇ ଯାଏଥିଲା ଏତଦେବେଳେ ପୁଣି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟ
 ହେଲା । କଲକତାର ସରଫ ଶାସକ ମୁଲ
 ଦେବ ସଭାପତିର ଅସକରେ ବରଣ ହେଲେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଗଣ୍ଡର ଅପକାର ପ୍ରଭୃତି ସାହେ-
 ମାନେ ଓ ମହାଶକ୍ତି କୋଠାମୁହାଁଦଳ
 କୁର ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାନୁର୍ଯ୍ୟା ବାବୁ
 ଲାଳାଅ ମିତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଶୈଳ-

ବଦାରର ନିନ୍ଦା କରବାରେ ହେଉ ବାହାକୁ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଥିଲେ । ସଭାରେ ଏକମତରେ ଧର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଲେ ଯେ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଶୈଳବଦାର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିନ୍ଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟ, କାରଣ ଏଥିରେ
 ଅନର୍ଥକ ସଂଚାରଣ ଧନ ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି
 ଅର୍ଥତଃ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
 ଅନ୍ତର ରହିବାରେ ସେମାନଙ୍କ ମନୋଭାବ ବୁଝି
 ନ ପାର ଅପଣା ଇଚ୍ଛାମତେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଠାଇ ଦେବାର
 ବିହତ ଉପାୟ କରବା କରଣ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
 ନିକଟକୁ ଏହି ସଭାର ନିର୍ଦ୍ଦିରଣମାନ ପ୍ରେରଣ
 ଦେବ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ କି କରବେ ଅନୁଦି-
 ନରେ ଦେଖିବାରେ ଆସିବ ମାତ୍ର କିଛି କରନ୍ତୁ
 ଅନ୍ତ ନ କରନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ଏଥିରେ ଭାରି
 ବିକ୍ରମ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣି ପାରିବେ ।
 କେବଳ କଲକତାବାସୀମାନଙ୍କର ଏପରି ଭାବ
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯାଏ ନ ପାରେ କାରଣ
 ସଭାପତି ପଞ୍ଚାକ ଚତୁର୍ଥମ ପ୍ରଭୃତି ଦୂରସ୍ଥ ୧୨
 ପ୍ରାନ୍ତରୁ ସହାନୁଭୂତିପୂର୍ବକ ସହମାନ ସଭାକୁ
 ଆସିଥିଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ
 ଦେଶସାଧକରେ ଏ ବିଷୟରେ ଏକମତ ଅଟଇ ।

ଜାହାଜ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟାଗର ।
 ବାବୁ ସତ୍ୟଭକ୍ତ ମୁଖ୍ୟମା ପୁରୀର ପୁଲିସ-
 ଇନସ୍ପେକ୍ଟର କଲକତାରୁ ଆସିବା ସମୟରେ
 ତା ୨ ରଖରେ ଗୁଲିକାଲରେ ପହଞ୍ଚି ପୁରୀ-
 ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ଯେପରି ଦୁରବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ ତାହା
 ଅତି ଗୋଚରୀୟ ଅଟଇ । ଯାହା ଦେଖି
 ଗଣେଶ ନାମକ ଜାହାଜ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା
 ତହିଁରେ ଦୁଇ ଭିଲଗୋଟା ମାଲବୋଟ
 ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏସବୁରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ
 ଏତେ ଭରତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ନିଶ୍ଚୟ ମାରି-
 ବର କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଓ ସମସ୍ତେ ହିଲମିଲ
 ପାଗକୁ ଆସିବ ପାଇଁ କଳ କରୁଥିଲେ । ଇନ୍-
 ସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ସମ୍ଭ-
 ବତଃ ନିଶ୍ଚୟରୁକରେ ଦୁଇଜଣ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର
 ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ
 ଶବକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଆଗଲା ।
 ଜାକ୍ ନାମକ ଜାହାଜରେ ଭିଲଗୋଟି
 ମାଲବୋଟ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଏସବୁରେ
 ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଭିତ୍ତାଭିତ୍ତ ହୋଇ ଭରତ
 ହୋଇଥିଲେ ଓ ଭାରି କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରୁ-
 ଥିଲେ । ଇନ୍ସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଗୁଲିକାଲରୁ

ଆସୁଥିବା ସମୟରେ ନାଲରେ ଗୁଲିକ ସାହେ-
 ବକର ଅନେକ ଜାହାଜ ଓ ବୋଟ ଯାହା
 ନେଇ ଯାଉଥିବାର ଦେଖିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ରୁକରେ ଅନେକ ମୃତ୍ୟୁ ଦି-
 ଥିବାର ଓ ଶବ ସବୁ ପାଣିରେ ଫୋପଡ଼ା-
 ହୋଇଥିବାର ସେମାନେ ବୁଝାକୁହି ହେଉଥି-
 ବାର ସେ ସ୍ୱକର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଲେ ।
 ସେ ଜଗତପୁରଠାରେ ଭିଲଗୋଟା ମାଲ-
 ବୋଟ ଯାହାରେ ପୁଣି ହୋଇଥିବାର ଦେଖି-
 ଲେ ହିଲମିଲପାଗକୁ ଆସିବାକୁ ସମସ୍ତେ
 ଯେଲେଯେଲ ହେଉଥାନ୍ତୁ । ସେମାନେ କୋ-
 ବରୁ ବୋଟରେ ଯାଇ ନାଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ
 ଜାହାଜରେ ଚଢ଼ିବେ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ବୋଟ-
 ବାଲମାନେ ଭଣ୍ଡାଇ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ସେମା-
 ନେ ଜାହାଜ ଭଙ୍ଗୁଥାନ୍ତୁ ଓ ବୋଟବାଲ "ହେଉ
 ଆସିଲ ବୋଲି" ବୁଝୁଥାଏ । ସେମାନେ କ୍ଷୁଧା-
 ରେ ଅତି ବ୍ୟସ୍ତ ପୂର୍ବରୁକରେ ନିର୍ଗହାରରେ
 ଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟରୁକ ଓ କ୍ଷୁଧାରେ ପ୍ରସାନ୍ନ
 ହୋଇ ସେମାନେ ଯାଉଥାନ୍ତୁ । ଇନ୍ସ୍ପେକ୍ଟର
 ବାବୁ କହୁଥିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟୋଲ-
 ଠାକୁ ଜଣେ ଦଗପରସାର ଗୁଣ୍ଡ ଆଣିଥିଲା
 ଯାତ୍ରୀମାନେ କ୍ଷୁଧାରେ ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ
 ଯେ ତାହା ଅଠରଅଣାରେ କଣିଲେ ।
 ଅମ୍ବେମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଲି ଯେ ଏଠା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେ-
 ଟ୍ କ ଜାତସାରରେ ଏକଥା ଆସିବାରୁ ସେ
 ପୁଲିସଦ୍ୱାରା ତଦନୁର ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଫଳ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।
 କିପୁରୁଦନ ପୂର୍ବେ ଜଣେ ପ୍ରସାନ୍ନ ଯାହା
 ବାବୁଜାହାଜର କର୍ମଗୁଣ୍ଡ ବଳକ୍ରମାଗ ଗୁଣ୍ଡ
 ନାମରେ ଏଠା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟରେ ନାଲସ କର-
 ବାରୁ ସେ ଓପରଶ୍ୱରେ ଧର ହୋଇ ଆସିଥିଲା
 ମାତ୍ର ବାବା ଉଜାହାରରେ ଗତବତ୍ତ କଳକାରୁ
 ସେ ଭିକ୍ଷାକ୍ରମଣ ମୁକ୍ତି ପାଇଗଲା । ଯାହା
 ହେଉ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ତାକୁ ସଂଯୋଗିତ
 ଭର୍ତ୍ତନା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସ୍ୱପ୍ନାବଳକ ପ୍ରକାଶ ।
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 କରବାବେଳେ ଅମ୍ବେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ମନେ
 କରୁଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱପ୍ନାବଳକରେ ତହିଁର ପ୍ରକାଶ
 ବାଦାବି ଏକ ଉଲ୍ଲ ପ୍ରକାଶ କର୍ତ୍ତା ନିର୍ବା-
 ରକମିଟିର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଥିବାରୁ ଅପଣା

କହୁଥିଲୁ ଯେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଏମନ୍ତ କିଛି କଥା ଶୁଣିବୁ ଯେ ଭୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କିଛି ଭ୍ରମ ହୋଇଥିଲେ ସତ୍ୟେ ସତ୍ୟ ଦେବ ଅଥବା କମିଟିର ଭିତର କଥା ଯାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହା ଜଣା ପଡ଼ିବ । ମତ୍ତ ବନ୍ଧ-ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧକ ପାଠ କର ଏକାକେଲକେ ନିଶ୍ଚିତ ହେବୁ । ସହଯୋଗୀ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କୌଣସି କଥାର ଉଚିତ ପ୍ରତିବାଦ କରିବୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ଏଣେ ତେଣେ ବେତେଗୁ ଡିଏ ପ୍ରକାଶ ବାଣୀ କହି ଦେଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଭୁଲାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନେ ଭୟର ଦୁଇ ଗୁଣେଟି ନମୁନା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଯଥା—

୧ । “ କଟକ ପୁସ୍ତକ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଏକ ରେକର୍ଡ଼ କଲେକ୍ଟର ଦୁଇଜଣ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଗଣ୍ଠିମେଣ୍ଡା ରାଧାନାଥ-ବାବୁଙ୍କ କମା ପରମର୍ଶରେ କମିଟିର ସଭ୍ୟ କରି ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ବାବୁ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ କାହିଁକାର ବୋଲାଇ ନ ଥାନ୍ତେ । ଏଥକୁ ଅମ୍ଭମାନେ କହିଁ ଯେ ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟଙ୍କ ବିଷୟରେ ବାବୁଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵ ଉଣା ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଜଣେ ପୁସ୍ତକବିକେତା ଏବଂ ବାବୁଙ୍କ ଭାଇର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଗୁମାସ୍ତା ଏ କଥା ତାକୁ ଜାଣୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଗଣ୍ଠିମେଣ୍ଡା ତାହା ଜଣାଇବା କି ତାହାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ ଥିଲା ? ତା ମତ୍ତ ଲେଖିଲ ଓଷଧ ପାଇ ଅନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

୨ । “ କମିଟି ପାଠମାଲକୁ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ କରି ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କର ପଦ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଅସ୍ଵୀକାର ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଅଧିକାରପେ ପ୍ରମାଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆପଣା ନିହିତ ନ ହୋଇ ପୁଣି ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଭୟରେ ବିଷୟ ” । ଠିକ୍‌କଥା ! ଅତିକାଳ ସମୟ ଏହିପରି ଦେଇ ଅଛୁ ଯେ କରବାଠାରୁ କହିବା ଲଢ଼ାଇ ବିଷୟ କେତେଜଣ ସ୍ଵାର୍ଥବାନ୍ ବନ୍ଧୁ କାଠକାରକୁ ଦୁଇଏକ ଜଣ ସ୍ଵାର୍ଥୀକ ଲୋକଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସାଧାରଣ ହୁଏ ଓ ନ୍ୟାୟର ନାମରେ ପରସ୍ପରର ଲଢ଼ର ବାଟ ପରିସାର କରି ଦେଲେ । ଏଥିରେ ବଞ୍ଚି ଲଢ଼ାଇ କଥା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେ ତାହା ଚିତାଇ ଦେଲ ସେ ବଡ଼ ନିର୍ଲକ୍ଷ । ତାହାକୁ ଧର୍ତ୍ତାର ଦେବାର ଉଚିତ !

୩ । “ ବୋଧୋଦୟ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାଳ-

ୟର ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶୁଭଅଛୁ ପାଠକାଳରେ ପଠିତ ନ ହେବା କଥା ପଞ୍ଚରବୀ ଆପଣାଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟ ଅଉ “ କଲେକ୍ଟର-ମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଅନୁବାଦ ସୁଗ ଶୁଭ ଯାଇଅଛି ଏଣିକି ନବନ ପୁସ୍ତକ ରଚିତ ହେବାର ଅଭିମୁ ଦେଇଅଛୁ । ପଠମାଳା ସେହି ଶ୍ରେଣୀର ପୁସ୍ତକ ଅଭାବ କମିଟି ଭୟର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରି ଭ୍ରମ କରି ଅଛନ୍ତି । ” କି ସୁନ୍ଦର ପ୍ରବେଶ୍ୟାକ୍ୟ ! କୌଣସିମତେ ଦୁମ୍ଭର ଦୁଇପକ୍ଷର ପାଇବାର ଲୋଡ଼ା କହିପାଇ ନାକା ସ୍ଵାଭାବେ ଖେଳାଇ ଦିଅଗଲା ଗୋଟାଏ ଦ୍ଵାର ଦୁଇକା ନ ଦେଇ ବୋଲି କାହିଁକାର ଭଲ କୁହଇ । ପଠମାଳା ନିମିତ୍ତ ସହକ ଓ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍ତକ ପୋଷ୍ୟ ହେଉ ପଛରେ ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକ ବିକୟର ସମ୍ଭାବନା ସେଠାରେ ଟିକିଏ କଟିନ ବା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଦେଲେହେଁ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ଖଣିକା ଉଚିତ ହାଇଣ ତାହା ନ ହେଲେ ଅପଣା ସ୍ଵାର୍ଥର ହାନି ଦେବ । ଗାସ୍ତକରେ ବିଜ୍ଞାନପଞ୍ଜ ନାୟକୀ ସୁଗ ଲେଉଟି ଗଲକି ଏତେବେଳେ ଘୋର ଜନକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ଏ କାଳର ପଞ୍ଜ ନାୟକ ଶୁଭଭେଣା ମେଲଇ ଶୁଭଅଡ଼େ ସ୍ଵାର୍ଥର ବାଟକୁ ଅବୋର ଦିଅଅଛନ୍ତି ।

୪ । “ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧନ ଦେବଳ ନିମ୍ନପ୍ରାମେଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଞ୍ଚାର୍ଚ୍ଚରେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେଲ କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ନିମିତ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ହେବାରୁ କମିଟି ଭୟପାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ଭ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ” ।

ଏଥକୁ ପୁସ୍ତକର ଭୂମିକାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପାଠପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତକମିଟି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କରିବାରୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ବ୍ରହ୍ମ-କାରକ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ନିୟମନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ସେହି ନିୟମନାରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧନ ପ୍ରଣିତ ହୋଇଅଛି ଅଭାବ କମିଟି ଏହାକୁ ଅନ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିମିତ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଗ୍ରହଣର ଅସାଧ୍ୟତାକୁ ଫଳ ପାଇଅଛନ୍ତି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଫଳତଃ ଚତୁର୍ଭୁଜ ବାବୁ ମେମନ୍ତ ବରୁର ଲେଇ ରହିଁ ରେ ଏପରି ଦେବା ବିଷୟ ନବଲ ସେହି ଭୂମି-କାରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ‘ପାଣ୍ଡୁ ରସି ପଠ କରିବାକୁ କାଲେ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ବହୁ ମଣିବେ ଏଣୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧନକୁ ମୁକ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କ କରକମଳରେ ଅଗାଧୁର ହୁଏ-

ରେ ସମର୍ପଣ କରୁଅଛୁ ” କହିଁ ଉତ୍ତର ଦେଖା ଅଛି “ କଟକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପଦର ତେସ୍ତି ଇନ୍ ଫିକ୍ଟର ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଚର୍ଚ୍ଚ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅଦ କୁ ପାଠକ ସ ଶାଧନ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ” । ପରସେଷରେ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ “ ମୋହର ଦୁଇବର୍ଷ ବିୟୁଷ୍ଟକମର ପୁସ୍ତକ ଶାମଲ ନିର୍ମଳଚନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଜନାୟକଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନରତା ଗୋହର ଓ ମୋହର ପଞ୍ଜକର ତନ୍ତା ଓ ଅଧ୍ୟୟନର ବିଷୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧନ ସେହି ଚନ୍ତା ଓ ଅଧ୍ୟୟନର ଫଳସ୍ଵରୂପ । ଏଣୁ ଏହି ସଦ୍‌ପୁସ୍ତକ ଖଣିକ ନିର୍ମଳଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କାମରେ ଉତ୍ପାଦି କର ” । ପୁଣି ନମ ପୁସ୍ତାରେ ଏହି ନିର୍ମଳଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରକାଶକ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି । ଦୁଇବର୍ଷର ପିଲା କୌଣସି ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶକ ଦେବା ସେମନ୍ତ ଅଭାବ କେମନ୍ତ ରହସ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟଇ । ଗ୍ରନ୍ଥକାରକ ବିକେତନାରେ ସେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶକର କୌଣସି ଦାୟିତ୍ଵ ନାହିଁ ଅଥବା ଦୁଇବର୍ଷର ପିଲ ସେମନ୍ତ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ତାହା ଦେଇ ଜଣେ ସଜ୍ଜିତର ଅପଣା କୋମଳ ପିଶୁକୁ ଆନବର ସପରକାରକେ ଏରୁପ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମନ ବିଗ-ଜିତ ହେବ ଏଥିରେ ଅସ୍ଵୀକ୍ୟ ହେ ନାହିଁ । କରୁ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଏକ ଜଣକର ଏଥିରେ ସହାନୁଭୂତି ନ ଦେଲ ସେମାନଙ୍କ ସାହସକୁ ଅସ୍ଵୀକ୍ୟ ପ୍ରକାରର ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । କମି-ଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ନଜେଁ ଗ୍ରନ୍ଥକର ଦେଲେ ଏହିପରି ଘଟଣାର କଥା । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପଣା ବିଦ୍ୟା ବିବେକ ଓ ଜ୍ୟାୟୁଷକା ଉପରେ ଏତେ ଅଧିକ ବିଶ୍ଵାସ ପ୍ରାପନ କରନ୍ତି ଯେ ମନୁଷ୍ୟସ୍ଵଭାବର ଏହି ଦୁଃଖକୁ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପୁସ୍ତକ ରଥଗା ।

ପୁନମାସ ପଞ୍ଚମରୁ ରଥଯାତ୍ରାର ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ବିକ୍ରୟର ଅଭିମୁଦେନ । ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକାବିନୀମାନେ ଯାତ୍ରୀଘର ପାଖ ଦରବାଲାଗି ବିକ୍ରୟବ୍ୟସ୍ତ । କେତେକ ଗରବ-ଲେଇ ଜଳ ଅଳକାର ବିକ୍ରୟକର ଅଉ କେତେକଲେକ ଦୁଇଅଣା ପ୍ରଥରେ ସକାଳୁଣା ବିକ୍ରୟଦେଇ ପରଶାସୁଦାସ ଗଣ୍ଠିମେଣ୍ଡା ବୋଷ ପଞ୍ଜିକରବାରେ ରୁଣି କରି ନାଗାନ୍ତି । ଏଥିରେ କେହି ଦୁଇପକ୍ଷର ଲଭ କରିଥ-

ଉକ୍ତି ଏବଂ କେହି ଉତ୍ତର ଦେଇ ଉପରକୁ ଚାଲି ଯିବାର ନାହିଁ ।

ତଳପତଳ ଏ ପ୍ରକାରମାନଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତମାତ୍ରାରେ ୧୫ ଇଞ୍ଚପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଯାଚିପାରି ନାହିଁ । ମୂଳ ଘର ମୋଟେ ପାଖ ଦୋରା-ଅଛି । ଏକଦୁଆର ନ ୨୮୫ ମୂଳ ଘରର ପାଖ-ଦୁଆରଦୋର ଘରବାଲମାନଙ୍କ ପାଖପାଖ ଅବ-ଶିଷ୍ଟ ପାଖ ଦୁଆର ଦୋରାପାରି ନାହିଁ । ଉପ-ରେକ୍ତ ନ ୮୩୭ ମୂଳ ଘରର ପାଟିଫିଟିଟି ଖର୍ଚ୍ଚାସହଜ ଲାଭକର ଫିଟିମୋଟିଟି ୧୨୦୨୫ ଖର୍ଚ୍ଚାଖାଳାରେ ଜମା ହୋଇଅଛି । ଯାହା-ଦେଇ ଏବର୍ଷ ବସାପଇଅମଦାନୀ ପ୍ରଭୃତି-ହୋଇଅଛି ।

ଯୁକ୍ତମାତ୍ରା ତା ୧୭ ରାଜ ରୂପଦାରଦଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତର ସମୋକ୍ତ ଯାହା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଯିଉକର ସାଳଯାହାଠାରୁ ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରୁ ଫେରି ରତ୍ନସିଂହାସନରେ ବଜେଇବାପ-ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଠାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ-ପ୍ରଭୃତିରୁ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଦିଗେ ଯାହା ମହାଶୟନ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାକୁ ମହାଶୟନ ଯୋଗୁଁ ମହାନ ଯୁକ୍ତ ଯାହା ସମୟରେ ମଳ-ରକୁ ଆସି ପୁରୀରୁ ଯେଉଁଠି ବାବୁକୁ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସହଯୁକ୍ତର ୭ ଟା ସମୟକୁ ସମଗ୍ରପ୍ରସ୍ତ କରାଇ ସେହିପରି ନାଚ-ପଦ୍ମ ଆସି ତଳାଇ ଯୋଗୁଁ ମହାନ ୧୨ ଟା ସମୟରେ ସନକ୍ରମେ ବହାଇ ଦାଗବେଶ କରାଇ ମଗ୍ରପ୍ରଭୃତିରେ ଖେଳିଯାଉଥିବା ଦଳ ୫୫ ସମୟରେ ସମାଧି କରିଦେଇଥିଲେ । ପରେ ସାହାଣମେଲ କରାଇ ଯାହାମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନ ବନୋବସ୍ତ ହେଲା । ପରେ ୧୫ ଟା ସମୟରେ ଅନବସରକୁ ସହଯୁକ୍ତ ବଜେ ଅରମ୍ଭ-ହେଲା ଯେ ୧୫ ଟା ସମୟରେ ଶେଷହେଲା । ସେଦଳ ସେପରି ବନୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଉକ୍ତରେ କୌଣସି ନାଚର ବ୍ୟାପାର ଓ ଯାହା-ମାନଙ୍କ ଦର୍ଶନର ଅସୁବିଧା ଘଟି ନ ଥିଲା ।

ଏଦଳଠାରୁ ଦି ୧୫ନ ଠାକୁରମାନେ ଅନବସରରେ ରହି ଉତ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟସବୁ ଶେଷହେଲା । ଯୁକ୍ତର ପହୁଲରେ କବିଦୋଷର ଦର୍ଶନର ପୁରୀସାହାଣେ ମନରମଧରେ ଦିଗୋଟିବାକୁ ଓ ଦେଉଳାକବାକୁ ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣ୍ଡିଚା ମର୍ମପୁରୀମାନେ ରହି ବନୋବସ୍ତ କଲେ ବାବାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଜେ ଯାହେବ ଓ ପୁଲସ-ସାହେବ ରଥଯାହାରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବା

କନେକ୍ଷରକ ନ ୧୫୦ ଶକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଅପଣା'ର ବନୋବସ୍ତ କଲେ । ପୂର୍ବଦଳ ଗୁଣ୍ଡିଚା ୫ ଟା ସମୟରୁ ପହୁଲପାଠରେ ୧ ଟା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହାମାନେ କବିଦୋଷର ଦର୍ଶନରେ କୌଣସି ବଶେଷ କଷ୍ଟ ନ ଯାଇ ଚିତ୍ରି-ଲଭ କଲେ ତା ୫ ରାଜ ଯୁକ୍ତର ଶନିବାର ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାହା ହୋଇଥିଲା ।

ଏଦଳକୁ ୫ ରଥ ସିଂହଦ୍ୱାରପ୍ରହୋଇ ମଗ୍ରଣୀ ଅରମ୍ଭହେଲା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଜୀନ-ପୂର୍ବ ଅନୁଲଲକାର ମହାଶୟ ରଥ ଦେଖି ସର୍ତ୍ତାଫିକଟି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ରଥ ତଳବା ସମୟେ ସଙ୍ଗେ' ଥାଇ ଅନୁଲକାର କରୁ-ଥିଲେ । ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଦାକମ ଓ କେତେକ ଅମଳମାନେ ରହି ଦଳ ୫୫ ସମୟରୁ ପହୁଣ୍ଡି ଅରମ୍ଭକରାଇ ୫ ଟା ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଠାକୁ-ରକୁ ରଥାରୁତ କରାଇଲେ । ଏଦଳ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ବଦେଶୀୟ ଯାହା ଓ ସଙ୍ଗକୋଶୀ ଓ ପୁରୀବାସିନୀ ସମସ୍ତ ମିଶି ୨୦୨୦ ସହସ୍ରଲୋକ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ବଦେଶୀ ଯାହାସଙ୍ଗୀ ୩୦୩୫ ସହ-ସ୍ରରୁ ଅଧକହେବ ନାହିଁ ।

ତା ୫ ରାଜ ରବିବାର ସମସ୍ତ ଦାକମାନେ ଦଳବଦସହଜ ରଥଯାହାରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ରଥ ତଳାଇବାର ଅରମ୍ଭହେଲା । ଏହିପରି ଜମାକୁସୁରେ ରବିବାରଦଳଠାରୁ ତା ୭ ରାଜ ରୂପଦାରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଥସବୁ ତଳ ଗୁଣ୍ଡିଚା-ମଗ୍ରପର ସିଂହଦ୍ୱାରରେ ଏକତ୍ରହେଲେ । ଏହି-ଦଳ ଦେବପଞ୍ଚମୀ ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜେବ-କରାଇ ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରୁ ରତ୍ନସିଂହାସନରେ ବସା-ଇଲେ ଓ ଶ୍ରୀମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରୁ ଯାଇ ଦେବପଞ୍ଚମୀ ସମାଧି କଲେ । ଅନ୍ନ ନୈବେଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହିଦଳଠାରୁ ଆରମ୍ଭହୋଇ ତା ୧୦ ରାଜ ଶନିବାରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁଧେବ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଃଖରବିଷୟ ଏହିସେ ପୁଲସସାହେବ ଓ କର୍ମ-ଗୁରୁମାନେ ସଜର୍ଜ ଥିଲେ କି ହେବ ଗୋଟିଏ ମଠକଳନ କାହାର ବାଉଣ ନ ମାନି ରଥ-ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ଯେତେବେଳେ ଦଉଡ଼ା ଡେଇ ବାହାରକୁ ଗଲା ସେ ସମୟରେ ତାହା ଆଗାଧରେ ୨ଜଣ ଯାହା ପଛଗଲେ । ଜଣକର ମୁଣ୍ଡପୁର ଉଠିଯାଇ ଦାସପାଦ-ନରେ ମରଗଲା । ଅନ୍ତର୍ଜଣେ ଜାହା ଥିବାର ଶୁଣାଏ ।

ଯାହାମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥରେ ବିଜେବ-

ଲରୁ ରଥତଳା ଦେଖି ରବିବାରଦଳଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ଯେଉଁମାନେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥିଲେ ସେମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରୁ ଦେବପାହା ଓ ମହା-ପ୍ରସାଦ ସେବନକର ସୁଦେଶ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ।

ତା ୧ ରାଜ ରଥ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀଜୀନୋଦଳରେ ବିଜେ କରୁଅଛନ୍ତି ତା ୧୫ ରାଜ ଗୁଣ୍ଡିଚାର ରଥକୁ ପହୁଣ୍ଡିଦେବାର ତେଣୁହେଲା ବନ୍ଦୁ ବର୍ଷାହେତୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।

ଯାହାମାନଙ୍କ ଉପବାସର୍ଥେ ଶ୍ରୀଦେବଦୁର୍ଗା ଯେକ ମନରମଧରେ ବିଜୟ ହୋଇଥାଏ ସେପ୍ରକାର ଦୃଷ୍ଟିଦେଖି ଆସିବାର ଯେ-ଦେ-ବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ମପୁର ସହେବଙ୍କ ଅନୁଭୋଧ-ମତେ ପୁରୀ ମିଉନିଷିପାଲିଟିର କର୍ମପୁରମାନେ ମନିଷିଗୁଣ୍ଡି ଶ୍ରୀମହାପ୍ରସାଦମାନଙ୍କର ଉତ୍ତା-ବଧାରଣ କରାଯାଇ ୨ଜଣ କର୍ମପୁର ନିୟନ୍ତ୍ର କରୁଥିଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ମିଉନିଷିପାଲି ଫଣ୍ଡରୁ ୫୨୫ ଲାଲେଖାଏ ୫୦୦ ଲା ପୁରୀର ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଯାହାମାନଙ୍କ ଅଗମନ ଶ୍ରୀଚଳସପ୍ତାଠାରୁ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାହାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଓଲ-ଉଠାଇ ଶକା ନ ଥିଲା । ଯାହାମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାନ ସଙ୍ଗେ' ଉକ୍ତଭୋଗ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏତେବେଳେ ବାସିନୀମାନେ ଯାହା ଭୋଗ-କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାହାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଶ ଓଲଭା ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼-ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୧ ରାଜ ରବିବାର—ଠାକୁରମାନ-ଙ୍କର ବାହୁଡ଼ାବଜେ ସହଯୁକ୍ତ ହେଲା ଏବଂ ତଳଠାକୁର ରଥରେ ବସିଲରୁ ଦୁଃଖୀ ସମ-ୟରେ ବଳଦୁର୍ଗର ରଥ ଟିଣାହେଲା । ତହିଁ ଅରଦଳ ତା ୨୦ ରାଜରେ ଏହିରଥ ରଜକ ନଅର ନିକଟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲା ।

ତା ୨୧ ରାଜ ମଙ୍ଗଳବାର—ପୁରୀରୁ ରଥ ଖଣ୍ଡେଦୁର ଟିଣାହୋଇ ଏଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦହେଲା । ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ ଅବଧ ଠାକୁରମାନେ ମନରୁ ଫେରିଆସି ନାହାନ୍ତି । ଗୁଣ୍ଡିଚାଠାରୁ ଯେମନ୍ତ ସମୟାନୁ-ସାରେ ହେଲା ବାହୁଡ଼ା ସେହିପରି ନ ହେବାର କାରଣ ଏହିରୂପ କଥାବକ୍ତୃତର ଯେ କାହି-ଠିପାମାନେ ଅନ୍ନ ଆସିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାମାନେ ଶ୍ରୀପୁ ବାହାରିବାରୁ ରଥଟିଣାରେ ସେମାନ-ଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତହେଲା ନାହିଁ ଏପରି

ସୁଲିପ ସୁଖପ୍ରାପ୍ତ ରୂପଟଣାରେ ଏବର୍ଷ ସାଦାନ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏନଗରରେ ଓଲଟାଘେର ସାମାଜ୍ୟ ପ୍ରକାର ଘଟିଅଛି ଏବଂ ଚିନ୍ତନ ମଧ୍ୟରେ କୌତୃହନକାରରେ ଉଚ୍ଚଳ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ଓ ଶରୀର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀକୁ ବନ୍ଧୁ ଦେଇଅଛି ।

ଗତ ସୋମବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଏଠା ବୃଦ୍ଧବିକଳରେ ଜଣେ ପଠାଉଣୀର ବାଳ ହେଲା । ତାହାର ବୟସ ଶ୍ୟ ଯାତ ବ ଅଠବର୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

ଅସୁମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ଜିଏ ମାଡ଼େନ ବସନ୍ତରୁ ଫେରି ଆସି କିଏ ସୋମବାର ବୋମ୍ବାଇରେ ପହଞ୍ଚିବାର ସମ୍ଭାବ ଅସି-ଅଛି । ବୁଧବାର କଲିକତାରେ ପହଞ୍ଚି ଶୁକ୍ରବାର ସେଠାରୁ ବାହାରବାର କଥା ଅଛି । ବାହାରସାଲେ ବାର ପର ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରନ୍ତୁ ।

ଅସୁମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଏଠା କଲେକ୍ଟର ସ୍ଵର ଏଠା ମୁନିସିପାଲିଟି ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀମତେ ନେଇ-ପାରିଲୁ କି ନା ଏଥିର ବଦଳେନା କଲିକା ବାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ମୁନିସିପାଲ କମିଶନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁର ଜାଲର ଘାଟଣ ସାହେବ ଶ୍ରୀମୁ ବୁଝି ନେଇ ବସନ୍ତ ବିକାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କ୍ଵଳିକଳା ବେଳେଟି ।

ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ପରସୋନେଲ ଅଗିଷ୍ଟେଣ୍ଡ ବାବୁ ଅନୁପାସନାପଦ ପୋଷ କ୍ଵଳିକଳାକାଳମତେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସରଳ ମହତ୍ଵମାନ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ସୁବାବସନର ଏକକକ୍ଵଣ୍ଡର ଇଞ୍ଜିନିୟର ମରୁକୁର ସାହେବ ତା'ମଧ୍ୟ ମେଠାରୁ ଉମାସର ବୁଝି ପ୍ରଦାନକଲେ । କଟକ ରେଭିନ୍ୟୁକଲେକ୍ଟର ରେଭିନ୍ୟୁର ବାବୁ ଉପେ-ତ୍ଵନାଥ ମିତ୍ର ସୁନନ୍ଦ ଭନମାସର ବୁଝି ପ୍ରଦାନକଲେ ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ଜଣେ ସରକାରୀ ପୋଷଣା କରୁଅଛନ୍ତି କ ଦେବେକ୍ଟ ସେଠାର ଚ୍ୟ କମିଶନ କର୍ମୀତ ସାହେବଙ୍କ ମୁକ୍ତ ଅଗି ବେଲପାସନ ତାହାର ସେ ସପେକ୍ତ ସୁରକ୍ଷାର ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ନ ହେଲେ ସାହସ ଉଣା ବୁଝେ ।

ଉଦବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶନାସର ପିସ ଅପସକ୍ଵ ଚେଲପା-ନାରେ ସୁଲିପ ଓଡ଼ିଆ ବାଳକ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛେ ।

ପ୍ରାକୃତ ଚିକିତ୍ସାସର କୌଣସିପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀକେବର ଶୁକ୍ତ ଉଠି । ମିଃ ଉତ୍ତାନନାମକ ଜଣେ ତାକୁର ତାହା ହେତନକର କୌଣସି ଚିତ୍ତରୂପ ସବୁରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଶୁକ୍ତ ଚିତ୍ତରୂପ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ତାକୁର ବହୁତ ସୁନନ୍ଦ ସେହପ୍ରାନ୍ତରେ ହେଉ ଉଠି । ଏବଂଥା ମୁନି ରୁଷ୍ଟ ବାଳର ବଥା ସୁଖାସନ । ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଖାସନ ।

ଅନେକ ପ୍ରକାଶନ ବାବୁ ଅପୁତନର ବସୁ ବୁଦ୍ଧ-ଅର୍ଥାନ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତିବି ବ୍ୟାଧି କରୁଅଛନ୍ତି କାଳରେ ଉଠ-ଅଛନ୍ତି ଏହା ସୁଖରବସ୍ୟ । ବସନ୍ତପ୍ରକାଶନମାନେ କ ସାହେବ ହୋଇ ରହିଅବେ ?

ସାକସୁରଠାରେ ଓଲଟାଘେର ମାତ୍ରମତେ ସୁସ୍ତର ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । କୁରବେଗର ମଧ୍ୟ ବସେଷ ପ୍ରାପ୍ତିକ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁକ ଉଠିଅଛି ସେ ସାକସୁରର ତେପୁଟି ମାନିଷ୍ଟେଟ ବାବୁ ସାଧାମାଧ୍ୟକ ବୋଷ ଏ ନଗରକୁ ଏବ ଏଠର ଅଗିଷ୍ଟେଣ୍ଡ ମାନିଷ୍ଟେଟ ପିଟର ସାହେବ ସାକସୁରକୁ ବଦଳା ହେବେ । ସେଠାଘେବେ ଏହପାଇଁ କିଏ ଚକ୍ରାରେ ଅଛନ୍ତି ।

ହାଇଦରାବାଦର ସୁଖି ଶେର କରତ ଉପୁତମାସତାଏ-ରଗରେ ନିଷ୍ଠୁ ହେବାର ଶିର ହୋଇଅଛି । ନଗମକ ସୁନାରେ ଏହି ସୁଖି ଶେର ସେକ ଅଛଇ ଏବ ଏରଗକୁ ପାକ ସୁନାରେ ଅରୁ ସୁଖି ଶେର ହେବ ନାହିଁ କୋଲି ନିଜାମ ସାହେବ ଅପେକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ବରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସୁଖି ଶେରର ସମୁଦାୟ ଡିକଟ ବହୁ ହୋଇ ନାହିଁ ଅବଧ କେତେ ଡିକଟ ହୋଇ ହେବାକୁ ବାକୀ ଅଛି ।

ବସନ୍ତରେ ସୁଖି ମହାସୁଖୀ ଭରଗସ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀପତ୍ରବେ-ଶିବ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଉପୁତ ହେବା ଭରଗସ୍ୟକେବଳ ଅପଣାର ଉଦ୍ଘସର ସରକ୍ଵସାପରେ ରେଟ ପ୍ରକାର କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।—ଉତ୍ତମ ।

ଇତାଲ ସାକ୍ଵରେ ଓଲଟାଘେର ପ୍ରକଳହୋଇଥିବାର ତାରସାଧ୍ୟତରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ବାବୁଲର ଅମୀର ବାତକ୍ଵଳରେ ସୁନବାର ଗାଠତ ହୋଇଥିବାର ବାର୍ତ୍ତା ଅସିଅଛି ।

ହାଇଦରାବାଦର ନିଜାମ ଅପଣା ସୁନାରେ ବାତକାମା-ମାନଙ୍କ ଶିଖାର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତାଗାସର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲି ଅଛନ୍ତି ଏବ ତହିଁର ପ୍ରଥମ ପସାରେ ଗୋଟିଏ ଦେଶୀୟ ବାଉକା ଉତ୍ତାମି ହୋଇଅଛି । କର ସୁଖର ବସନ୍ତ ।

ନମ୍ଫ ଉତ୍ତରବୁଝେ ବୁଝେଗରେ ସେନା ନିଷ୍ଠୁସୁଖୀର ଷ୍ଟେଟମାନ କଲେକ୍ଟିଅଛନ୍ତି । ଯଥା—

ଇଂଲଣ୍ଡସିନିୟ	କ	୫୦୮୪ ଟ
ପେରୋସିନିୟ	କ	୧୭୨୧୦ ଟ
ଇଂଲଣ୍ଡ ବର୍ଷିକ	କ	୫୪୧ ଟ
୧୦	କ	୨୨୦୪୫ ଟ

ଷ୍ଟେଟମାନ ବହୁତ ଏହି ସିନିୟ ନମତ ବାର୍ଷିକ ଦେବ-କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ ଶର୍ତ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଅସୁମାନେ କହୁ-ଲ । ତହିଁରେ ସୁଖି ସୁକଗୋଲ କଲେକ୍ଟି ଅସିବାକୁ ଅଧିକା ସିନିୟ ସେଠାରୁ ପଠାଯାଇ ଅଛି ।

ଉତ୍ତରପଟିମଧ୍ୟକର ହାଇକୋର୍ଟ ଅଗାମୀ ଅଗ୍ରମାସର ତା ୧୭ ଉତ୍ତରାଧି ଅନୁକରମାସ ତା ୧୭ ଉତ୍ତ ସୁଖା ବନ ହେବାର ଶିର ହୋଇଅଛି ।

ବୋସ ଇଠାରେ ସାବୁସୁଖି ହୋଇଅଛି ବଚର୍ଷ ୧୦ ଲକ୍ଷ କିଏ ବୁଝ ହୋଇଥିବା ଶକେ ତତପର୍ବର୍ଷ ଏପର୍ଷାକ୍ଷ ୧୪ ଲକ୍ଷ ବୁଝି ହୋଇପାରିଅଛି ।

ଏହା ଅନୁସୁଖିର ଅନୁସୁଖି ବନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଅସିଅଛି । ସେନାକେ ସବୁ ଗ୍ରହ ପଲାଇ ହୁଲେ ସେମାନେ ଅପଣା ସୁନାକୁ ଦେଇ ଅଧୁ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଦୁନିକଟ ଅପଣା ବନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏବ ସେହେବୁରୁ ସେକ୍ଵେ ମଧ୍ୟ ଅସିବା ଏକାଦେକେ ବହୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବୁଝେଗରୁ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ସେ ବନ୍ଦଠାରେ ଏକକର ଦୁଗାଣ ଉଦାଏତ ପ୍ରମିରେ ଏବବର କବସାସିକ ପ୍ରତ ଗୋଲସୁଖି ବଦଅଛନ୍ତି ।—କେଟ । ତକାଏତ ମାତ୍ର ତେଣର ଘେନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମିରେ ମାତ୍ର ଗାଧ ଶକ୍ତ ହାତ୍ ସେମାନେତ ପଦ୍ଵରେ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ପତତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବସନ୍ତ ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ପ୍ରକେଶ ହେବା ଦେଖିଲେ ବାବୁ ସରମୋହନ ବୋଷ ହାତ୍ ସାଧୁକାର ଶକ୍ତ ସପ୍ତ-ହରେ କଲେକ୍ଟରୁ । ଏଥର ବସନ୍ତର ପାଦାଘର ନାଉ-ରେକ୍ଟର ସେକ୍ଟ ଅବଗା ସିକାର ଅବଗତ ହେଲୁ । ସରକରପାଳରେ ଏଡ଼େ ଘୋର କାହିଁ ?

କରକତାରେ କୁଷ୍ଠୋଦ୍ଘୋଷମାନଙ୍କ ନମତେ ଏକ ଅଗ୍ରମ ଅଛି ସେହି ଅଗ୍ରମ ସଲମ୍ଭରେ କେବଳ ହୁଏ ହାସ୍ତେକିକ ରୁକ୍ତ ବାରଣ ମହାସୁଖୀ ସୁଖିମଦୀ ଗୋଟିଏ ସତର ସୁତ ନିର୍ମଣ ବସନ୍ତ ଶକ୍ତ ଓ ନୁହାର ଶକ୍ତ ଓ ବହୁକାକ ଘୋରା-ଅଛି । ଏଥିରେ ସର୍ବସୁଖା ଟ ୨୨୭୫୩୩୩ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରେଟି କଟସାହେବ ଏହି ବଦାନ୍ୟତା ଓ ସାଧାରଣତରକା-ର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ମହାସୁଖୀକି ଅନାବାଦ ପ୍ରଦାନ କର-ଅଛନ୍ତି ।

ବାହୁବାବୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ସେ ମସୁରକ୍ଟର ଶିଖା-ସୁଗର ନୁତନ ବଦୋକସ୍ତ ହୋଇ ମାଲକୀରେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଓ ସମସ୍ତ ବଣାରେ ଶୁଭେଟ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଲମେଣ୍ଟ ସୁର ସାପିତ ହୋଇଅଛି ଏତଦନ୍ତତ ୩୭୫ ନମ୍ଫ ପ୍ରାଲମେଣ୍ଟ ସୁର ଓ ଯୋଡ଼ିବ ସୁସୁର ସୁର ରହୁଅଛି । ଶିଖ ଓ ଅଭ୍ୟାଜ୍ୟ ବର୍ମସୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଘା ମଧ୍ୟ ବର୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥର ଶିଖା-ବକ୍ଵର କଦୋକସ୍ତ ବସନ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଵରଗବହୁଗାତା ।

ଈଲ-ଉପାନ୍ତବାଦ ସହୁତ ମୁକ୍ତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ଫାନିଙ୍କ ପଲାଇସୁରେ ବିକ୍ରୟାଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଅଠଅଣା ଟ ୩ ମାଟି ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

କାଳାପ୍ରକାର ଲଂଗୁଣୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟା-

ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ଫାନିଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତାଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ADVERTISEMENT.

Wanted 16 Surveyors in October next for Bamonghattee Settlement. Pay Rs. 20 per mensem to begin with. Eatables are very cheap, climate healthy and the country thoroughly opened out. None need apply who does not hold a certificate of any Government Survey school or has not a competent knowledge of surveying.

12-7-86. } S. Datta, } Settlement Officer. }
Bamanghattee }
Van Mourbanj }

WELL TESTED REMEDY FOR CHOLERA,

It seems to have no rivals. It keeps its reputation whose chlorodyne fails.

- Use the pill No I instead of chlorodyne
No II when chlorodyne fails
No III In hopeless cases
No IV if vomiting is not stopped
No V to quench unbearable thirst
No VI when stomach aches or swells or if the patient does not urinate.

Each of the numbers can be had for Ans-8 and all the six in a decent box with direction Rs 2-4

WELL TESTED REMEDIES FOR OBSTINATE FEVERS AND OTHER DISEASES,

Table with 3 columns: Description, Rs, As P. Includes items like Pills for obstinate fevers, Pills for cholice, Pills for dyspepsia, Remedy for Headache, Dintment for Ringworm, Dough pill, Tooth powder, Karpu, Digest, Digest, Digest, Pills for Nausea, Makaradhaja, Remedy for chronic Dyspepsia.

TESTIMONIALS.

I cannot sufficiently praise the efficacious virtues of your cholera Pills. One of my neighbours, an old man between 60 and 70, had an attack of Cholera and was in a hopeless state, when I administered to him one of your pills (No III), which I am glad to say gave instant relief and brought about complete cure.

Kendrapara Waris Ali
30-5-86 (Head master)

My dear Sir,

The medicine, you sent, is a most efficacious remedy for fevers of long standing. I do admire its wonderful effect in two days only.

Yours sincerely
Bhagbut Prasad Das
(Registration Clerk)

For other Certificates see the Dipka of the 6th March, 20th March, 10th April and 26th June and the "Sangskaraka" of the 3rd April last.

Apply to
LAKSHMINARAYAN GUPTA
Kabiraj, Kendrapara.

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଉଲକାର ବ୍ରାହ୍ମଣପାଠ ପରଗଣାର ତେଜ ଗୋସ୍ୱାମୀ ଜଗତ ଓ ସର୍ବେ ନବସା କରାବା ନିମନ୍ତେ କ ୩୦ ଶ ସର୍ବେଥର ଦରକାର । ବେତନ ଟ ୨୦୯ ଓ ଟ ୨୫୯ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ମାସ ନିମନ୍ତେ ରହିବ । ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହିତ ଅନୁଠାକୁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବେ । କମ୍ପା ସ୍ୱୟଂ ଅସି ଅନୁଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ଲଳ ।

କାର୍ଯ୍ୟଦା } Sd. H P WYLLY
୮୭୮୭ } Manager, Mourbhanj Raj

NOTICE.

Wanted a surveyor for the settlement office of Bamonghatte. None need apply who have not served experience in surveying and drawing. Pay Rs. 40 and horse allowance Rs. 10.

The applicants should enclose the certificates of their Superior officers, if they are in public service.

Sd. S. DUTTA
Settlement office
Bamanghatte

ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଉପହାର ।
ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ-
ଲୋଭ ଉପହାର ବରଷଣ
୧୦୦୦୦ ଗ୍ରାହକ । ୧୦୦୦୦ ଉପହାର
କେହି ନିରାଶ ଦେବେ ନାହିଁ
ଅଗ୍ର ମ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା, ଡା, ମା, ସମେତ ଟ ୧୫ କା
୧ମ ଉପହାର ଟ ୨୫୦୦୦ ନଗଦ ଟକା
୨ " " ଟ ୩୦୦୦ କା " "
ଏବଂ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଟ ୨୫୦୦ କା ହିସାବରେ
ଅନୁମାନିତ ମୂଲ୍ୟ
୧ ଯୋଡ଼ା ଉତ୍କଳୁ କାଶ୍ମୀର ସଲ ଟ ୧୨୦୦ କା
୧ ଗୋଟା ସୁନାର ଘଡ଼ା ଟ ୧୦୦୦ କା
* " ଉତ୍କଳୁରୂପାର ଘଡ଼ା ଟ ୨୦୦୦ କା
* " ସୁନାର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠାୟ ଟ ୧୦୦୦ କା
୧ ସେଟ ଶକଳିକୃପୁମ ଟ ୭୫୦ କା
୧ ସେଟ କାଳୀ ସିଦ୍ଧର ମଦାଗ୍ରାଭଷ୍ୟ ୨୫୦ କା
* ଯୋଡ଼ା ଫରସଜକାର କରୁଣା ଓ ଧର୍ତ୍ତା-
ଦାର ଧୋଇ ଶ ଡା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୫୩୨ ଗୋଟି
ଉପହାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଯଥା ସୁନା ଓ
ରୂପାର ଗଦଣା, ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସୁପୁକ ଯୋଡ଼ା,
କାନ୍ଥା, ଭଲଭଲଭବ, କଣ୍ଠେଇ ଇତ୍ୟାଦି
ଟ ୩୩୦୦ କା ।

ଆଗମୀ ଗ୍ରାହଣର ଦ ୩୧ ନ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଷ୍ଟମାସର ତା ୧୫ ରୁଖି ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ଟ ୧୫ କା ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ସେ- ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାହକଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି ଛମାସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ଉପ- ହାର ଦିଆଯିବ । ଗ୍ରାହଣର ଦ ୩୧ ନ ଉତ୍ତ- ରେ ଚାହିଦନ ଯାଏ ମୂଲ୍ୟଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଦାତାମାନେ ଗ୍ରାହକ ହୋଇପା- ରବେ କିନ୍ତୁ ଉପହାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର ଗ୍ରାହକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପହାର ପାଇବେ କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ସେମାନେ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ନ ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ବା ଉପହାର ପାଇ- ବାର ଆଶା ରଖିବେ ନାହିଁ ଆଗମୀ ଉତ୍ତମାସ ଦ ୨୩ରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୨ ରୁଖି ରବିବାର ଦିନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀର ପୂ- ବାଦକ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପରତୋ- ପିକ ବିଭାଗ ଦେବ ।

ଉତ୍ତମାସ ଶେଷ ହେଲେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ୪ର୍ଥ- ବର୍ଷ ଅଭିଜମ କରି *ମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବ ଅନୁମାନେ ସେହି ଶୁଭ ଦିବସରେ ଭରଣା କରୁଁ ଗ୍ରାହକଗୁଣଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନାନା- ବିଧି ଉପହାର ଓ ଅନୁମାନଙ୍କ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଓ ପର ବର୍ଷର ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଅର୍ପଣକରଣ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ସାମ୍ରାଜ୍ଞିକ ସମାଦେଶ । ଏହା ଫରସିଅଧିକାରରେ ଲଳିତ ଯାକଳ ଫରସି ସାଧାରଣ ଭକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଗୁଣ୍ଡାରେ ଅଶ୍ରିତ ସୁଭାଗ୍ୟ ଏହା ସାମ୍ୟ ସାଧାନତା ଓ ମେହୀର ବହୁ ସେଥି- ପାଇଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପାତ୍ର । ସେଥିପାଇଁ ଅନୁମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥ ଅଦ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କ ଗ୍ରାହକଗୁଣଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାପାଇଁ କୃତବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛୁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ମୂଲ୍ୟ ବସୁଥିବ ଦେବ ସେହି ପରିମାଣରେ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ପୁରସ୍କାର ଅନୁପାତ ଗ୍ରାହକ- ସଖା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

ଯେ ଏହି ବଞ୍ଚାକଳକୁ ବେଶାଲ କଂଶ ଗ୍ରାହକ- ଳର ମୂଲ୍ୟ ପଠାଇଦେବେ ସେ ବିନାବ୍ୟୟରେ ଛମାସ ପାଇ ଏକାଏକ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ପାଇବେ ଓ ସେ କ ୧୦ ଶକର ଦେବେ ସେ ଛମାସ ପାଇ ଏକଶ୍ରୀ ହସ ବରେ ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ପାଇବେ ।

ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଫଳସି ଚଳନଳଗରେ
 ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାଧିକାର ଶ୍ରୀ ଜନକଲ୍ୟାଣ-
 ବନ୍ଦୋପଧାୟକ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ନମ୍ଭର ଲିଖିତ ରହିବ
 ପ୍ରେରଣ ଦେବ ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଡାକଦ୍ୱାରା
 ପଠାଇବେ ସେମାନେ ଚଳନଳଗର ପୋଷ୍ଟ-
 ଅଫିସର ଠିକଣାକୁ ମନଅର୍ଜର କରି ପଠା-
 ଇବେ । କାରଣ ପୋଷ୍ଟଲନୋଟ ଓ ଡାକ-
 ଖାମ୍ପି ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦଳିଯାଇ ପାରେ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଦରରେ ସହର କଟକ
 ଗୌରୀଶଙ୍କର ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତଙ୍କ
 କଥା ନକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଥବିଶ୍ୱ କର କମ୍ପାନୀ
 ଦୋକାନରେ ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉ ଅଛୁ ଯଥା —
 ୧୭ ପରି ବାଦାମି ଚମାଇ ୨୧ ୫ ୨୫/୪
 ୧୯ ପରି " ୫ ୨/୧
 ୧୭ ପରି " ୫ ୧୩/୪

ଦେଖାଇମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
 ଶିରେ ର ୫ ମ ବା ଅଧକ କମ୍ପ କରବେ ଅଧିକ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତଙ୍କର
 ଚଉଥରବଜାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ଦୋକାନରେ ଚଳରକୋଣା ଓ ବିଲଗା ଓ
 ରେସମାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲି-
 କାଜା ଚମାଖୁ ସତରଓର ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉ ଅଛୁ
 ଛାଡ଼ା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଦତ
 ଅଛୁ । ଉଦ୍ଭବ ଅର୍ଥ କେତେକ ଫେଲସି
 ଜିନିଷାତ୍ ବକସ୍ତ୍ର ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ
 ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ରୀ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏଭଳି ଅନୁମୋଦନ ବିଲେର ଶୀତ୍
 ବକସ୍ତ୍ର ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛୁ । ଦେହୁ ଖରଦ କରିବାକୁ ଗୃହିଣେ ତାଙ୍କ
 ବକସ୍ତ୍ର କରାଯିବ । ସବ ଉକ୍ତ ଶୀତ୍ମାନ ବକସ୍ତ୍ର
 ଦେବା ବେ ଅପମା ମଜଲିସ ସକାଶେ ଉକ୍ତା
 ଗୃହାଣ୍ଡି ଭେବେ ଏକ ସଫଳ ଫି କଡା ୫୦/୨
 ହସାବରେ ଉକ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ ! ମାଣ୍ଡ
 ତାହାର ସର ଖସୁକରର ଗୁରୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ
 ଥିବ । ସର ଦେଲେ ଶୀତ୍ତର ସର୍ବ ମଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଲ ।

ବରଦ ଶେଷଣ କ ଚ ହରେ ବ୍ରଦ ଦେଲେ ଗଲେ । ବଦେଶୀତ ବଦେଶୀତ ଦେଲେ ଜଗଦା ଶେଳପାଦା ଓ ତୋମ ସହୃଦ । ଫୁଲ ଅର୍ଥାତ୍ ମବସ ବଦବା ବାଦତ ଫେଲ- ସିର ଓ ବଲମ । ପେନ୍ସିଲ କାଟିବା ସମ୍ଭ । ନାନା ପ୍ରକାରର ଚଠ- କାଗଜ ଓ ଲଗାପା ହେପା ପୁଅ । ଫିର ଉତ୍ତ । ବଦଗ ସାକୁଳ । ପାକାଇ ସାବାନ ସର୍ତ୍ତରେ ଲୁଗା ପଦ୍ଧ୍ୟାତ ହୁଏ । ଅଟୋଗ ରେଡ-ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଲକ୍ଷୀ ପ୍ରକାୟ । ଅପଲ ଲୁପା । ଓନାଟର ପୁସ୍ତ ହତା । ବର୍ତ୍ତର ଅର୍ଥ । ବୋଗେଡାଉର୍ । ଗୋରସୁଲିନର ବେଷ୍ଟର- ମେକ ଓ ଚକ୍ର ଗୋ- ଡରେ ଲଗେ ହୁଲକ କାଦ ଗର୍ଥାତ୍ ଲେଖିବାବେଳେ ମଳ ଓ ଶୁଣିଲେ କଳା ଚକ୍ର । ଅଲକା ଚକ୍ରା ୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ ୧୪ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ ପକେଟ୍‌ବୁକ୍‌ର ବଗ ପାଟ ସରଦ ୫ ୦ ୧୫ ମୋଟା ଓ ମୋଟାବଦ ଉତ୍ତମ ଧର୍ମ ଚକ୍ରଗଣ ବଦଗ ସାଟିନ କଳା ଚର୍ଚ୍ଚି ଓ ପାଉର ଚୌଡ଼ ପିତା	ବାଦ ବିଦସ ସାତ ୭ ବକ ରଙ୍ଗ ଓ ସାପା ବଦଗ ଦେହେବ ରକର୍ଷ ବୁଦତହସ୍ତବ ଏକପଦ ହୁଏ ନେଲମନ ଉପୋର ମେ ବେବର ଅପଲ ମାକା କାଳୀ ଲୁଗାରେ ଉକ୍ତ ଦେଲେ ଖୋକ ବରେ ବଦଲ ଦେବ କାହ । ଏ ଦୋଷକ ମସୃଦେଲ କାମିକ ଓ ବୁଦା । ବଦଗ ଅବଦେଶ । ଏକକ ବାରଦ । ସୁଅନ ପେନ । ଅଟମେଟ୍‌ବ ଦେନ୍‌ସିଲ ଅ ର୍ଥାତ୍ ଏ ଦେନ୍‌ସିଲରେ ଲେଖି ବଦେଲ ପେପ ରକ୍ ରିପାଇ ବେହ ଦେନ୍‌ସିଲ ଲେଖା ବ ପରେ ଦେଇ ଚପାଇ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚର ବବ ଲ ରହେ । କପିଙ୍ଗ ପେପର । କପିଙ୍ଗ ଦେଲରେ ଜକ କାର ଶାତ । ଉଚ୍ଚରର ଷ୍ଟୋପର ଅର୍ଥାତ୍ ପଠାଇ ବଗଲ ବା କ୍ଷକାର ରବର । ମମସାମା । ଲେଡ୍‌ବୁ ଦେନ୍‌ସିଲ । କମ ବୋତଲ ବନାରସା ଗାଢ଼ା ଓ ଘୋଡ଼ ଓ କର ମଦସୁଦାକାଦ ଓ ଶର- ପାଇ ପାଟସୋଡ ଓ ପାଦା । ଟିବିଂ କାଦ
--	--

ଅଭିଭବସହ କର କମ୍ପାନୀ

ଏକସିସର ମଲମ ।
 ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମନାମ ।
 ଏସ୍ତରେ ପାରଦ କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିସ୍ତାୟକ
 ପଦାର୍ଥର ଲେଖ୍ୟାତ୍ କାହିଁ । ପ୍ରତି ଉପଅ ୫ ୧
 ପ୍ୟାକିଂ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ଅଣା ।
 ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଲଗା ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଗହଳରୁ ପାଇ ବହୁତ ଲାଭଦୋଷ

ସବୁ ଶୀତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଯାଏ । ପାଗର ଘା,
 ଗରମା ଘା, ନାଲ ଘା, ବେଦ ଓ ନାବ
 ଭିତର ଘା, ଶୋଲ ଘା, କାନ ଘା, କାନର
 ପୁକ, କୋଷ୍ଠା କାଠିକ୍ୟ, ଅଲ୍‌ଗୁଣା, ପେଟରଲ
 ଶିତବ୍ୟଥା, କାସ, ଉପୁକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପାତା
 କୁଣ୍ଡିଅ, ଧାଉଁଡ଼ୋବଲ୍ୟ ଏବଂ ଚକ୍ରନଳ ଜୁର
 ଉଦ୍ୟାଦ ସାଦ ଏବଂ ନିଷ୍ଠୁୟ ଅଗ୍ରମ ହୁଏ ।
 ମାମୁର ଚୈଲ ।

ଡାକ୍ତର ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚୈଲ ।
 ଧବଳ ଓ ଲୁଣ୍ଠି ଶ୍ରେଣର ଯେବେ ବହୁ ଶିଖଧ
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମୁ । ମାମୁର ଚୈଲ
 ଅନୁମୋଦନ କହୁ ବସୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛୁ । କାହିଁ, ଯାହୁ, କୁଣ୍ଡିଅ,
 ହିଲି, ପଦୁସାହୁ, ଧବଳ, ଲୁଣ୍ଠି, ଗଳତଲୁଣ୍ଠି,
 ଉଦ୍ୟାଦ ଶ୍ରେଣର ମଦୋଷଧ । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତ
 ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛୁ, ତହିଁର ଏକ
 ସଫାପ୍ରକାରେ ଉପକାଶ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବଡ଼
 ବୋତଲ ୫ ୪୯ କା ଓ ଶ୍ରେଣ ବୋତଲ
 ୫ ୨୯ କା ।

ପାତା ଅଗ୍ରମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ
 ଦିଅଯିବ । କଲିକତା ବେଦ୍‌ସୁରୀ ଷ୍ଟା ୫
 ୪୭ ନମ୍ଭର ଗୁହରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମିଷ୍ଟ୍ର-
 କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବକସ୍ତ୍ର ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ୫ ୧୧ କା,
 ପ୍ୟାକିଂ ୫ ୦ ଅଣା । ଡକ୍ଟର ୫ ୧୦୫ ଅଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଦୋକାନ ଘରେ
 ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସିସିଲୁ ୫ ୧ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକାରେ ଚଳପନ ହୋଇପାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଚଳନ
 ଶିବ ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଚୈଲପତ୍ର ଗଣା —

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସକାଶେ	
ଧାତ୍ର ପତ୍ର	୫ ୦୫
ଅଧ ପ୍ରସବ୍	୫ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ ସ୍ତବ୍	୫ ୦

ମାତ୍ର କୋଷ୍ଠରେ ଚଳପନ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ
 ଚର୍ଚ୍ଚର ଚର୍ଚ୍ଚ ୫ ୩୩ ରୁ ଉପା ଦେବ କାହିଁ ।
 ଚଳପ ଓ ଚଳପତ୍ର ସକାଶେ ଚର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର
 ଦେବା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର ଉପାଦାନେ ଦେବ ।
 ଅଧ ପତ୍ର ସକାଶେ ଚର୍ଚ୍ଚ ଚଳୋକ୍ତ ହୋଇ
 ଗାଦବ ।
 ଚଳପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଚଳପନ ସକାଶେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ
 ଚର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସହକ କଟକ ଚଳୋକ୍ତ କଟକ
 ଚର୍ଚ୍ଚିକମ୍ପାନୀ ସକାଶେ ମତ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରକାଶ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୨
୧୯୧୨

ତା ୩୧ ରଖ ମାସେ ଚଳୁଥିବା ୧୯୧୨ ମସିହା । ମୁଁ ଶ୍ରୀକମଳ ୧୯୧୨ ମସିହା ୧୨୩୩ ସାଲ ଗଣକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	କମ୍ପାଣୀ
ଦାସିକ	ଟ ୫୯	ଟ ୨୯
ଜାକମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବାମନା ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ବାମନା ପଞ୍ଚାୟତ-
ମାରକ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଦୁଇଜଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର
ପ୍ରୟୋଜନ । ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମାସିକ ବେତନ
ଟ ୧୦୦ ଙ୍କା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ବେତନ
ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା ହିଁ ହୋଇ ଅଛି । ପ୍ରଥମପଦ-
ନିମିତ୍ତ କ, ଏ, ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ ନିମିତ୍ତ
ଏଣ୍ଡରସ୍ ପାସ କରି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଆ-
ବେଦନ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । କର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥନାମାନେ
ଅବେଦନ ପତ୍ରରେ ଅପଣା ବସ୍ତ୍ର ବାସପ୍ରାଣ
ଯୋଗ୍ୟତା କୌଣସି ସରକାରୀ ବା ଅନ୍ୟ
ଗୃହଣ କରି ଥିଲେ ତହିଁର ବଦଳରେ ଲେଖି
ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ରର ପ୍ରକାଶିତ ସହିତ ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ
ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବେ ଓ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି
କାଦ ଜାଣିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ ଆମ୍ଭଠାରୁ
ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସଦର ଚିଠିକି } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳରତନ ମିଶ୍ର
୨୫/୩/୧୨ } ଏକାକୀ ବାମନା

ଉତ୍କଳସାପ୍ତକୀ ତା ୨୪ ରଖ ଜୁଲାଇ
ସନ ୧୯୧୨ ମସିହା ।

ଗ୍ଲାଡେଷ୍ଟୋକ ସାହେବଙ୍କ ଦଳ ମହିଳା
ମାଗ କରୁଥିବା ପାଲିମେଣ୍ଟର ନୁହେଁ ମହା
ଜ୍ଞା ରହିବା କାରଣ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାସୁଖୀ ଲିଜି-
ଲସବରକ୍ଷ ଆବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଜି ମହୋଦୟ ଅପଣା ଦଳସ୍ଥ ଲେକର

ସହିତ ଏଥିର ବର୍ତ୍ତର କରୁଅଛନ୍ତି । ଲିଜି
ଦାଟିଂଟନ ନୁହେଁ ମହା ଦଳରେ ମିଶିବାକୁ
ସମ୍ଭବୁଥିବ ଅସ୍ମିକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଗୋ * ଟା ପାଗଲଖାନା
ଅଛୁ ଗରବର୍ଷ ହରଦର ଦୁନାଜି କି ୧୯୧୧ ଖ
କଏଦ ରହିଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କଟକର
ପାଗଲଖାନାର ଦୈନିକ ସଂଖ୍ୟା କି * ୧୧ ଖ ।
ଏମାନଙ୍କ ପଛରେ ସର୍ବସୁଦ୍ଧା ଟ ୮୭୨୨୯ ଙ୍କା
ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିଥିଲେ ତହିଁ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୧୧-
୭୧* ୯ ଙ୍କା ଥିଲା । ଏକ ପାଗଲର ବାର୍ଷିକ
ଖୋରାକ ଖର୍ଚ୍ଚା କଲିକାରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା
ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୪୫ ଙ୍କା ଏବଂ କଟକରେ
ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଉଣା ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୨୨ ଙ୍କା । ଏ-
ଥିରୁ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଏ ନଗରରେ
ଜଣେ ଲୋକର ନିର୍ବାହ ମାସକୁ ୪୨୯ ଙ୍କାରୁ
ଉଣାରେ ହୋଇପାରେ । ପାଗଲ ଦେବାର
ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଧିକ ଗଠେଇ ଖାଇବା ଏବଂ
ଅନିମାନ୍ୟ ଅମିଷାଭାବ । ରୋଗବଶତଃ ଅଳ୍ପଲୋ-
କ ପାଗଲ ହୁଅନ୍ତି ।

ବେଳାପତା ପ୍ରଭୃତି କେତେକପ୍ରକାରରେ
ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରକ୍ଷଦ୍ୱାରା ଭାରସମ୍ଭାବ ପଠାଇବାର
କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଭାରସବାଦର ସଙ୍କେତ
ବୁଝି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବଡ଼ ସହଜ ନୁହେଁ ।
କର୍ମଗୁରୁମାନେ ତିନି ଗୁରୁ ମାସ ଶିକ୍ଷା କରି

ପଞ୍ଚାଶା ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ଭାବା କରୁଥିବାକୁ
ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ବେତନ
କେବଳ ଯେ ସମ୍ଭାଷଣର ପତ୍ର ଟ ୧୫ ଙ୍କାରୁ
ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁମାନ କରବେତନା-
ରେ ଏବେତନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣା । କର୍ମଗୁରୁ-
ମାନେ ଏଥିରେ ସନ୍ତୋଷପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ
କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସମୟରେ
ଭାରସବାଦରେ ତୁଳ ରହିଯିବାର ଦେଖା
ଯାଇଅଛି । ଅନୁମାନେ ଅଣା କରୁ କି କର୍ତ୍ତ-
ପକ୍ଷୀମାନେ ଏମାନଙ୍କ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ
ଶୀଘ୍ର ବର୍ତ୍ତ କରବେ ।

ଖେଟସମାନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ଓ
ପ୍ରିଣ୍ଟରଙ୍କ ନାମରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଳ ମେଳ-
କରି ମିଲର ସାହେବ ସେହି ଅସଦାଦ ଦେବା-
ସମ୍ଭାଷଣ ଯୌଜନାକୁ ମୋକଦମା ଅଗର
କରି ଥିଲେ ତହିଁର ଦୌରକରୁ ଲେଖନୀ
ତା ୨୯ ରଖରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଅଛି । କୁରୁରେ
କି ୩୧ ଲଂଗକ ଓ କି ୭ ଖ ଦେଶୀୟ ଲୋ-
କ ଅଛନ୍ତି । ତେବାର ପତ୍ରରୁ କାରଖାନା ଗାପର
ସାହେବ ସମ୍ପାଦକ ନାହିଁ ସାହେବଙ୍କ ପତ୍ରରୁ
କାରଖାନା କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅସଦାଦ ସାହେବମାନେ
ଏକ ପ୍ରିଣ୍ଟର ବାଲେଶା ସାହେବଙ୍କ ପତ୍ରରୁ ବାର-
ଖୁରି ଅଲେକ ଓ ବାସେ ସାହେବ ମାନେ
ମୋକଦମା ତଳାକୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୋକଦମା
ବଡ଼ ଧୁମଧାମରେ ଚଳୁଅଛି । ଦୌର ହାଲ-

କୋର୍ଟରେ ବିଚାରପତି ଓ ବିଳମ୍ବିତ ମହୋଦୟ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମୋଦିତ ଦୈନିକରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସମ୍ବିଧାନୀ ଗାନ୍ଧୀପ୍ରକାଶ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀଦ୍ୱାରା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ଅତ୍ୟାଧିକ ଓ ଅସାଧୁକରଣ ସେବକ ଓ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସର୍ବପ୍ରକାର ଅନୁକୂଳାଧିକ ଏହି ସବୁକଥା ଗାନ୍ଧୀପ୍ରକାଶ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରକଳରେ ପ୍ରକାଶ କରା ଯେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଅନ୍ଧଶିକ୍ଷା ଓ ନୂତନକାଳରେ ବଳରେ ଅନ୍ଧାନ୍ଧ୍ୟ ବାଳକମାନେ ସେପରି ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଅଧାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ପୁଣି ବୟସର ପରିଣତରେ ଚାହିଁ ଅନୁଗୋଚରୀ କରୁଥିବା ବୁଝାଇ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ବାଲ୍ୟକାଳର ଗୁହାରି ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାନାନ୍ତ ଅନୁଗୋଚରୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ବିଶେଷ ଅଲୋଚନା ସମୟରେ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ସମାଦେଶିକାର ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଏକ ଅଧିକାରୀ ସଂଗଠନ ବୋଲି ବାକୁ ଦେବ । ଏକ ଏହାକୁ ବଙ୍ଗବାସୀ ଏକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଚର୍ଚ୍ଚ ଚୁଡ଼ାମଣିଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଫଳ ବୋଧରେ ଅଛନ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ପୁଣି ହିନ୍ଦୁ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲାଗିବ ପକ୍ଷ ।

କ୍ରମେ ପ୍ରମୁଖେତର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବଙ୍ଗଦେଶରୁ କେତେ ପତ୍ରିକା ଆସି ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାସ ହେବ ଓଡ଼ିଶା ଗଜପତିର ନାମପ୍ରାନ୍ତରେ ଉପକ୍ରମ କର ହିନ୍ଦୁଧର୍ମବିଷୟରେ ଉପଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେ ପ୍ରାନ୍ତେ ଯେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ବିଷୟରେ କିମ୍ପାନିତ ଉପଦେଶ ଦାୟିତ୍ୱ । ଏ ବିଷୟରେ ସେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନାଳ ଅଛନ୍ତି । ଏକ ନାନାପ୍ରାନ୍ତ ଉପକ୍ରମ କର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧକଳ ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିକାରେ ଏକ ସତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ ପ୍ରାୟ ଅନେକ ବସୁଲେକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ପତ୍ରିକା ମହାସୟ "ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ" ଏହି ବିଷୟର ଉଲ୍ଲେଖ କରି ବୁଝାଇ କରୁଥିଲେ; ଏହାଙ୍କ ମୁଖରୁ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଡ଼ ଜାଣି କଥା ଶୁଣାଗଲା । ଅନୁମାନଙ୍କ ମତରେ ପତ୍ରିକାମହାସୟଙ୍କର

ଭାବାର ବଙ୍ଗଳାପ୍ରାନ୍ତରେ ମହାସୟରେ ବୁଝାଇ କରବାରେ ଅଧିକ ଫଳଲଭ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚଧର୍ମା କଟକ ନଗରରେ ପ୍ରଥମତଃ ଚାହିଁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରବା ଉଚିତ । ଅନୁମୋଦିତ ଏଠାରେ ଗୋଷ୍ଠୀଏ କଥା ନ ଲେଖି ଯାନ୍ତି ଉଚ୍ଚପାତ୍ର ନାହିଁ । ଚର୍ଚ୍ଚିକାଦ୍ୱାରା ସତ୍ତାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟରେ ଏହି ମର୍ମରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚେଷ୍ଟାକୁ ବନ୍ଦ ଯାଇଥିଲା କି "ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ପତ୍ରିକା ଆସିଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ଏହି ବାକି ବିଷୟରେ ଯେତେ ପତ୍ରିକା ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ କାଲି ହାଜର ଦେବେ" ; ଚନ୍ଦ୍ରାଳମୁଖରେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମପତ୍ରିକା ନିମନ୍ତେ କରବା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେ; ଏ ହାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହାର ମତ ଅଦେୟ ଅଗ୍ରତ ହୋଇଥିବ ।

ନାବାଲଗ କମିସନରମାନଙ୍କ ଭରାବଧାରକ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଅଧିକ, ସେମାନଙ୍କ ପରାଶୁଣୀ ବୁଝିବା ଶୁଭ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ ପୁଞ୍ଜର ସେନ ନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭଲମନ କାର୍ଯ୍ୟ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖର ଫଳ । ପୂର୍ବେ କଲେକ୍ଟରମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିଲେ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଭଳେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କିମ୍ପାନିସାହେବ ଏଠା କଲେକ୍ଟର ଥିବା ସମୟରେ ନାବାଲଗମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧସମୟରେ ସଙ୍ଗରେ ଦେଇ କାଢ଼ା କରୁଥିଲେ ଓ ସମୟରେ ପଠର ପକ୍ଷୀ ନେଉଥିଲେ । ଏଣିକି ହିନ୍ଦୁମାନେ ନାନା ଶ୍ରେଣୀ ହେତୁରୁ ଅବା ଅନ୍ଧକାରୀରୁ ହେଉ ଏ ବିଷୟରେ ଅଳ୍ପ ମନୋଯୋଗୀ ହେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଯେଉଁ ବାଳକମାନେ ବୟସପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଗୋଷ୍ଠୀଏ କମିସନାରୀ ବୁଝିବେ ଓ ସହସ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିବେଚନା ମୁକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ସୁଭାବ ଦେଖଇ ଉନ୍ନତ ଅବନତ ଯାତ୍ରାକ ହସ୍ତରେ ନିମ୍ନ ରହିବ, ସେମାନେ ଯଦ୍ୟପି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଉତ୍ତମଶିକ୍ଷାରୁ ନ ବଞ୍ଚିବେ ତେବେ କେତେ ସାଧାରଣ କ୍ଷତ ହେବ ସମସ୍ତେ ହୁଏତକ୍ରମ କରି ପାରିବେ । ମକର୍ତ୍ତ ମେଷ୍ଟ ହେବଲ ଗଜସ୍ୱର କ୍ଷତ ନିବାରଣ ସକାଶେ ନାବାଲଗଙ୍କ ଶୁଭ ଅପଣା ହସ୍ତରେ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଏବଂଥା ବୌରବର ବିଷୟ ନୁହଇ ନାବାଲଗର ପିତାର ମୃତ୍ୟୁରେ ଗର୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ

ମେଷ୍ଟ ପିତାତୁଲ୍ୟ ତାହାକୁ ପଢ଼ାଇ ଶୁଣାଇ ଯୋଗ୍ୟ କରିବା କାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ତାହାର ଶୁଭ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେ ଶୁଭ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛି ଏହିପରି ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଏକ ତାହା ହେଲେ ବିଷୟର ଶାଠିକି ନାବାଲଗଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ କରିବା ବିଶେଷ ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ସେଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନୋଯୋଗୀ ହେବାର ଉଚିତ । ନାବାଲଗ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ବିଷୟର ଶାଠିକି ବୁଝି କରି ପାରିବେ ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଗର୍ବପୂର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ତାହାର ସଂଗ୍ରହ ଯେତେ ଉନ୍ନତ କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଳ୍ପଦିନରେ ସମ୍ଭଲେ ନିମ୍ନ ହେବ ଏବଂ ହେଉଅଛି । ଯାହା ହେଉ ପୁଞ୍ଜର ବିଷୟ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ କମିସନର ସାହେବ ନାବାଲଗମାନଙ୍କୁ ଏକ କର ଅପଣା କରୁଛନ୍ତି ତାହାର ପ୍ରକାଶକାର ପକ୍ଷୀ ନେଉଅଛନ୍ତି । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଏହି ନାବାଲଗର ପକ୍ଷୀ ନେଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ଲଲ୍-ବୃଷେ ଶିକ୍ଷାକର କରି ନାହିଁ ଏଥିରେ ସେ କରୁଛନ୍ତି ହୋଇ କହଲେ ଯେ ଏ ଖୁଲୁବସ୍ତୁରେ ହେଲାକରିବା କଲେକ୍ଟରସାହେବଙ୍କର ଅନ୍ଧାନ୍ୟ ହୋଇଅଛି କମିସନର ସାହେବଙ୍କର ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ଏବଂ ସେ ଯେତେ କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଭାବନ କରି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅନୁମୋଦିତ ବଡ଼ ସହସ୍ତ ହେବୁଁ । ଅପା କରୁ କଲେକ୍ଟରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଦେଖନା ଲାଭ କରିବେ ।

ଅଭବକ ମାମଳା ।

ଅଭବକାଳ ପ୍ରତି ବଡ଼ ମରମତ ବାବଦରେ ସରକାରଙ୍କର ପତ୍ରିକା ହେଉ ଟିକାର ଦାବୀ ଏଠା କରମାତ୍ରକୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଲୋକ ସାହେବ ଉପମେଷ୍ଟ କରୁଥିବାର ଏଥିପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦିତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଭଦନନ୍ତର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କମିସନର ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ସେ କ୍ରମାତ୍ମକର ସାହେବଙ୍କ ଅଜ୍ଞାକୁ ରହିତ କରି ପୁନର୍ବିଚାର ଅବେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କମିସନର ସାହେବ ଗୋଟିଏ ପୁନିମାନ ଦର୍ଶାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅସାଧାରଣ ଓ ଅଧିକାରୀ ଅଟଇ ବରଂ ବଡ଼ ସ୍ୱତ୍ତି ଦେଖାଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି କହଲେ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ସେ

କେବଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଜ୍ଞକୁ ଶ୍ରେୟାର୍ଥ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ପୁଣି କହିଅଛୁ ଯେ କରକର୍ତ୍ତା ଦେବା ପକ୍ଷରେ ରାଜାଙ୍କର ଅପତ୍ତି କି କିଲ ଦାବି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କୌଣସିଠାରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାରେ ଠାକଲ ନାହିଁ ସରୁଠାରେ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ଦେଲ । କିନ୍ତୁ ବିଚାର-ଅଦାଲତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଚାରର ଅଧୀନ ନୁହେଁ ଛାଡ଼ା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଟଇ ଓ ଏହିଠାରେ ସରକାର ନ୍ୟାୟ ଓ ଯୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ମାନଲମାନ ହୁଅଇ ଏହି ଦେଲୁଇ ଇଂରାଜ ଶାସକର ଟେକ । ସ୍ୱାର୍ଥୀକଟ ମାନଲରେ କଲେକ୍ଟର ଓ କମିଶନରମାନେ ବିଚାର ଅଦାଲତ ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅଜ୍ଞକୁ ଶ୍ରେୟାର୍ଥ୍ୟ ନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ନ୍ୟାୟ ଓ ଯୁକ୍ତିମତେ ମାନଲ ବିଚାର କରିବାର ଉଚିତ କିନ୍ତୁ କମିଶନର ସାହେବ ଏପରି ଭାବ ଧାରଣ କରି ପାର ନାହାନ୍ତି ନୁହେଁ ବିଷୟ ! ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଇଂଲିସ ସାହେବ ଏ ମାନଲର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନ ନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ଉଚିତ ନ ଥିଲ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ କେବାର କି ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲ । ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ଉଭୟ ଦଫତର ବକତର ବହୁମତ ନ ଥିଲ ସାଜାକର ଅପତ୍ତି ଏହି ଥିଲ ଯେ ସେ ଅଇନାନୁରେ ଏ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ସତତଂ କେବଳ ଆଇନର ବିଚାର ପଠଇ ଓ ଏ ବିଚାର ଇଂଲିସ ସାହେବ ପ୍ରଥମ ମତେ କରି ଥିଲେ । କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ବିଚାର ଠିକ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱାର୍ଥୀକଟ ଆଇନର ଧା ୨୪ ର ମତେ ଅଧିକ ଦାବିମକର ଅଜ୍ଞକୁ ସମ୍ମୋଦନ ଇତ୍ୟାଦି କରନାର କମିଶନର ସାହେବଙ୍କର ସମତା ଅଛି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ କମିଶନର ସାହେବ ରାଜାକୁ ନୋଟିସ ନ ଦେଇ ଓ ରାଜାର ଅପତ୍ତି ନ ଶୁଣି ଯେ ଇଂଲିସ ସାହେବଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ରହିତ କରି କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପ୍ରମାଣ ନେଇ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାର ଆଦେଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ଅବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଧ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧନ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ପଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିବନ୍ଧନ କମେଟୀର ଅସାଧାରଣ ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତ ବିଚାର ଦେଖି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଧାରଣା ହୋଇଅଛି ଯେ କମେଟୀ ନିଶ୍ଚୟ ବା ଉପସ୍ଥାପନରେ ପଡ଼ି

ସେପରି କରି ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାନ୍ତା ତଥାତ କମେଟୀର ସେପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମୋଦନ କରିନୁ-ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ ଏ ପୁସ୍ତକ ନାନାଦୋଷରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଧର୍ମସଂକ୍ରାନ୍ତ ଉଦାରୀନ ମାତ୍ରବିରୁଦ୍ଧ ଅଟଇ ତେତେବେଳେ କମେଟୀର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନୁର ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାତ ହେଉ ଅଛି ଓ ସ୍ୱତ୍ୱ-ବରଃ ମନରେ ଉପଦେଶ ଅଛି ଯେ କମେଟୀର ସତ୍ୟମାନେ ପୁସ୍ତକ ପାଠ ନ କରି କେବଳ ଗ୍ରନ୍ଥକାରର ନାମ ଦେଖି ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିନ୍ତି ନିଜୁବା ବିଦ୍ୱାନ ଓ ବିବେଚକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏପ୍ରକାର ଦୋଷମାନ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯିବାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବାରଣ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏ ପୁସ୍ତକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୋଷ ଉଦ-ଧ୍ୟତ ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ରଖିଦେଇ ଅନ୍ୟ କେବଳ ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଚାରରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲୁ ।

ବାବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ପଞ୍ଚନାୟକ ଜଣେ ବଞ୍ଚି-ଧର୍ମୀକଲମୀ ଏବଂ ଏ କଗରକ ଅଧିକ ଦିନ-ଠାରୁ ଉକ୍ତ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟତ ଅପଣାକୁ ନିୟତ କରି ଅଛନ୍ତି ଏ କଥା ସମ-ସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଲେକକର ଧର୍ମମତ ଫେରାଇବା ଏବଂ ଅପଣା ବିବେଚନା ମତେ ସମାଜ ସମ୍ପର୍କ କରିବା ନିଜୁ ବାହାକ ମନରେ ସଦାବେଳେ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ସେ ଇଚ୍ଛାକରିଛନ୍ତି ହେଉ ଅବା ନ ହେଉ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଏମନ୍ତ କଥାମାନ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯଦାକ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଓ ଅଗ୍ନି ବିଦ୍ୟାଦାରର ସମ୍ପର୍କ ବିରୁଦ୍ଧ ଭାବ ଅନ୍ୟ କିଛି ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ଏବଂ ଏପରି ପୁସ୍ତକକୁ ସା-ଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କରି କମେଟୀ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଧର୍ମ ଓ ସାମାଜିକ ମତ ଅପ୍ରାପ୍ୟ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଉପ-ାୟ କରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇତ୍ୟାଦି ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଧର୍ମସଂକ୍ରାନ୍ତ ଉଦାରୀନ ମାତ୍ର ବିଦ-ଦଳତ କରିଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଧର୍ମ ଓ ସମାଜସମ୍ପର୍କମାନେ ପ୍ରତିମା ପୂଜା ବାଲ୍ୟ-ବିବାହ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ପରଧାନତା ବିରୁଦ୍ଧ ଯଦା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରି ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏପରି ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉଚିତ କି? ଅମ୍ଭେମାନେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଉଛୁ ଯଥା ।

“ସୀତାରେ ବ୍ୟାକୁ ନଦୋଇ ନଇ ଓ ନାସ-ମାନେ ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବାନିମନ୍ତେ ନାନା-ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିନ୍ତି, କେହି ଠାକୁରଣୀ ପୂଜା, କେହି ଦେବାର୍ଚ୍ଚନା, କେହି ବଳଦାନ, ଏତୁପେ ଯାହାକୁ ଯାହା ଭଲ ଦିଶେ, ସେ ତାହା କରେ ପୁଣି କେହି ଅପଣାକୁ ନିରୁ-ପାୟ ଜାଣି କଥାକ ଉପରେ ନିର୍ଭରକରି ବସିଥାଏ । ଏହି କୁସମ୍ଭାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେ-ଶରେ ଅନେକ ପରମାଣରେ ଅଛି” ।—ପୁଂସ୍ତା

ଅପର ପ୍ରାଳମ୍ପେର ପାଠଶାଳାର ଶିକ୍ଷକ ଶୁଣୁ ପରୁରବେ-ସୀତାସମୟରେ କି କୁସ-ସ୍ତ୍ରୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଲେକେ କରିନ୍ତି ? ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ଦେବ, ଠାକୁରଣୀପୂଜା ଦେବାର୍ଚ୍ଚନା, ଇତ୍ୟାଦି ! ଏହି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ହିନ୍ଦୁସମାଜ କି ତୁଦୟରେ ଅପାତ ପାଇବ ନାହିଁ ? ଏହା କି ଧର୍ମଉପରେ ଦସ୍ତଖେପଣ ନୁହେଁ ? ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତା ନିଜେ ତୁମିକାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି “ଉତ୍ତର-ଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲଭ ହୁଏ” ତେବେ ଯେହି ମାନେ ଦେବାର୍ଚ୍ଚନା ପ୍ରଭୃତିରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖନ୍ତି ଦେବତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତରବୋଲି ଉପାସନା କରିନ୍ତି ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲଭ ନ ହେବ କାହିଁ କି ? ଏହାକୁ କୁସମ୍ଭାର ବୋଲି କହିବା ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଅଛି କଟକ ଜେଲଖାନାରେ ଅରେ ଓଲଟିଠା-ସ୍ତେଗରେ କେତେକ କିଏଣ ପାଠକ ହୋଇ-ଥିଲେ—କର୍ତ୍ତୃପତ୍ତୀମାନେ ସେଠାରେ ଭାଗ କରି ପାଠ ଓ ହରିବୋଲ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ କରିଥିଲେ କାହିଁକି ? ଅବଶ୍ୟ ଚିହ୍ନରେ ଉପକାର ଅଛି, ମନରେ ଅନନ ହୁଏ, ରୋଗ ଉପଶମ ହୁଏ । ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକବୀର ମତରେ ଏସବୁ କୁସମ୍ଭାର ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ଏପରି ଶିକ୍ଷାଦେବା ନିତ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ।

ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତା ଅହାରପୁଲରେ ଏହିପରି ବୁଝାଇ ଅଛନ୍ତି, ଯଥା “ଗୋଟିଏ ପଥରର ପିତୁଳାକୁ ଖାଇବାକୁ ନ ଦେଲେ ସେ ଶୁଣି-ଯାଏ ନାହିଁ, ବସାବି ପଥରର ପିତୁଳା କୌଣ-ସି କର୍ମ କରେ ନାହିଁ ।” ପୃ ୨୨ ଷ୍ଟା

ଏକଥା କହିବାର କିଛି ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲ, ଏହା ପାଠକଲମାସକେ ଶୁଦ୍ଧ ମନରେ ସ୍ମରଣ ଏହିଭାବ ଜାତହେବ-ଅପରପିତୁଳା କିଛି ଖାଏ ନାହିଁ; ସେ ପିକଟକୁ ପ୍ରଶ୍ନକରିବ ଅମ୍ଭ ଦେଉଳରେ ଯେଉଁ ଦିଅଁ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ

ପ୍ରତିଦିନ ଭୋଗ ଦିଅଯାଏ ସେ ଭାଦ୍ରା ଖାଅନ୍ତି ନାହିଁ ? ଶିକ୍ଷକ ନିରୁତ୍ତର ଦେବେ କି ଉପଦେଶ ଦେବେ ? ଅଥବା କହିବେ ନା ଖାଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଥର ଶିକ୍ଷାଦେବା ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁମତ କରବା ନୁହଇ କି ?

“ଶୁଭବେଳ, ବା ମନ୍ତ୍ର ବା ଗୁଣିଆଁ ଖୋଜିବ ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରରେ କିଛି ଫଳଫଳେ ନାହିଁ” ପୃ ୪୭ ଖୁ ଏ ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ବ୍ୟାପାରକଳକ । ଏହିପରି ଅତି ଏକପ୍ରକାରରେ ପ୍ରତ୍ନକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର (ପୁଷ୍ୟ) ରଥଯାତ୍ରାକୁ ନ ଯିବାପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

“କଂସା ପିତୃଲରେ ନ ଖାଇ ତନବାସନରେ ଖାଇପାରିଲେ ଅନେକ ଲଭ ଅଛି” — ପୃ ୫୧ ଖୁ ।

କାହିଁକି ? ଯେ ସାଦେବଦେବ ସେ ସିନା ତନବାସନ, ଶିନବାସନରେ ଖାଇବ, ଜଳ-କୃଷନ ପିଇବ—ସେହି ତାମସଭୂତ ମୟୂର-ଦେବୀକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ସେସିନା ମୟୂରପୁତ୍ର ଖୋଜିବ । ଭଲ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଖାଇବାପାଟି କଥା ଲେଖିଲେବେଳେ ପଥରବାସନ କଥା କି ମନେ ପଡ଼ିଲ ନାହିଁ ଯେ ଯେହିପାଟରେ ଘୋ-ଜନ କରିବାକୁ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅପତ୍ତି ସେହି ଉପଦେଶ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଦିଆଗଲା । ଏଠାରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଥର ଓ ମୟୂରପଥରର ବାସନତ ପ୍ରାପ୍ତହୁଅନ୍ତ । ଅତି କଂସା ପିତୃଲର ଦୋଷ କିସ ?

“ସଦରମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣଲୋକଙ୍କ ବୁଲି-ବାଳଗି ପ୍ରାନ୍ତେ ବଗିଚା ବା ପତ୍ରପାତ୍ରୁରୁ ଉତ୍ତରାର ଉଚିତ । ସେଠାରେ ବାଳକ ବାଳକା ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଓ ବୃଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧା ସକାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବାୟୁସେବନ କରିପାରନ୍ତେ ।” ପୃ ୪୩ ଖୁ ।

ଏହାରୁ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାଧୀନତାର ଶିକ୍ଷାଦେବା ଭଦ୍ର ଅନ୍ୟକିଛି ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ପ୍ରତ୍ନକାର ଅବଶ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଶ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ଵଳ୍ପ ଲଭ୍ୟାଦି ଲିଖ୍ୟାଦିପାଠ୍ୟେ ପୁଅକୁ ପ୍ରାଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି । ତହିଁର କିପତ୍ତ ଉପଦେଶ ଦେବା ଦେଖିପୁଲୋକଙ୍କ ରୁଚି ଓ ସ୍ଵଭାବବିଚାର ଓ ତହିଁରେ ଅନୁଷ୍ଠ ବକ୍ତା ଲଖ୍ମ କିଛି ନାହିଁ ।

“ଏ ଦେଶରେ ବାଲ୍ୟବିବାହ ଥିବାରୁ ଅନ୍ଧବୟସରେ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ ବିବାହ କରନ୍ତି ଏଣୁ

ସେମାନଙ୍କ ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ଅତି ଦୁର୍ବଳ ହୁଅନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵେଚ୍ଛା ହୁଏ । ବାଲ୍ୟବିବାହ ଉଠି ନଗଲେ ଏ ଦୁଃଖ ଯିବ ନାହିଁ” ପୃ ୪୭ ଖୁ ।

ବାଲ୍ୟବିବାହ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମମୋଦର ସାଧାରଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ତହିଁର ନିନ୍ଦା କରିବା ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅପାର ଅଟଇ । ସେପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ସ୍ଥାନ ସ୍ଵଭାବ । ପରନ୍ତୁ ବାଲ୍ୟବିବାହର ଅନୁଷ୍ଠାନିତା ଯାଦା କିଛି ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵଳର ନିୟମବାସୀ ଭାଦ୍ରା ନିବାସେ ହୋଇ-ଅଛି । ତେବେ ବାଲ୍ୟବିବାହର ନିନ୍ଦା ନ କଲେ କି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସଂଧ୍ୟା ବିଷୟ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ବଡ଼ ଅସ୍ଵ-ଧ୍ୟାନ ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରତ୍ନକାର ବିଧବାବିବାହ କଥାଟା ଶୁଣି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସାପାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ବୃଦ୍ଧର ପରମାମରଣା ହେଲେହେଁ ସର୍ବଦା ଅକାଶରେ ମେଘ ଘୋଷି ରୁଦ୍ଧ ଅଛି ଓ ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ସର୍ବତ୍ରରେ ଭଲମ ହବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି ।

ଗତ ସୋମବାର ଦିନ ଏଠା ବୌଦ୍ଧ ମିସଲ ଅରସ୍ ହୋଇ ସୁଖହାର ଶୁକ ମୋକଦମା ପଡ଼ିଅଛି । ଜଣେ ମୁସଲମାନ ବୁଢ଼ୀକୁ ଅତି ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଟଙ୍କା ଘେରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମାରପକାଇବାର କଥାଟା ହୁଅଇ । ବୁଢ଼ୀ ପରେ ଟଙ୍କା ପୋତ ତହିଁ ଉପରେ ବିକ୍ରଣା ପକାଇ ଶୋଇଥିଲା । ଦୁଇଦିନୀସ ଶୁକ ଦିନ ମାତ୍ର ସେ ଯେଉଁଠାରେ ଶୋଇଥି ସେଠାରେ ଟଙ୍କା ନ ଥାଇ ଏକଦା ଅନ୍ତରରେ ଥିବାରୁ ତାହାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ମୋକଦମାର ବନ୍ଦର ଅତି ଶେଷ ହୋଇ ପାରେ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବସୁଦେବ କଲେକୂଳ ଗତ ସୋମବାର ଦିନ ଦଶବଟା ସମୟେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଇଂଲଣ୍ଡ ସହେକ ତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରପତ୍ର କରି ସାଧିବା ବାହାରି ଶିକ୍ଷକାର ଉପରଠିକ ଏଠାକୁ ଯାଇ ଥିଲେ ।

ଏଠା ଅବବାସ ଏକାକୀରେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଖାଇ ଥିବ ତହିଁର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଛାତ୍ର ଓ ବନ୍ଦୁ-ଅର ବାହୁ ଶେତ୍ରମୋହନ ସ୍ଵୟ ଇନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ର ଓ ନିମନ୍ତା କିସନ ବାହୁ ହରମୋହନ ସ୍ଵୟ ବାହୁହୋଇ ପଦରେ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବସୁ ସାହେବ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତଦ୍ଵାରା ଏଠା ବେକବନ୍ଦୁ ସ୍ଵାର୍ଥ ନିସ୍ତ୍ର କରି କୃତଜ୍ଞତାଭିଜ୍ଞ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମି, ସେ, ସି, ଉତ୍କଳସମସ୍ତ ସାହେବ ବଡ଼ବର ଇନ୍ଦ୍ରପୁ ଟାକସ୍ ଡେପୁଟିକଲେକଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

ଦଲିକତା ବେତେଟି ।

ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ବନିଷତର ମି, ସେ, ବସୁଦେବ ଅଗାମି ମାସ ମା ୧ ଉତ୍କଳ ମା ୧ ସର କୁଣି ଗ୍ରାମ୍ପ ହେଲେ ।

ବାହୁ ମନ୍ଦୋଦର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଏମ, ସ, ବଡ଼ବର ସଦର ମହମମର ଡେପୁଟି ମାଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟି କଲେକୂଳ ପଦରେ ଏବଂ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ । ଏହାକୁ ଦୁଇସପ୍ତେଶୀର ମାଟ୍ରେଟଙ୍କ ସମତା ବସ୍ତାବ ।

ମି, ଡ, ଏ, ସେହୁ ମାଟ୍ରେଟ ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ପୋଲିସର ଅତିଷେଷ ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପଦରେ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

ପୁରର ତାନ୍ତର ସାହେବ ଡ, ନିସ୍ତ୍ର ମା ୧୮୮୭ ଦେଇ କୁଣି ଗ୍ରାମ୍ପ ହେଲେ ।

ବନାଦସ ବଡ଼ ପୁର ଭେଲକାଟ ଜରବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମି, ଡ, ଇ, ଓସେଟ ଏମ ଗେଶୀର ଏଡ୍‌ଭୁଟିର ଇନ୍ଦ୍ରମୟର ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

ସୁରଗାଣ୍ଡପୁରୀର ସୁରଗାଣ୍ଡପୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବୋକ୍-କେମାଲ ତରତ ମାଟ୍ର ତା ୧୫ ଉତ୍କଳାକୁ ପିଟିଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ଅଲ୍ପ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼-ସକାଶ ସରକାରକୁ ରୁମି କିମ୍ପ ବରବାର ବଜ୍ରପତ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି ।

ନାହାଣ୍ଡ ପ୍ରଦେଶରେ କୌତରୀ ମୌଜାରୁ ଗୋଟିଏ ଦେଇକି ଦକ୍ଷିଣାପଟରେ ଗ୍ରାବଦ୍ୟାଗ କରି ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଯେଉଁ ପୋଷ ଦୋକାନ ଅଛି ସେଠାରେ ଗତ ଷୋମବାର ଦିନ ଇଂଲଣ୍ଡ ଡେଇ ହୋଇ ଯାଇ ଅଛି ୧୦୦୦ ଟଙ୍କାର ପ୍ରକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ର ଡୁବ ଏକଦିନୀୟ ଡେଇ ଥିବ ଡେଇଟି ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ବା ଲେଖାଏଁ । ଚନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ରରେ ପୁଅପୁତ୍ରା ବସ୍ତାବିତର, କଲମ, କପଡ଼ା, ବସ୍ତ୍ରୋ, ଏ ପୁ-ତାକ ବସ୍ତ୍ର । ଛତା ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ ଖା ଉଇ ପ୍ରକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଥିବ ଏଠା ଅନୁକରଣ ଅଛି କେହି କହିବେ ?

ଗତ ଚନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ର ଉଇ ବର୍ଷା ହୋଇ ଅଛି ।

। ପ୍ର । ସାଇଲେ । ଶ୍ରୀ । ଛେଡ଼ାମଣିବୁଢ଼ା ନାମକ ଗ୍ରାମ-ରେ ଶିକ୍ଷକଦେବ ନାମକ ଏକ ଉତ୍କଳର ପତ୍ନୀ ଗତ ଉଦିବାର ୧୮୮୮୭ ଦିନ ଏକାକୀକଳେ ଦୁଇଗୋଟି ବାଳକ ଓ ଏକଗୋଟି ବାଳିକା ପ୍ରସବ କରିଅଛି; ବାଳିକାଟି ଜନ୍ମ ହେବାର ଦିନପ୍ରସବଘରରେ କନାଶ ଗ୍ରାମ୍ପ ହେବ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ବାଳକ ଦୁଇଗୋଟି ୪୫ ନ ଉତ୍କଳରେ ଗ୍ରାବଦ୍ୟାଗ କଲେ । ଇତ ।

ସେହିପରିସର୍ବଦର୍ଶନ ଜଣେ ଧନ ଅବବାହୁତ ବ୍ୟକ୍ତି ମରଣି ବା ମସ୍ତକରେ ନିଜଗ୍ରାହଣିତ ନାମରେ ଏହୁସର୍ବରେ ଉତ୍କଳ-ର ଦେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଉତ୍କଳସକାଶ ହେବା ପୁତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବେ ସେ ଦେଇ ତମାସ୍ତ ଉତ୍କଳ ମାତ୍ରପ୍ରକ୍ଷ ସେବନ କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାହୁ ଡେଇଟେ ନାହିଁ ଓ ଛମା-ସ ମଧ୍ୟରେ ବକାହ କରିବେ ସେପରି ଗ୍ରାହଣିତ୍ୱ ଚିତ୍କଳର ପରି ଅବବାହୁତ ହୋଇ ମରବାହୁ ନ ହେବ । ପୁତ୍ରପତ୍ର ପ୍ରଥମ ଦୁଇସର୍ବକ ଅପତ୍ତା ସ୍ଵରମ ମଧ୍ୟ କାଧ ହୋଇ ଉତ୍କଳ କରିବାକୁ ହୋଇଅଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଦେଇ ବଡ଼ ଦୁ-ବରରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ଦେଇଟି ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପିତା-ଏହିପରି ମନଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶକଲେ ସେମାନଙ୍କ ବଞ୍ଚଣ ନିର୍ଦ୍ଦି-ତା ଅଟଇ ଉତ୍କଳ ଅପକାର ଦେଇର ଅପତ୍ତା ଅବଦାନ ।

ବାହୁ ବନଦହାର ବସୁଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକାଳ ମାଟ୍ରେ-ନର ମିଲର ସାହେବଙ୍କ ଘାଟରେ ନିସ୍ତ୍ର ହେବା କଥା ଅଭ୍ୟମାନେ ଲେଖିଥିବୁଁ ତତ୍ରୁ ଅଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଅପା ପୁଠି ହେବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ, ସୁଦ୍ଧା ଯାଇଅଛି ମାଲ-ତହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୃଣ୍ଡଲକ୍ଷଣ ମାଟ୍ରେଟର ମି, ସରଇ ଉତ୍କଳ ପଦରେ ନିସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

କଳିଙ୍ଗର ସମ୍ବାଦ ।

ତଳର ମାସ ତା ୧୧ ରଖରେ ପ୍ରକୃତ ପରମାଣେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାବ ଶେଷକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ଓ କେତୁଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହେଇଯିବ ।

ଗଞ୍ଜା ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟରେ କାରୁ ଇମାନ ଅ ବୋଧ ରୁଚ୍ଛଳାୟ ବଙ୍ଗାଳୀ ନିୟୁତ ହୋଇ ସୁଲଭ ଭାବ ପ୍ରହର କରୁଛନ୍ତି । ୨୨ ଶିକ୍ଷକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଶୁଭଗମନ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଏହି ମସ ତା ୧ ରଖଠାରୁ ଗଞ୍ଜା ଡାକପଦ ଶୋଇଅଛି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ଭାବ ସୁଲ ହେତୁ ପତ୍ରତଳ ଦୃଷ୍ଟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସୁଲ ପଦା ମଧ୍ୟରେ ଡାକ ଅସ୍ପଷ୍ଟତାକୁ ଟିକିଏ ଉତ୍ସୁକତା ହେଉଅଛି ।

କଳିଙ୍ଗ କପର ଉତ୍ପାଦ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ବାଞ୍ଛିତାଭାବ ନ ଥିବାରୁ ଲୋକେ କ୍ଷତିପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଫେରେକର କାରୁକ ନିକଟରେ ଗୁଡ଼ାରି କରୁଥିଲେ । ଗଞ୍ଜା ମୁକାମରେ ଗୋଟିଏ ବାଞ୍ଛିତାଭାବ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ଡାକପଦ ସାମିଲ ହେଲେ ପ୍ରକାଶକ କଷ୍ଟ ହୁଏ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହେବ ।

ଗୁଜରାଟ ବନଭଠାରେ ବସୁଦେବୀଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ ହୋଇ ସାହିତ୍ୟ ସହର ବାସିନୀମାନଙ୍କର ସୁଖା କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଗୁଜରାଟର କାରୁ ଏତେଦୂର ଦୂଷିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ପଥନ-ଧରେ ଗମନାବନନ କରିବାର ବଳ କଷ୍ଟ, ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଗୁଜରାଟରେ ମୁନିପପାରିଟି କାଞ୍ଚ ହେବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

କାଚପାପିଡ଼ିତ କେତେକ ନିରୁପାୟୀ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ସଦାଶେ ଗୁଜରାଟ ସେନାବାହ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ତାହା ମଞ୍ଜୁର ହେବାରୁ ଗୁଜରାଟ ବରଭଣ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ବାସୁଦେବ ନିତାନ୍ତ ନିରୁପାୟୀ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ନ ଥିଲେ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ରକ୍ଷାକର କଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଗୁଜରାଟ ସମ୍ପ୍ରଦେ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ବନେଷ ଅଧିକ ଦୂର ହେବାର ଦେଖି ପଥନମାନେ ବେତବେଷ ବର୍ମଗୁଜରାଟକୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତା ସମସ୍ତରେ ଲୋକଙ୍କର ରକ୍ଷାକର କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯୋଦ୍ଧାକର୍ମ ଯେକେ ଶକ୍ତ ସମସ୍ତରେ ଅଧିକ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହା ହେଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ରାଣପୁରର ସମ୍ବାଦ ।

ଏ କହ୍ନାବ ବର୍ଷକର ରଥଯାତ୍ରା ବହୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ଶେଷ ହେଲା ପ୍ରଥମରେ ବନେଷ ଉଡ଼ି ନ ଥିଲ ମାତ୍ର ବାହୁଡ଼ାବନଠାରୁ ଶ୍ରୀକର ରଥାରୁ ହୋଇ କାହୁଡ଼ା ବନେ କରବାରୁ ବ ୧୨ ନି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଶାନ୍ତ ହବାପତ୍ର ଯେଉଁ ଯାତ୍ରା ସରିଥିଲା, ଏକ ଅନେକ ଚୋକାଳ ଓ ଅଧିକ୍ୟ ଯାତ୍ରୀ-ଦ୍ଵାରା ହିଁ ବହାଠାରୁ ଗୁଣିଗୁଣର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜ୍ରପାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିକୋ-ଇଥିଲା ନୂତନ ଗୀତି ଉଦ୍ୟାତ ଅମୋଦ ସବଦା ସରିଥିଲା ବନେ-ଷତଃ ଦେଖାନି ମହୋଦୟ ଗୋଟିଏ ବନଠକବର ଗୁଜୁ ଅ ଡାକକାମ, ଫୁଲ ଓ ଚକ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀସହସ୍ରାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିକ ହର ପ୍ରଥମ ବନ ତମଜାର ଚକ୍ରକାରୁ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣିକ କରି ଏହାରୁ ନର୍ତ୍ତକମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଗାନ ଓ ଗୀତା ବସ୍ତ୍ର କରି ଏହାରୁ ନର୍ତ୍ତକମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଗାନ ଓ ନର୍ତ୍ତନ କରାଯିଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗରୁ ଉତ୍ସୁକ ପ୍ରହର ରୂପ ଦେଖାଇ ଥିଲେ, ଶ୍ରୀକେ, ଶ୍ରେଣୀର ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାକାଶ ଓ ଗରୁଡ଼ାଣ ଅନେକ କଳାପାଦ ଯାତ୍ରାର ଶୋଭା ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା ଏ କହ୍ନାରେ ଏକ ବହୁତ ଯାତ୍ରା ଓ ଏହା ଦେ-

ଖିବାକୁ ବଦେଶରୁ ଅନେକ ସାତ୍ରୀ ଅସିଥାନ୍ତୁ ପୁଣି ଏ ଦାଣ୍ଡ ଖାଲିପିଅ ଥିବାରୁ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ହେଉଥିଲା ଓ ରଥ-ପହଡ଼ା ଲନେକ ଛତୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚକ୍ରଣ ସତ୍ରବପର ହୋଇଥିବାରୁ ଉପ ଚକ୍ରକାର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ନାହିଁ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବଶ୍ୟକତାମତେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାରୁ ବୁଧ ବେହରାବ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବରୁଦ୍ଧପେ ଚକ୍ରପତ୍ର ଗଢ଼ଠାରୁ ସୁନାଶଳାକୁ ସାହାଯ୍ୟା ସତ୍ରକର କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ଓ ଗୋ-ଶିଖର ନିକଟରେ ହେଉଥିବା ବଙ୍ଗାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହେଇଯିବ ।

ଏ କହ୍ନାବ ତାନ୍ତର ଶ୍ରୀମତ୍ର ଶ୍ରୀ କାରୁ ଗ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ କେତେଗୋଟି ଦେଶୀୟ ଉପଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥାବ କର ପାଉକୁର ଦୁଷିତ-ବା ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅବୁର ମଧ୍ୟ ସେହି ମାନେ ଅଧିମ ଶାନ୍ତରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିନଶିଅ ଛଡ଼ାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଦଳ ନାଟକ ଅରୁନୟ ଦେଖାଇବା ଲୋକ ଅଧି ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ସବାଶେ ଉତ୍ସାହ-ଦେଖି ମସିହା ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

S. D.—That you did not mean to displace the Uriya language by Bengali you have explained in your 2nd letter published on the 3rd Instant. It is therefore unneccessary to publish any further correspondence on the subject.

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ପ୍ରେରକପତ୍ରର ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟସମ୍ପାଦକ-ମହାଶୟ ସନାପେଶୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କର ଗତ ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦାଳୁରେ ଗୋ ୨୫ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଇଥିଲା । ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ଉତ୍ତର ନିମ୍ନଲିଖିତାଳୁସାରେ ଅପଣଙ୍କର ସ୍ଵ-ଶ୍ୟାବସିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଇ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିକି ସଫଳ କରାଯିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଏକଗର୍ଭରୁ ଦୁଇ ସନ୍ତାନ ଜାତହେଲେ, ଯେ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବୟୁତ୍ଵ ଶଶ ଜାବିତ ଥାଇ; ମୃତୁଲଭ କରିଅଛି । ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଜାବିତ ଅଛି, ଅଥା ତ; ଏକଗର୍ଭରୁ ଦୁଇ ସନ୍ତାନ ଜାତହେଲେ ଯେ; ଉତ୍ତମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉଦରରୁ ମୃତୁଲଭ ଜାତହେଲା । ଅର୍ଥ ଗୋ-ଟିଏ ଜାବିତଅଛି । ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରଶ୍ନର ଶୁଦ୍ଧି କି ପରି ହେବ ?

ଉତ୍ତର ।

ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏହି । ଗଦାଧର-ପଞ୍ଚକରେ ଲିଖିତଅଛି କ ଏକଗର୍ଭରୁ ଦୁଇ ସନ୍ତାନ ଜାତହେଲେ ଗୋଟିଏ ବୟୁତ୍ଵ ଶଶ କାରୁ ମୃତୁ ହେଲା । ଗାଈ ଗୋଟିଏ ଜାବିତଅଛି । ଏ-ସ୍ଥଳ ପ୍ରତି ପିତାଙ୍କ ଅଶୌଚ ବ୍ୟତୀତ ବସ ଏକ ମାତାର ଅଶୌଚ ଏକବଂଶଜ ବିବସ୍ତ, ଉତ୍ତୁ-ଜମାନଙ୍କର ସଦ୍ୟଶୌଚହେବ । ଦ୍ଵି-ଗୟୁପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏହିପ୍ରାୟ ।

୧୨ଶ୍ଵ ମାତେ ଜୁଲାଇ ସମ୍ବନ୍ଧ ୧୮୮୭ମସିହା ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନାଥପଞ୍ଚାନନଶର୍ମା } ଗାନତେର,
ପଣ୍ଡିତ ଏକ ସାଜକବିଭାଗର } ପୁସ୍ତକାଗାର୍ଯ୍ୟ

ମହାଶୟ !

ଗତ ଶୁକ୍ରବାର(୧୬୭୮୭)ଦିନ, ସ୍ଵତ୍ଵରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶ ଜଳବୃଦ୍ଧି ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋ-ଇଥିଲା, ସେ ବୃଦ୍ଧିରେ ଚଣାଦୃଷ୍ଟା ନିକଟସ୍ଥ “ଗାରଡ଼ିଅଞ୍ଚଳ” ନାମକ ଗ୍ରାମରେ “ଯୋଗାଳ ସେନାପତି” ନାମକ ଗୋଟିଏ କଲଚ୍ଚପ୍ରଗୋଟି, ପ୍ରାକ୍ଷିଣର ଗୁହରୁପରେ ଗୋଟିଏ ଚତୁର ପତ୍ର-ଦାଳ ପ୍ରାଚୀର ଓ ଗୁହରୁ ଅର୍ଦ୍ଧବଖଣ ମାତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଯାଇଅଛି, ତଦ୍ଵାରା ବୌଦ୍ଧାଗ୍ୟବଶକୁ ସେ ଗୁହରେ କେହି ଲୋକ ଶୟୁକକର କି ଥିଲେ ।

ପାଠକେ !

ଜନରକ ଅଛି ଯେ, ଚକ୍ରକ ଗୁହରୁପରେ ପଡ଼େ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ଘଟଣା ବିନିମନ୍ତେ ଘଟିଲା ଏଥି-ର ହିତାହିତ ବିବେଚନା କରି ବାଧ୍ୟତା କରବା ହେବେ ।

୨୩୬୮୭

ଶ୍ରୀମାନକଣ୍ଠଦାସ ।

ମହାଶୟ !

ଏକ ଆର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଯାମଳ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମହେଉ, ବିଭିଷମୟ ସରେ ଗୋଟିଏ ମରଗନ ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଜାବିତଅଛି । ଅନ୍ୟଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଯାମଳ ବାଳକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମରଜନ୍ମହେଲା ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଜାବିତାସ୍ଥାରେ ଅଛି । ଏ-ଉତ୍ତୟ ଅଶୌଚ ପାଳନ ବିଷୟ ହେବ ? ଏକ-ଦୁଶ ପ୍ରଶ୍ନକାଳେ ପ୍ରତି ଉତ୍ତର । ପ୍ରଥମ —“ ଅନ୍ୟସ୍ଥଳ ମୃତେ ପିତୃଶ୍ଚ ଜନନା ଶୌଚଂ ଦୁୟଂ ନାନ୍ୟତଃ” ଦଶସ୍କନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ କହ ହୋଇ ମଲେ ମାତାପିତା ଦୁହିଁକୁ ଜନ୍ମକାଳଠାରୁ

ଭଲ ପଢ଼ିବୁ କାମ କଷ୍ଟ ହେବ ।— ଏହାର କାମ ବଢ଼ାଗାୟ ମାତ୍ର ବା ରହସ୍ୟ !

ପରଦର୍ଶକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଅଳ୍ପାଳୟ ବସନ୍ତରେ ସେ ସମୁଦ୍ଧ ଦେଲେ କି ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶକାଭିପ୍ରାୟ ବହୁରେ ନ ଲେଖିଲେ ନ ତଳେ !!

ଅଜ୍ଞାନ ସମାଦେଷ ବଡ଼ ଅତ୍ୟୁତ କରୁଅଛି ! ଲଜ୍ଜିତ ଉପରକ ଦେଶୀୟ ସମାଦେଷମାନଙ୍କର ମୁଖବନ୍ଦ କରବା ନିମିତ୍ତ ତେଣୁ କରୁଥିବାର ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା, ସେ ଯେବେ ତାହା କର ଦଅନ୍ତେ, ତେବେ ଏସମୟରେ ବଡ଼ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା । ବଶେଷତଃ “ଉତ୍କଳ-ଦୀପିକା” ଅଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ମାତ୍ର ଖୋଳ ତାହା ବାବଦ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହି ନିମିତ୍ତ ବଡ଼ ହରକର ପଡ଼ୁଅଛି । ଅତଏବ ସମାଦେଷର ସ୍ଵାଧୀନତା ଲେପ ଦେଲେ ସବୁ ଛୁଣି ଯିବ ।—

“ମୁକ୍ତ ମାଲଲେ ଯାଉ ସର । ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସି କଲ ?” ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ, ସମାଦେଷର ସ୍ଵାଧୀନତା ଲେପ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଶୀଘ୍ର ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅନେକନିଃସମାନ ଫେରିବ ଦେବ । ଏସମୟରେ ଏଥିର ପ୍ରତିକାର ନ କଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର କୁସ୍ଵା-ରହସ୍ୟ ଲୁଚିବ ନାହିଁ, ସେବାଗୁରୁତା ଦୁର୍ଘାତୁର ଦେବ ନାହିଁ, ପ୍ରଭୃତି ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ “ଦୀପିକା” କର ଦେଉଁ ପ୍ରବଳ ଶିକ୍ଷା ଚେତରେ ପିଣ୍ଡାତମାନଙ୍କ ମୁଖ ଅର୍ଦ୍ଧଦଗ୍ଧ ଏବଂ କଳକଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି, ତାହା ଦୂର ଦେବ ନାହିଁ !!

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟା ସମାପ୍ତ ।

ଶ୍ରୀ ମନ୍ମଥସିଂହ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !
English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ଵଳଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ।

NOTICE.

Wanted a Head master for the Sri-krishnapur Middle English School on a salary of Rs 25 per mensem.

Applications will be received by the undersigned up to the 10th Proximo.

26-7-86 } Sd MADHU SUDAN BAO
Dy Inspector of Schools
Cuttack.

WELL TESTED REMEDY FOR CHOLERA.

It seems to have no rivals. It keeps its reputation whose chlorodyne fails.

- Use the pill No I instead of chlorodyne
- No II when chlorodyne fails
- No III In hopeless cases
- No IV if vomiting is not stopped
- No V to quench unbearable thirst
- No VI when stomach aches or swells or if the patient does not urinate.

Each of the numbers can be had for Ans-8 and all the six in a decent box with direction Rs 2-4

WELL TESTED REMEDIES FOR OBSTINATE FEVERS AND OTHER DISEASES.

	Rs	As	P
Pills for obstinate fevers of any description	1	4	
Pills for cholice	1	0	
Pills for dyspepsia	1	0	
Remedy for Headache	0	10	
Ointment for Ringworm	0	3	
Cough pills	0	3	
Tooth powder	0	3	
Karpurasab	0	6	
Digestive drops	}	8	Each
Digestive Bitter			
Digestive Honey			
Pills for Nausea			
Makaradhaja	16	per tola	
Remedy for chronic Dyspepsia	0-10		

TESTIMONIALS.

I cannot sufficiently praise the efficacious virtues of your cholera Pills. One of my neighbours, an old man between 60 and 70, had an attack of Cholera and was in a hopeless state, when I administered to him one of your pills (No III), which I am glad to say gave instant relief and brought about complete cure.

Kendrapara ————— Waris Ali
30-5-86 (Head master)

My dear Sir,
The medicine, you sent, is a most efficacious remedy for fevers of long standing.

I do admire its wonderful effect in two days only.

Yours sincerely
Bhagbut Prasad Das
(Registration Clerk)

For other Certificates see the Dipka of the 6th March, 20th March, 10th April and 26th June and the “Sangskaraka” of the 3rd April last.

Apply to
LAKSHMINARAYAN GUPTA
Kabiraj. Kendrapara.

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଇଲକାର ବ୍ରାହ୍ମଣବାଃ ପରଗଣାର ତେଜ କୋମ୍ପାସ ଜରକ ଓ ସର୍ବେକକସା କରବା ନିମନ୍ତେ କ୍ର ୩୦ ଶ ସର୍ବେଥର ବରକାର । ବେତନ ଟ ୨୦୦ ଓ ଟ ୨୫୦ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ମାସ ନିମନ୍ତେ ରହିବ । ପ୍ରାର୍ଥନାକେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହିତ ଅମୃତାକୃତ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । କମ୍ପା ସ୍ଵୟଂ ଅସି ଅମୃତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ତଳ ।

କାର୍ଯ୍ୟଦା } Sd. H P WILLY
୮୭୮୭ } Manager, Mourbhanj Ra

NOTICE.

Wanted a surveyor for the settlement office of Bamonghatte. None need apply who have not served experience in surveying and drawing. Pay Rs. 40 and horse allowance Rs. 10.

The applicants should enclose the certificates of their Superior officers, if they are in public service.

Sd. S. DUTTA
Settlement office
Bamanghatte

ମେଦୁରୋଗ ।

ଘୃତକାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଵରାମୟ ଶରୀରକୁ ଦେବ । ଦୂରନ୍ତ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ରମଶଃ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭିକାରୀ ଗୋଶବରକାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରୁ ନୁହେଁ ।

ଏହି ଔଷଧ ଯଥାଶକ୍ତିରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା କଲେ ନୂତନରୋଗ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରାୟଶରେ ପୁରୁଷାନରୋଗ ଅବସ୍ୟ ଅସ୍ଵେଗ୍ୟ ହେବ । ସେହିମାନେ ଅସ୍ଵେଗ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠାୟ କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗା ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।

ଶରୀର ଉତ୍ସୁଗ୍ଧରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ନିବ କାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅସ୍ତେଶ୍ୟ ଲାଭ
 କରି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବଳମୂଳରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରଶଂସିତ ଦେବ
 କଲିକତା ଅଦେଇଟୋଲ ନିମ୍ନର ଉଦନରେ
 ସି, କେ, ଗୟ କମ୍ପାନୀରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦରଘାବନ୍ଦୀର ପ୍ରଶିକ୍ଷାନିଳୟ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଔଷଧ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ସିକ୍ସଟିଏ ଟଙ୍କା । ପୁରୀ ଓ ଡାକଖଣ୍ଡୀ ପୁସ୍ତକ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

ଭଲଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସଦର କଟକ
 ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୟଳ
 ବସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ତ୍ତବିହାର କର କମ୍ପାନୀ
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା —

- ୧୭ ପାଣି ବାଦାମି ଚମାଇ ଟ ୧୦ ୫ ୨୫୯
- ୧୮ ପାଣି " ୫ ୨୮
- ୧୯ ପାଣି " ୫ ୧୫୯

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
 ଶରେ ର ୫ ମ ବା ଅଧିକ କ୍ରୟ କରିବେ ଅଧିକ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୟଳ
 ଭଉଁଧୁରୀବଜାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
 ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣୀ ଓ ବିଲତା ଓ
 ରେସମାଣିଗେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲି-
 କଗ ଚମାଡ଼ା ସତରଂଜର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
 ଭାଦ୍ରା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଅଛି । ଭଦ୍ରଭୟ ଅତି କେତେକ ଫେଲସି
 ଜିନିଷାତ୍ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଭାଦ୍ରା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ରମ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏଭିତ୍ତା ଅମ୍ବମାନେ ବିଲେଇ ଝାଡ଼ି
 ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି
 ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ଭାବ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଝାଡ଼ିମାନ ବିକ୍ରୟ
 ହେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ଭିତ୍ତା
 ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସଫଳ ଫି ବଜା ଟ ୯/୨
 ହସାଦରେ ଭିତ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାଟି
 ଭାଦ୍ରା ଯଦି ଖରାଦର ଗୁରୁ ଭାବ ଉପରେ
 ଥିବ । ଯଦି ହେଲେ ଝାଡ଼ିର ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଭାବ
 ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କଲର ଚେରଣା ଚ ଚ ଚୁଁରେ ଗୁଡ଼ ଦେଲେ ଗଲେ । ବଦେଇଝାଡ଼ ବଦେଇଝାଡ଼ ଦେଇ କଟକ ଝେନ ଗାଦାଓ ଝୋମ ସହୁତ । ଛୁଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ ନବସ ବଦବା ବାବଦ ଦେଉ- ଝିଲ ଓ ବଦମ । ଝେନସିଲ ବାଟକା ସହ । ନାନା ପ୍ରକାରର ଚଠ- ବାବଦ ଓ ଲତାପା ଝେଣୀ କୁପା । ଝିରର ହତ । ବଦଗ ବାବୁଦ । ଚାବାଇ ସାବାନ ସହରେ କୁଗା ପଦସ୍ଥାନ କୁପା । ଅଟୋଇ ଗୋଟ—ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଦକା ପ୍ରବ୍ୟ । ଅପଲ ଲୁଅ । ଓନାଟର ସୁପ୍ତ ହତା । ବଦର ଅପ । ବୋଦେଇଝାଡ଼ । ଘୋରସୁଲନର ବେଞ୍ଚର ମେଳ ଓ ଚରକ ଘୋ- ଚରେ ଘାସେ ଗୁଗୁକ ବାଦ ରର୍ଥାତ୍ ଲେଝିବାବେଲେ ଘାଲ ଓ ଶୁଣିଲେ କଳା ଝେବ । ଅଇନା ଚକ୍ରା ୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ ୧୪ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ ପକେଟ୍‌ବୁକ ଇଞ୍ଚ ଘାଟି ସହୁତ ଟ ୦ ୧୫୯ ମୋନା ଓ ମୋନାବଦ ଉତ୍ତମ ଧର ନିକାସ ବଦଗ ସାଟିନ କଳା ବସି ଓ ପାଇକର ଚୌଡ଼ ଟିପା	ବାଦ ବିଦସ ସାବ ୨ ବଦ ଚରକ ଓ ସାଦା ବଦଗ ବେଞ୍ଚେର ରଚର୍ସ ବୁଦସହୁଦ .. ଏକପଦ ହୁଦ ନେଲସନ ଚପୋର ମେ ବେସର ଅପଲ ମାକାଁ କାକା କୁରାରେ ଚର ଦେଲେ ଝୋବ ଘରେ ବଦଲ ହେବ କାହ । ଏ, ଘୋଷକ ମସୃପେଇ କାମାରି ଓ ବୁଦା । ବଦଗ ଅପଦେଶ । ଏକଦ ବାବଦ । ବୁଝନ ପେନ । ଅଟମେସନ ପେସିଲ ଅ ଝାଡ଼ ଏ ପେସିଲରେ ଲେଝି କଟିଙ୍ଗ ପେସ ରଦ୍ଧ ହିଜାଉ ସେହ ପେସିଲ ଲେଖା ର ପରେ ଦେଇ ଚପାଇ ଦେଲେ ଚହଁର ନବ ଲ ରଦେ । ବଟିଙ୍ଗ ପେସର । ବଦସିନ ଦେଲେରେ ଚଚ ବାଦ ଝାଡ଼ । ରଚରର ବୋପର ଅର୍ଥାତ୍ ଚଠାଉ ବଗଲ ବା ନବାଉ ରବର । ମମସାମା । ଲେଉଟୁ ପେସିଲ । ଘନ ବୋଦଲ ବନାରସା ଝାଡ଼ା ଓ ସୋତ ଓ ଚର ମଦସୁଦାକାସ ଓ ଶିର- ପାଇ ପାଟସୋକ ଓ ଝାଡ଼ା । ଟ୍ରାପ୍ ବାଦ
--	--

ଅରବିକର କର କମ୍ପାନୀ

ଏକଶିରର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଟି ।
 ଏଥିରେ ପାରଦ କିମ୍ବା ଅଲ୍ୟାଲ୍ୟ ବିଷାୟୁକ୍ତ
 ପଦାର୍ଥର ଲେଖନୀ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଡିଝଅ ଟ ୧
 ପ୍ୟାକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୧ ଅଣା ।
 ନିଉନ ସାଲସା । ନିଉନ ସାଲସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଲତା ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦରୁପିତ ରକ୍ତଦୋଷ

ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇଯାଏ । ପାଗର ଘା,
 ଗରମା ଘା, କାଳ ଘା, ବେଦ ଓ କାଦ
 ଭିତର ଘା, ଶୋଲ ଘା, କାଳ ଘା, କାଳର
 ପୁକ, କୋଷ୍ଠା କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଫୁଲ
 ଶୁଭବ୍ୟଥା, କାସ, ଶ୍ୱାସକାଶ, ପ୍ରସାବପୀଡ଼ା
 କୁଶ୍ଠିଆ, ଧାତୁଦୋଷଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବଳ ଜ୍ୱର
 ଉଦ୍ୟାଦ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅଗମ ହୁଏ ।
 ମାମୁର ଚିଲି ।

ଡାକ୍ତରୀ ଉପାୟରେ ମାମୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚିଲି ।
 ଧବଳ ଓ କୁଷ୍ଠ ସେଗର ଯେବେ ବହୁ ଔଷଧ
 ଥାଏ ତେବେ ଭାଦ୍ରା ମାମୁ । ମାମୁ ଚିଲି
 ଅମ୍ବମାନେ ବହୁ ବସ୍ତୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି । କାହିଁ, ଯାତୁ, କୁଶ୍ଠିଆ,
 ହିଲି, ପଦ୍ମାପୁ, ଧବଳ, କୁଷ୍ଠ, ଗଲଭକୁଷ୍ଠ,
 ଉଦ୍ୟାଦ ସେଗର ମହୋଷଧି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ
 ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛି, ତହିଁକି ଏହା
 ସର୍ବପ୍ରକାରେ ଉପକାରୀ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବଡ଼
 ବୋତଲ ଟ ୪୯ ଟଙ୍କା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋତଲ
 ଟ ୨୯ ଟଙ୍କା ।

ପୀଡ଼ା ଅଗମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେଲତ
 ଦିଅଯିବ । କଲକତା ବେର ଚୁଟିଆ ଷ୍ଟାଟ
 ୪୭ ନମ୍ବର ବୁଦରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମିଷ୍ଟ-
 ବହାରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୧ ଟଙ୍କା,
 ପ୍ୟାକେଟ୍ ଟ ୦୧ ଅଣା । ଡାକ୍ତର ଟ ୧୦୫ ଅଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଦୋକାନ ଘରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପିସିଲୁ ଟ ୧ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶନର ଶର୍ତ୍ତ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
 ଶିଳ୍ପ ରୂପେ ଆର୍ତ୍ତ ଦୋଲତର ପଥା —

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସଂକଳଣ	
ଆଡ଼ ପତ୍ର	୫ ୦୯
ଅଧ ସ୍ତମ୍ଭ	୫ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂକଳଣ	୫ ୦

ମାଟ୍ର କୌଣସି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଯେତେ ପତ୍ର ଦେଲେ
 ତହିଁର ଚର୍ଚ୍ଚା ଟ ୫୫ ବୁ ଲଗା ହେବ ଚାହୁଁ ।
 ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଓ ପଦସୂଚକ ସକାଶେ ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ ଅପଲ
 ଦେବା ଓ ତତ୍ପୂର୍ବ ପତ୍ରାକମେ ହେବ ।
 ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚା ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବଡ଼ୋକସ୍ତ୍ର ହୋଇ
 ଉଦ୍‌ବ ।
 ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପତ୍ର ଦୋଲତର ଦେବ
 ଛାଡ଼ି ଏହା ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ ତତ୍ପୂର୍ବ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଚର୍ଚ୍ଚା
 ଟ୍ରାପ୍‌କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ମହତ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ବ ୨୧ ର }
ସ ୩୨ ଖ୍ୟା }

ତା ୨ ରବି ମାସେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୯୧୭ ମସିହା । ମୁ । ଗ୍ରାମଣ ୨ ୬୫ କ ସବ ୧୨୧୩ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଢ଼ିମ	ବିକାୟ
ଫାଷିଲ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଭାବନାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବାମଣା ବିଜ୍ଞାପନ ।

-ଦୈନିକ ଚିନ୍ତାମଣି ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଦେବ, ଐଶ୍ଵର୍ୟବାଣୀରୂପରେ ପରିଗଣିତ; ଏଥିରେ କଳକ ଦେବୀ ସହଜ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦେବରେ ଦେବେଶ୍ଵରୀର ଅର୍ଥବାଦ ବାଦ୍ୟ ଅଛି ଯଥା, "ବାସୁଦେବେ ଶେଷିଷ୍ଠା ଦେବତା" (୧) ଇତ୍ୟାଦି ଓ ଦେବେଶ୍ଵରୀ ବସୁମୁକତ ବାଦ୍ୟ ଅଛି ଯଥା, "ଉର୍ବସୁଶ୍ଚଂ ମୁଦାକୃର୍ଯ୍ୟାତ" (୨) ଇତ୍ୟାଦି ଦେବେଶ୍ଵରୀ ଲୋକମୁକତ ବାଦ୍ୟ ଅଛି ଯଥା, "ଦୈର୍ଘ୍ୟକେ ଦୋମାୟଂ ବାସୋଽଧିର୍ଯ୍ୟଃ ପର-ଗୁହାତି" (୩) ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଦେବେଶ୍ଵରୀ ଲୋକେଶ୍ଵରୀ ବାଦ୍ୟ ଅଛି ଯଥା, "ଅଭ୍ୟାଧିର୍ଯ୍ୟ ଉଦେତ" (୪) ଇତ୍ୟାଦି ଜାକାପ୍ରକାର ଶୈ-ରାଶ୍ଵରୀ ବାଦ୍ୟ ସ୍ତବାକୁ ଚାହା କଲଙ୍କରୂପ-ରେ ଅମଣିତ ହୁଏ, ଏହିପରି ବାଦ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ପରେ ବାଦ୍ ଦେଇ ଦେବର ମର୍ମ ହୃଦିଲେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଉପାଦେୟ ବା ଜାତୀୟ ଜିଣା ସାଧିପାରେ ।

ବାଦ୍ ଦେଲି ବୋଲିଲେ ତଳେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ଯେ ଦେଖିଛନ୍ତି ଦେବ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବା ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ

[୧] ବାସୁ, ଶାସ୍ତ୍ରାଦିକ ଦେବତା ଅପର ଚନ୍ଦ୍ରାକର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର ପଦ୍ଧତି । [୨] ବର୍ମାପେଷେ ଦୋମାୟକ ବସୁ ଅଧିର୍ଯ୍ୟ ନେଦେ ଅନ୍ୟ ଦେବ ନେବେ ନାହିଁ । [୩] ମ-ଲିବାଦାର ଉର୍ବସୁଶ୍ଚ [ତା] ବଦ୍ୟ । [୪] କଳ-ରୂପ୍ୟ ରବର ଦେବଅଶ୍ଵି ।

ଦେବ ସେ ଅପଣାର ହିତସାଧନ ପଦ୍ଧତି ପର-ହିତରେ ସହକର ବାଦ୍ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ମନ-ରେ ବାଦ୍ ଦେବ ଅତଃକ୍ଷେତ୍ରେ ବାଦ୍ ଦେବାର ନୁହେଁ । ନିଜେ ଆରୋଗ ନ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୁଏ ନାହିଁ ଅଥବା ଶିଖାଗୁରୁ ଓ ଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଅଜ୍ଞ-କମିତେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଧର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୁଏ ।

କେହି କହେ ଯେ ଏହି ଲୋକବ୍ୟବହାର ଯେତେ ବାଦ୍ୟ ଅଛି ତାହା ଗ୍ରାହ୍ୟ ନ କର ଶୁଦ୍ଧ ଅର୍ଥୋପଧର୍ମ ଆରୋଗ କଲେ କି ତହିଁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ ଏଥିରେ ସ୍ଫୁରୁଷେ କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦେବାର କାରଣ ନୁହେଁ ଯେଉଁ ଦେଉଳୁ "ଉଦ୍‌ଗୁରୁଦି ଲୋକଃ" ସ୍ଵରୂପ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଧର୍ମରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି କରିବାର ଯେ ଅସାଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ-ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ହିନ୍ଦୁ ଅଧିର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ପରତତ୍ତ୍ଵ ସାମ୍ୟାସ ପୂର୍ବ ଅଧିର୍ଯ୍ୟମାନେ ପରର ସ୍ଵରୂପ ଖୋଜି ଧର୍ମବକ୍ତା ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅବାଳ ବୃଦ୍ଧ ଧର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ପ୍ରତି-ଷ୍ଠରେ ଦେଖାଯାଏ ଅସ୍ଫୁଟ ବାଳକମାନେ ମାଟି ଓ ବାଲିରେ ଦେବତା ନିର୍ମାଣ କରି ଖେଳି ଧର୍ମଶିକ୍ଷା କରନ୍ତି ଏବଂ ପିଅଣର ବଦ-ନିତ ରୂପାମଳେ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବା ଲୋଭରେ ଉତ୍ସର ଅଧିକାରୀ କରନ୍ତି ଅଥବା କୌଣସି

ପ୍ରକାରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ଉତ୍ସର୍ଗପାସନା ଚ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଅଧିକତ ନବ୍ୟ ଅଧିର୍ଯ୍ୟମାନେ ନିଜର ସ୍ଵଭାବନୁସାୟୀ ଧର୍ମବକ୍ତା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଭାବମାନଙ୍କ ବାଳକମାନେ କିମ୍ପୁ ହିଁ ଶେବାଇଁ ଉପଦେଶ-ଯୋଗ୍ୟ ଦୋର ଉଦେଶ୍ଵାର ଦୁଦୟୁକ୍ତ ଜାଣିଲବେଳକୁ ଆଉ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ଆସୁଏ ପଡ଼େ ନାହିଁ ସ୍ଵଭାବେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ କଳ-ନିତ ଦୋର ଉଠେ ।

କମଣ୍ଡା ।

ଶା—ବାମଣା

ଉତ୍କଳସାପ୍ତାହିକା ତା ୨ ରବି ଅଗଷ୍ଟ
ସନ ୧୯୧୭ ମସିହା ।

ସମ୍ଭାରକ ପ୍ରଭୃତ୍ କରଅଛନ୍ତି ବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କମିଶନର ଏପରି ଗୋଟିଏ କିମ୍ପୁ କରବାର କଳ୍ପନା କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଫେବୃଏରୀ ମାସରେ ଉପଦେବାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ନେବେ । ତହିଁରେ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କର ଜାମ ରେଜି-ଷ୍ଟ୍ରା ଦୋର ରହିବ ଓ କର୍ମ ଖାଲି ଦେଲେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁସାରେ କମଣ୍ଡା ସେମାନଙ୍କ ନିୟୋଗ କରା ଯିବ । ଅମ୍ଭମାନେ ଏ କିମ୍ପୁ ମତୁ ବଡ଼ ସୁବିଧାଜନକ ବୋଲି ପାରୁ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଜଣାବାକମଙ୍କ ସମତା ଖବ ଦେବ ଓ ଜନଜଳର ଲୋକଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା କିମ୍ପୁ

କର ଦେବ । କୌଣସି କର୍ମ ଖାଲି ଦେଲେ
 ଉତ୍କଳ ଉଦ୍‌ଦେବଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ
 ସଦାପେକ୍ଷା ଯୋଗ୍ୟଲୋକକୁ ବାଛି ନେବାର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଯେଉଁ ନୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ଅମ୍ବ-
 ମାନଙ୍କ ବଦେଚନାରେ ଭାବୀ ଭଲ ଅଟଇ ।

ସମ୍ଭାରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ "ଓଡ଼ିଶା ପାଠ୍ୟ-
 ପୁସ୍ତକନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କମିଟି ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଏବଂ
 ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିସାରକ ପଣ୍ଡିତମଣ୍ଡଳୀରେ
 ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଏପରି କମିଟିକରୁଦ୍ଧରେ
 କିମ୍ପା ପ୍ରମାଣରେ ପରମପାଣ୍ଡିତା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥପରତାର
 ଅଭିଯୋଗ କର ସଦ୍‌ଯୋଗୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
 ଅପଣା—କୁରୁତର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରମାଣ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି କୁରୁତ ଦେବେ ଯେ
 ଉଦ୍‌ଦେବଦେବ ଅମ୍ବେମାନେ ଭାବ ପୁରକର
 ପାରୁ ନାହିଁ ।" କମିଟିର ସଦ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତେ
 ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ନି ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ
 ପ୍ରଣେତା ବଦେଚନା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭାବକୁ
 ରହିବାରୁ ପରସ୍ପର ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଓ ପରମ-
 ପାଣ୍ଡିତ୍ୟର ପ୍ରମାଣ ଅଛି ବ ଦୋଇପାରେ ।
 ସେହିମାନେ ଅପଣା—ଦୋଷ ଦେଖି ପାରିଲୁ
 ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲିବା
 କିମ୍ପା ପଣ୍ଡିତନାମରେ ମନୁଷ୍ୟର ସବୁଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା
 ଲୁଚି ଯାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୋହୁଁ । ସଦ୍‌ଯୋଗୀଙ୍କ ଅଭିଧା-
 ନରେ ଏହା ଅମ୍ବମାନଙ୍କର କୁରୁତ ଦୋଷ—
 ପାରେ ମାତ୍ର ଏକମାତ୍ର ଉଚିତ୍ ସିଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କ କୁରୁତ ଦୁଷ୍ଟକ ନାହିଁ ।

କଲିକତା ଗୋଟିଏପଲ୍ଲୀର କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମେ
 ଏହେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ଯେ ତ * ଶ କଳ
 ସବୁ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଭାରତ ଦେଶର ମୋକଦ୍ଦମ
 ଦାଏର ହୁଅଇ । ସନ ୧୮୮୪ ସାଲ ଶେଷରେ
 ପ୍ରାୟ ୨୨୭୪ ମୋକଦ୍ଦମା ବାଣୀ ଥିଲ ମାତ୍ର
 ସ୍ୱ ୧୮୮୫ ସାଲ ଶେଷରେ ବାଣୀର ସଂଖ୍ୟା
 ୩୨୧୧ ହେଲା । ଏଥପାଲିତରେ ବାର୍ଷିକ
 ଅଧିକ ଦୁଇଗୁଣ ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଉତ୍କଳ
 ଗଣିଯାଇ ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ମୋକଦ୍ଦମା ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ହେବାରୁ
 ଲୋକେ ବହୁ ପଛଅଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଅଧିକ
 ସଂଖ୍ୟା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅତି
 ଜଣେ ଅଧିକା କଳ ନିୟନ୍ତ୍ର କରାଯାଇ କୁଣ୍ଡିତ

ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଲୋକା ପରି ଉତ୍କଳ
 ଦେବଳ ମାତ୍ର ସ ସକାଶେ ଜଣେ ଅଧିକା
 କଳ ନିୟନ୍ତ୍ର କରାଯାଇ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
 ସେକେଟିଏକ ମଞ୍ଜୁର ନମିତ୍ତ ପଠା ଯାଇଅଛି ।
 କିନ୍ତୁ ଶେଷଲଟି ସାଦେବ କହିଅଛନ୍ତି ମୋକ-
 ଦମା ଫଏସଲ କରାଯାଇ କୌଣସିଭଲ ଉପାୟ
 ଜଳମାନେ ନ କଲେ ସମସ୍ତରେ ଜଳକ
 ସଂଖ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଉଅଥୁବ । ତେବେ
 କ ଜଳମାନେ ମୋକଦମା ଗିଳିଯିବେ ?

କଲିକତା ନିକଟ ଅଭିଯୁକ୍ତକାରୀ ବାବୁ
 ଜଗଦୀନ୍ଦ୍ର ଘଟକ ଧାନ କୁଟିବାର ଗୋଟିଏ
 ନଦନ କଳ ନିର୍ମାଣ କର ଅଲଳ ମତେ ଭାବ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ଅଧିକରେ ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରାଇ-
 ଅଛନ୍ତି । କଳଟି ସମସ୍ତ ଲୁହାରେ ଗଠିତ ହୋ-
 ଈଅଛି ଏବଂ ଏମନ୍ତ ମକରୁତ ଯେ ଏକବର୍ଷ-
 କାଳ ହବାଗ୍ରହ ଚଳାଇଲେ ମରମର କର-
 ବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ ଏଥିରେ ସବୁ
 ମୋଟ ଅରୁଆ ଉପକା ସବୁ ଧାନ କୁଟା ଓ
 ଧାନୁଆ ଚାଉଳ ଏବଂ ଜାଳ ବଗ୍ଗା ହୋଇପା-
 ରେ । କଳଟି ଏକ ମିନିଟରେ ଭଲଅର ବୁଲଇ
 ଏବଂ ତା ୧୨ ଘାରେ ମ ୧୫ ଦୁଗ ଧାନ କୁଟି
 ମ ୧୦ ଦୁଗ ଚାଉଳ ବାହାର କରି ହଥଇ ।
 ପ୍ରତି ଦଳର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୧୦୦ କା ଜଣେ ଦେ-
 ଶାୟିଲୋକଦ୍ୱାରା ଏ ଦେଶର ଗୋଟିଏ
 ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଅବଶ୍ୟକତା କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର
 ସମ୍ଭାବ ଶୁଣି ଅମ୍ବେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ୍ପି ଅନ-
 ଘର ହୋଇଅଛୁ । ଏହୁବାଟେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍‌ଦେବଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । କଳ-
 ଦ୍ୱାର ବସ୍ତ୍ରର ପରମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ
 ସମର୍ଥ ହେବାରୁ ଇଲକ୍ଷ୍ମି ଓ ଅମେରବା ଏତେ
 ଅଳଖାଳୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦଭାବରେ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ବହୁ ଅବକଳ ପ୍ରକାଶ ହୁ-
 ଅଛି । ଏ ପ୍ରଦେଶର ଚାଉଳର ବାଣିଜ୍ୟ
 ସେମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏଠାରେ ଏହୁପରି
 କଳ ବସାଇ ଦେହୁ ଚାଉଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ
 ବଡ଼ ଭଲ ହେବ ।

କଳକୁ ଦଳ ଭାବ ବଡ଼ କଠିନ ହେଲା ।
 ଗୋଟିଏକ ଲୋକେ କ ନ କଲେଣି ଓ ଏଣିକ
 ଅତି ଅଧିକ କ କରାବେ ତତ୍ତ୍ୱ ବୋଲିଯାଇ ନ
 ପାରେ । ଯିଅର ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମେ ବୁଦ୍ଧି ହେବାରୁ
 ବ୍ୟବସାୟିମାନେ ପଣେ ଲାଭ କରାଯାଏ ଅପାରେ

ଦିଅ ସଙ୍ଗେ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ମିଶାଇ ବିକ୍ରୟ
 କରାଯାଉ ଅରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପଦଳ-
 ତଳେ କଲିକତା-ଗରର ସ୍ୱପ୍ନରକ୍ଷକ ବଜା-
 ଈର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଦିଅ ପଦ୍ୟା କର ଦେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍କଳରେ ତର୍କି ମିଶିଅଛି । ସାମ୍ବନ୍ଧ-
 ରକ୍ଷକ ଜଣେ ଇଂରାଜ ଡାକ୍ତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯେ
 ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କ ଦିଅରେ ତର୍କି ମିଶି-
 ଅଲେ ସାମ୍ବନ୍ଧିତ ଦାନକର ନୁହଇ । ଇଂରାଜ-
 ମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଦେବଦେବ ଯେତେବେଳେ ଦିଅ-
 ବଦଳରେ ତର୍କି ବ୍ୟବହାର ଦେଉଅଛି ତେ-
 ଦେବେଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ମତ ଦେବା ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ
 ନୁହଇ ମାତ୍ର ତର୍କିମଧ୍ୟରେ ଗୋରୁ ଓ ଶୁକରର
 ତର୍କି ଅଧିକ ସ୍ୱରୁତ ଏବଂ ଅଧିକ ପରମାଣରେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ତେଣୁଲେ ଏହି ତର୍କିମାନ ଦିଅ
 ସଙ୍ଗରେ ମିଶୁଅଛି ସେଥିଲେ ସେ ଦିଅ ବ୍ୟବ-
 ହାରଦ୍ୱାରା ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ
 ଦେଉଅଛି ଏକଥା ବେତେ ଗୁରୁତର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘ କ ଏହା ବୁଦ୍ଧିବେ ନାହିଁ କ ସେହିମା-
 ନେ ସେପରି ମିଶାଇ ଅଛନ୍ତି ଉଦ୍‌ଦେବଦେବ-
 ବିଷୟରେ ବହୁ ଉପାୟ କରାବେ ନାହିଁ ?
 ଅର୍ଥଲୋଭୀ ବ୍ୟବସାୟିମାନେ ଲୋକଙ୍କ ଧର୍ମପ୍ରତ୍ୟ
 ଅପ୍ରା ବଦେବ ଏପରି ଅପା କରାଯା ଅଧ୍ୟକ୍ତ
 ଅଧିକ ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ଯେବେ ଏକଥା ଶୁଣିଲେ
 ଉତ୍କଳୁ ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ତେ ଦିଅ
 ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉ କିନ୍ତୁଦଳ ଛାନ୍ତି ଦେବେ
 ତେବେ ବ୍ୟବସାୟିକର ଦେଲେ ଜାଣି ପାରେ
 ଏବଂ ସେମାନେ ଅପଣାକୁ ଅପେ ସୁଧର
 ଯିବେ ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଦଲେକ୍ତର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବସ୍ତା-
 ଦେବ ହୁଏନାକ ଓ ସେଠା କଲେକ୍ତର ଶସ୍ତ୍ରକୁ
 କି ଟଙ୍କାଦଣ ସାଦେବ ଏଠାକୁ ବଦଳ ହେବାର
 ଅଦେଶ ହେବାରୁ ଟଙ୍କାଦଣ ସାଦେବ ଗତି
 କାଲ ଏଠାରେ ଯତ୍ନ ଅତି ଚାଲି ଲେବା
 ଏବଂ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବସ୍ତାଦେବ ଅଳ କଲିକତାକୁ
 ଯାତ୍ରା କରାଯାଇ କଥା ଅଛି । ବସ୍ତାଦେବ
 ହୁଟାକୁ ଯେଉଁ ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ଏପରି ବଦଳ
 ହୁଲୁମ ଆସିବା ଅଳପାତ୍ର ଉଚ୍ଚନା ପର ଜଣା
 ଯାଉଅଛି ମାତ୍ର ବହୁ କୁଟା ଯେନ ଫାଉକ-
 ଦାସ ମୋକଦ୍ଦମମାନ କ୍ରମେ କରାଯା ଏବଂ
 ବାଲହୋର୍ଟିକ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବସ୍ତାଦେବ
 ସେ ସମସ୍ତ କରୁତ କରାଯାଉ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱା-
 ଦେବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଉପାୟାନ୍ତର ନ ଦେଖି

ଏହି ବଦଳର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଥିବାର ଅନୁମାନ କୁଅର । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥାନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାହା କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବଶ୍ୟକତାମତା ଦୋଳିବାକୁ ଦେବ ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ କରୁଛନ୍ତି । ଏ ଯେତେବେଳେ ବିମିଶ୍ରଣର ଓ ବୋର୍ଡ଼ ରେକର୍ଡ଼ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଲୁଚାଇ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ତୁଳ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଆଠମାସ ପୂର୍ବେ ଦାଉରୋଟିରେ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦୌ ଚିନ୍ତାରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରା ଚଳୁନାହିଁ । କେବଳ ସାହେବଙ୍କୁ ସତର୍କ କରି ଦେଲେ ନାହିଁ ତେବେତେଲେ ଏହା ବସ୍ତାସାହେବଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବା ଉଚିତ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତଳ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପନାଦେୟ ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ ଅପ୍ରା ପ୍ରକାଶ ନ କରିବା ସେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ଯାହା ଦେଇ ଏହି ଉଦାହରଣରୁ ଦୃଷ୍ଟମାନେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ଯେ ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ କରାଯାଏ କୌଣସିମତେ ନିରାପତ୍ତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହି କଥା ବୁଝି ଆଇନାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ଉତ୍ସୁକ ଦେବେ ।

ପ୍ରାୟତଃ କୌଣସିକାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପର୍କରେ ତଳତରଂଗର ଏକଅଭିଳାଷୀଙ୍କ ନାମରେ କଳ୍ପନା କରାଯାଏ । ସବୁବିଧାର ଯେଉଁ ଅଭିଳାଷୀ ହୋଇଥିଲେ ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବେଶ୍ୱରୀ ଏ ଉପଦେଶ କଳ୍ପାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶେଷକାଗପୁର ଗୁଜା କଳ୍ପପ୍ରଦେଶର ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ବିମିଶ୍ରଣର ନିବିଷ୍ଟକୁ ଏବେପରେ ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ପଞ୍ଚାବତମାନେ ପୁରୁସ୍କାର ମନୋନୀତ ଦେଉଥିଲେ ଏବିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ଆପଣା ଅଧିକାରୀ ଡେପୁଟିକମିସନାର ମୋକ୍ଦ୍ଦମାରେ ଗପ୍ତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥାପନା ଲେଖି ବାହା ପଞ୍ଚାବତରେ ସଦ୍ୟପଦରେ ନିସ୍ତୁ କରନ୍ତେ । ପଞ୍ଚାବତମାନେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟର ଉପରେ ଚୌକିଆର ଯାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ତାହା ଉପସ୍ଥାପନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଆଦେଶମତେ ଚୌକିଦାରକୁ ଦେବେ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କିଛି ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ । ସେଠାରେ ପୁରୁସ୍କାରପତ୍ରର ବିବେକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଭାବେ ଯୋଗ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ପୁରୁସ୍କାର ଏ ଭାବେ ଦେବା ନିରାକ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ସେଠାରେ କେବଳ ବିବି-

ଷ୍ଟେକ୍ଟର ଅଥବା ସଦାନୁଷ୍ଠାନକୁ ତାହା ଦିଆଯିବ । ଶେଷକାଳେ ସାହେବଙ୍କ ତଳା ଯେ ଯେତେ ପ୍ରାମରେ ଏହି ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ ଦୋଷରେ ଚେତେ ପ୍ରାରେ ଏହା ଯାଏ ଦେବ । ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଚୌକିଦାରର ଯାଗିରକମିଶ୍ନ ଉପସ୍ଥାନ ତାହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କ କେବଳ ସେଠାରେ ଅଭିଳାଷୀ ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରଦେଶର ଚୌକିଆମାନେ ଜାଗିର କମିସନାର ସମ୍ପର୍କକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋର ଅସ୍ପଷ୍ଟଲେହେ ତହିଁର ପରିମାଣ ଏବେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଯେ ଟଙ୍କାଦରରେ ବୁଝିବାକୁ ଗଲେ ବାର୍ଷିକ ୫୩୨ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ହେବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସୁତରାଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତଳା କଲେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ଅଭିଳାଷୀ କରାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣ୍ୟର ଉପରେ ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଦଳାକିତା ପାଖରୀ ଓ ବିବାହ ଅଦର ପୁରୁସ୍କାର ମିଶ୍ରି ଚୌକିଦାରମାନେ ଯାହା ପାଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତମରୂପେ କଳ୍ପାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସାହେବମାନେ ତାହା ବୁଝିପାରନ୍ତେ କି ?

ତାଳ ଓ ଇଂରେଜଙ୍କ ସମ୍ମାନ ।
 ଇଂରେଜ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ଅଧିକାର କଲେଉତ୍ତରୁ ଚାଳକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକାଧାର ଅର୍ଥକୁ ଗୁମୋ-ପ୍ରଦେଶ ଦାବା କରୁଥିଲେ ଓ ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ଇଂରେଜ ଓ ତଳ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସକ୍ଷମ ପ୍ରାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ଚାଳକ ବଳଧାନ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାଳକତା ଯୋଗେ ସର୍ବାଦ ଅସିଅଛି ଯେ ଉତ୍ତର ଗୁଜାଟୀରେ ସବୁ କଥା ମୀମାଂସା ଦୋର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମ୍ପର୍କ ଯଥାକ୍ରମରେ ପ୍ରାପନ ହୋଇଅଛି । ସକ୍ଷର ନିୟମମାନ ଏହିପରି ହୋଇଅଛି କି ସମସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରାପନ କିମ୍ପରେ ତାଳ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ବାରିଜ୍ୟ ବିଧିବିଧାନର ଉତ୍ତର ଓ ବିସ୍ତାର କିମ୍ପରେ ତାଳ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସଦାନ୍ତ କରନ୍ତେ ଏବଂ ତାଳ ଓ ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ମଧ୍ୟଗତ ସୀମା ନିରୂପଣ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କମିସନ ବିଧି ପ୍ରତିପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ତୁଳ ଚାଳକତାକୁ ଯାଉଥିବେ । ବିବେକତାଙ୍କୁ ଇଂରେଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁ ତୁଳ ପଠାଯିବାର ବନ୍ଦୋପସ୍ଥ ଏବେକାଳ ଲାଗିଥିଲା ଏହି ସକ୍ଷର ପଲିସ୍‌ରୁ ତାହା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ସେଠାକୁ ଅର୍ଥକୁ ଦିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଳର ସମ୍ପର୍କ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ବିବେକତାଙ୍କ ସହଜ ଇଂରେଜଙ୍କ ବାରିଜ୍ୟର ପୁତ୍ରା ଚରି ଦେବା କିମ୍ପରେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ପଞ୍ଚାବତ ଦେବେ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ଅଧିକାର କରାଯାଏ ପାଞ୍ଚ ଇଂରେଜଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିବେକତାଙ୍କୁ ବାରିଜ୍ୟର ଚାଳକତାପାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତୁଳ ପଠାଇବାର ବନ୍ଦୋପସ୍ଥ ଅର୍ଥକୁ କଲେ । ମେହାଲେ ସାହେବ ପ୍ରଧାନ ତୁଳ ନିସ୍ତୁକ ଦେଲେ ଏବଂ ସେ ଅପମାନଦର ସମ୍ପର୍କ ଦାବାସା ଲେକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଦାରୁଲିଲରେ ଶୁଭ୍ରୀ ପଦାଲେ ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୈନ୍ୟ ସୁବାରୁ ଚାଳକଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆସନ୍ତି କଲେ । ତୁଳଦଳ ଅଛି ଅପ୍ରସର ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ସୁବାଦ ଅଧିକ ଯେ ତୁଳ ପଠାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ହେବାରୁ ତୁଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଜି-ଗଲ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଉଚିତବର୍ତ୍ତନ ଯେ ଟଙ୍କା ଗୁଜି-ଗର୍ଜା ଦେଲେ ତାହାଦ ଫେର ଅଧିକାର ନୁହେଁ । ଗୁରୁତରଂଗର ଟଙ୍କା ଏହିପରି କିମ୍ପ ଦେଉଅଛି ଓ ଦେଉଅଛି । ଇଂରେଜଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ବହୁ ଅସ ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍ତରବର୍ତ୍ତ ଇଂରେଜ-କମିଶନର ଶେଷଦର ହୋଇଅଛି । ବହୁ ମାତ୍ର ଦାବିକୁ ସୁବାର ତଳା ସାଉ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଇ ଏସବୁ କଥା ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଉ-ଗଲ ମାତ୍ର ଇଂରେଜଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ରହ୍ମଦେଶରୁ ଗୁମୋ ପ୍ରଦେଶ ଅଥବା କେତେ ଭୂମି ତାଳ ଦେଲେ ତାହା କିଛି ସମ୍ପ୍ରା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା କଥାରେ ଗୋନମାନରେ ରହିଅଛି ।

ଫ୍ରେଜିସ୍‌ମାନ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ତାମର
 ଅପବାଦ ମୋକଦ୍ଦମା ।
 ଫ୍ରେଜିସ୍‌ମାନ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ନାଲଟ ସାହେବ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ ବାଲୋ ସାହେବମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦରମାନର ପୂର୍ବ ମେଲେକର ମିଲର ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଅପବାଦମତେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଯଦ୍ୟତ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଉରୋଟି ଦୌର ଅପାରତରେ କରୁଥିବେ ଦେଉଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଜଣାଇଥିଲୁ । ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ତା ୧୯-ରୁଣ୍ଡଠାରୁ ତା ୩୦ ଉପ ଯାଏ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର

କରୁ ଲାଗିଥିଲା । ଗାଁର ସାଦେବ ନିମ୍ନ-
 ଅଦାଲତରେ ସାଧାରଣ କରୁଥିବାକାରୀ
 ବାଦୀରୁ ଯାଉ ଅତି ଅତମର ପୂର୍ବକ ଅପ-
 ବାଦକମାନ କଷ୍ଟମାନ ମିଥ୍ୟା ଥିବାର
 ଏକାକେଳକେ ମୁଦେଇପକ୍ଷରୁ ପ୍ରମାଣ କରାଇ
 ଦେବାର ଯେଉଁ ପକ୍ଷର ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିଲେ
 ଦାଲକୋଟରେ ସେ ଅତମର କର ପାଇଲେ
 ନାହିଁ । ଏଠାରେ ସେ କେବଳ ସୁଲରେ
 ସାଧାରଣକରୁଥିବାକାରୀ ନିୟମାନୁସାରେ
 ଅପବାଦକମାନ ପ୍ରକଳମାନ ନାଲଟ ସାଦେବ
 ସମ୍ପାଦକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଦେବ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଥିବା
 ସମୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ
 କରାଇ କରୁଥିଲେ ଓ ଅପର ପକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍
 ଅସାମାନ୍ୟର ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସାଧାରଣ
 ନିୟମାନୁସାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ ଉପସ୍ଥଳ କାରଣ
 ଥାଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ କରାବାର
 ଲାଭ ପଡ଼ିଲ ମୁଦେଇ ପକ୍ଷରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଶେଷ
 ଦେଲ ପରେ ଅସାମାନ୍ୟ ପକ୍ଷର କାରଖାନା
 ଉପେକ୍ଷକରୁ ବାଲୁକାର୍ଯ୍ୟ (କରଲିଭ, ସି, ବାଲୁକାର୍ଯ୍ୟ)
 ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ଅସାମାନ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାର
 ଅବତାରଣା କଲେ ଓ ସାକ୍ଷି ଜୋବାନବନ୍ଦୀ
 ଉକ୍ତରୁ ଯେଉଁ ଘର ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ ତାହା ଯେ ପ୍ରକ ଅତି
 ଉପସ୍ଥଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏପରି ବକ୍ତୃତା
 ଅନେକ କଳ ଦେଲ ଦାଲକୋଟରେ ଲେଖି
 ଶୁଣି ନ ଥିବାର କହନ୍ତି । ଆସାମାନ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ
 ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଦିଆଗଲା ତହିଁର ସୁଲ ମର୍ମ ଏହି
 କ ନାଲଟ ସାଦେବ ବାବୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ
 ବକ୍ତୃତାର୍ଯ୍ୟ ନାମକ ଜଣେ ଉତ୍କଳ ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତି
 ଲେଖକ କ ଯେ ଇତି ପୂର୍ବରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୁକ୍ତ
 ମହାଗୁଜାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଲ (ଆଇନ) ମେମ୍ବର-
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ଏହାକାରୁ ସମ୍ପାଦ
 ପାଇ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳମାନ ଲେଖିଥିଲେ ଓ ସେହି
 ପ୍ରକଳମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକ ବାଗଳ ମଧ୍ୟ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର-
 ବାବୁ ଦେଖି ଦେଇଥିଲେ । ମିଲର ସାଦେବ
 ଯେପରି କେବଳ ଟ ୫୦୦ ନା କେବଳରେ
 ପୂର୍ବ ମହାଗୁଜାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ଓ ମୁକ୍ତ ମହାଗୁଜା ଗଣରେ ବସିବାର ପ୍ରାୟ
 ଏକ ସପ୍ତାହମଧ୍ୟରେ ଅପରାଧ ଦେଖିଲ
 ଟ ୧୨୦୦ ନାକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଇ ନେଇ ପରେ
 ସୁଣି ଅପରାଧ ଓ ଅପରାଧ ଥିଲ ଶେଷପନ
 ଲଭାବର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲେ, ଯେଉଁପରି
 ଲର ସାଦେବ କ ଯେ ପୂର୍ବ ମହାଗୁଜାଙ୍କ

ଅଧୀନରେ ଅରେ ପୂର୍ବ କଲକ ଯାଇ ପାରି ନ
 ଥିଲେ ମୁକ୍ତ ମହାଗୁଜା ଗଣରେ ବସିବା ସମୟରୁ
 ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି ଅନୁକାଳ ମଧ୍ୟରେ
 ଅନୁମାନ ମା ୨୭ ସ ହାଲ ବଲକରେ ଥାଇ
 ଅପରାଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲ ଅଗର ଓ ସମ୍ପ୍ରାକର୍ଷ
 ଅପ ଯୋଗାଡ଼ କର କେଉଁଥିଲେ, ଯେପରି
 ଅତି ଅନୁକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନର ମହଲପୁ ଟକା
 ପୋଷ୍ଟରୁ ଟ ୧୫୦୦୦୦୦ ନା ଅପି ଶର
 ଦୋଇଗଲ ଲଭାବ ନାମା କଷ୍ଟ ପାରି ମାନବ-
 ଦ୍ୱାର ପ୍ରମାଣ ଦେଲ ପରେ ବାଲଖ୍ୟର ଉପେକ୍ଷ
 ବାବୁ କରଲେ ଯେ ସମ୍ପାଦକର ସମ୍ପାଦକ-
 ସ୍ୱରୂପ ଏକୃତ ହୁଏଲିକ କଥାମାନ ଜଣେ
 ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତି ଲେଖ ପ୍ରମାଣରୁ ଶୁଣିଲ ଉକ୍ତରୁ ଉପ-
 ବକ୍ତୃତାରେ ଯେତେବେଳେ କୋଟ ଅପ୍ପାକାର୍ଯ୍ୟର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଲେଖକ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଲକ
 ଲାଗିଅଛି ସେ ସମୟରେ ତଦନୁ କରବା-
 କାରଣ ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ ଲେଖା ହୋଇଥିଲ
 ତାହା ଯେ ସରଳ ଭାବେ ଏବଂ ସଂସାଧାରଣକ
 ହୁତୋଦେଶରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଦେବକ
 ସମ୍ପାଦକରେ କେବଳ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅଦେଶାନ୍ତ-
 ଯାତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଭିନ୍ନ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାଶକଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କର
 ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଲ ।
 ତପ୍ତରେ ବ୍ୟସନ୍ତେ ଲାଭଦେଖିବା ପକ୍ଷରୁ
 ବାଲଖ୍ୟର ଗାଁର ସାଦେବକ ବକ୍ତୃତା ଓ
 କରୁଥିବାର ଓଡ଼ିଶାଏଲ ମଦୋଦୟକ୍ତ କୁର ଗର
 ସରଳ ସମ୍ପାଦନ କରବାର ଶେଷ ଦେଲରୁ
 କୁଣ୍ଡର ସରମାନେ ପ୍ରାୟ ଏକ ଘଣ୍ଟା ନିର୍ଦ୍ଦି-
 ରେ କରୁ କର ଉତ୍କଳରେ ଯେ ସେମାନେ
 ଏକମତ ହୋଇ ପାଇଲେ ନାହିଁ । କରୁଥିବାର
 ସେମାନଙ୍କୁ ସୁନବାର କରୁ କରବା କାରଣ
 ଅଦେଶ ଦେଲେ ପୁଣି ଦେଉ ଘଣ୍ଟା କାଳ
 ନିର୍ଦ୍ଦିରେ କରୁ କର କୁଣ୍ଡର ମୁଖପାତ୍ର
 ଜଣାଇଲେ ଯେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଦେବକ
 ଖଲସ ଦେବାର ସମସ୍ତକର ଏବଂ ମର ଦେଲ
 ମାତ ନାଲଟ ସାଦେବ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକରେ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ଖଲସ ଦେବାର
 ଓ ଜ ୩ ଶ ଦିଗ୍ର ଦେବାର ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ସମସ୍ତକର ଏକମତଦେବାର ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା
 ନାହିଁ । ଏହା ଶୁଣି କରୁଥିବାର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସାଦେବକ ଖଲସଦେଲେ ଏବଂ କୁଣ୍ଡର ସମ୍ପା-
 ନାନକୁ କଦାଦେଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା

ସୁନବାର ଅନ୍ୟ କୁଣ୍ଡର ଅଗାମୀ ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ
 କରୁ ଦେବାର ଅଦେଶ କଲେ । ଅଧିକାଂଶ
 କୁଣ୍ଡର ମହାଗୁଜାୟା ସମ୍ପାଦକ ନାଲଟ ସାଦେ-
 ବକ୍ତୃ ଖଲସ ଦେବା କାରଣ ବାଲଖ୍ୟର
 ବାଲୁକାର୍ଯ୍ୟ ସାଦେବ ଦିଗ୍ରପକ୍ଷର ଅନେକ
 ଅନୁକର୍ଷ କଲେ ମାତ କରୁଥିବାର ମନ ଭର୍ତ୍ତିରେ
 ମାଲଲ ନାହିଁ । ନାଲଟ ସାଦେବକର ଦୟା
 ପାଇ ପାରି ନାହିଁ । ଏଣୁ ଅତି ଅରେ ଶରୀର
 ଓ ଦରବର୍ତ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ କେୁ ଏଣିକ
 ଲେଖକଙ୍କ ଉପାଦ ଦେତେ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠା ଉପକ୍ରମାଦେଶ୍ୱର ଇଂରାଜ ସାଦେବ ତାହା ଉପକ୍ର-
 ବଦେ ହୋଇ ଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ବଦେଲେ । ସେ ଅଧି-
 କାଳ ଏଠାରେ ଏହି ସୁବନ୍ଧର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ
 ଯେକେବଳ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ ବଦେ
 ହେବାର ସମସ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଏ ମସିହାରେ ଅତ୍ୟାଦି ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଦେବନ
 ମେସ୍ତ କର ରହିବ । ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ଅନୁଗ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ଅନ୍ତରାଳ ଏ ପକ୍ଷରେ କରାଯେବ ଦେଶ ପ୍ରକଳ
 ହୋଇଅଛି ।

କଲକତା ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଡେଃ ମାଗେଜେଟ ଓ ଡେଃ ବଲେଶ୍ୱର
 ବାବୁ ବାକାପଦ ମୁଦୋଗାଧାୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବକମାସର କୁଟା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଡେଃ ମାଗେଜେଟ ଓ ଡେଃ ବଲେଶ୍ୱର
 ବାବୁ ବସବଦାସ ନାୟକ ଡୌରପାସ ମୋକଦ୍ଦମାରେ
 ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କ ଜୋଡ଼ାବଦ ଇଂରାଜ ମୁଖାରେ ଲେଖିପାଦ-
 ବାକୁ ଅନୁମତ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଡେଃ ବଲେଶ୍ୱର ଗୋଟିଏ ଇଂ-
 ଷ୍ଟେଟ୍ କମାସେ ଡର୍ମିଣ କରବା ନିମନ୍ତେ ବକର୍ଷିମେଣ୍ଡ
 ଦେବେବ କମି ଷ୍ଟି କରବା ପାଇଁ ଲେଖକରେ ଦକ୍ଷତନ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟର କର୍ମଗ୍ରାନ୍ଥୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପଦଖା
 ଅଗାମୀ ନାହିଁଏବ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ସୁପ୍ରକ ବାଲକା-
 ମାତ କରକତା ଲେଖକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯେଉଁ
 ତାହାକରେ ପଦଖା ସୁଗ୍ରତ ହେବ ଏବଂ ଯେକେବଳ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ
 ଦେବା ପ୍ରକାଶ ଦକ୍ଷତନ ଏ ପକ୍ଷେ ବାହାରିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ରପାଠୁ ଅଧିକା ଗତ କରୁପାସ ତା ୨୩ ସପ୍ତ
 ତାହାକରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ମହାଗୁଜାୟା ମା ୧ ଇଲ
 ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ ସୁରବ ବ୍ୟବସ୍ତା ତତାପମାନେ ଅନୁମତ କର
 ବ * ଏ ପକ୍ଷାତ ଓ ଡ ୮ ଶ ଉତ୍କଳଦେଶୀୟ କରକ୍ଷମକ୍ତ
 ଦତ କର ଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ସହାୟତା ଡେଃମାନଙ୍କୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଦାଲକୋଟର ପୂର୍ବଦେଲ ବକ୍ତୃତାମ୍ବ ଟକଟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପକ୍ଷେ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଯତା ଏପାସ ତା ୩ ସପ୍ତରେ
 ନ ହୋଇ କର୍ମମାନ କର ରହିବ ।

ରାଜ୍ୟରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟାୟକ ନେତା ଲର୍ଡ଼ ଶାନ୍ତିନିକେତ ସହ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତରୂପେ
ପଦ୍ମ ପାଣିଆମେଣ୍ଡର ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଯାଇ
ସ୍ୱାକ୍ଷର ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ ସତ୍ୟ ।—

ମାନ୍ଦବର ଅଫ୍ ଲଗ୍ରେଭ୍-ଅସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡର ଲର୍ଡ଼ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ।
ସର୍ ମିକାୟଲ ହୁଏଟର-ଅସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
ଲର୍ଡ଼ ରାଜ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚିତ-କ୍ଷମାପତ୍ରର ଅଫ୍ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
ଅର୍ଭିଭେସର-ବିଭେକ୍ଟିବ ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ଲର୍ଡ଼ ହାଲସବର୍ଣ୍ଣ-ଲର୍ଡ଼ ହାଲଗୁନ ସେଲର ।
ଡକ୍ଟର, ଏଚ୍, ସ୍ୱିଅ-ସ୍ୱକ୍ଷରଗାୟ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
ଲର୍ଡ଼ ଜର୍ଜ ହାମିଲଟନ-ସାମୁଦ୍ରିକ-ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଧାନ ଲର୍ଡ଼ ।
ଡକ୍ଟର ନେଥେର-ବେଣ୍ଟାୟ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
ଲର୍ଡ଼ ଜନନେର-ସ-କ୍ଷମାପତ୍ରର ଡେନସେଲର ।
ଲର୍ଡ଼ ଅସକ୍ଷି-ଅସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡ ଲର୍ଡ଼ ଡେନସେଲର ।
ଅର୍, ଇ, ରବିକ୍ଷର-ଅଷ୍ଟି ଜନରାଜ ।
ସ୍ୱାକ୍ଷର ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ଜନରାଜ ।
ଡକ୍ଟର, ଅର୍, ପୁଲେଟ-ନାଭିକାମାସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡର କମିଶ୍ନର ।
କାପୋର ସ୍ୱିକ୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ଅନ୍ୟ ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟ ପଦମାନଙ୍କରେ କେହି ନିମ୍ନ ହୋଇ
ସ୍ୱକ୍ଷର ସମ୍ପାଦ ଅସି ନାହିଁ ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭାବନାରେ ଷ୍ଟେଟ
ସେକ୍ରେଟରୀ ପଦରେ ସର୍, ଏଚ୍, ଏ, ଖାନଲ ମାଡ୍ରେକ ନିମ୍ନ
ଡକ୍ଟରାୟକାର ସମ୍ପାଦ ଅସିଅନ ମାଡ୍ରେକ୍ସର ସମ୍ପାଦ
ଅସିଅନ ସେ ଡାକ୍ତା ସଦ୍ୟ ନୁହଇ । ଲର୍ଡ଼ ଶାନ୍ତିନିକେତ
ମାଡ୍ରେକ ପାଣିଆମେଣ୍ଡର ନିମ୍ନ ସ୍ୱକ୍ଷର ନେତା ହେବା
ଶିର ହୋଇଅଛି ।

କେତୁ ରୂପ ବଦ୍ଧୋପମାନେ ପ୍ରଭୁଦେଶର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ନିମ୍ନରେ ଅବସ୍ଥା କର କେତେକ ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନେଇ
ସାଧୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପାଦ କେତେକ ସଦ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ନାହିଁ । ମାଡ୍ରେକ ଦେଶବାସରେ ଅସାଧୁ ବ୍ୟବହାରର ଏହି
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ପାଇଅଛି ।

ସରମାସ ଡା ୧୯ ରାଜ ସରକାର ସ ୩ ଘା ସମ୍ପାଦରେ
ପିଣ୍ଡିଠାରେ ସମାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ରୁମିକ୍ଷ ହୋଇଯାଇ ସ୍ୱକ୍ଷର
ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏହର ଗତ ରାଜରୁ ବସିବରୁ ସଦ୍ୟ ଏକ
ଏକତ୍ୱ ବୌଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ ସଦ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କଲିକତା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲହୋରୀରେ ମଧ୍ୟ ଚଳିତ ମାସ
ଡା ୧୮ ରାଜରେ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଶୈଳଦ୍ୱାର ସମ୍ପାଦ-
ରେ ବରୁର ବରକା ବାସ ଏବଂ ବସ୍ତ୍ରସର ହୋଇଅଛି ।
ଅକ୍ଷର ଲେକେ ଏ ସମ୍ପାଦେ ରପ୍ତରୀ ଆଉ ପ୍ରଭୁର ରାଜା
ବେଶାୟକର ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏ ସମ୍ପାଦେ ସତମତ
ଶୈଳଦ୍ୱାର ବରୁରରେ ପ୍ରସ୍ତାବନା ଧ୍ୟାନ ବୋଇଯାଇଅଛି ।

କାକୁଲଅନ୍ତ ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦ ସମ୍ପାଦ ଡାକ୍ତା କଲ
ନୁହଇ । ଅମୀର ପାଠିକ ଓ ଶାସନର ଏକ ଦେଶରେ
ଅକାଳ ପଡ଼ିଅଛି । ଶାନ୍ତ ପ୍ରକା ନିତାନ୍ତ ଦୁର୍ମଲ୍ୟ ହୋଇ-
ସ୍ୱକ୍ଷର ଲେକେ ନିତାନ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡ ଅଛନ୍ତି । ଏକ ସମ୍ପାଦରେ
ସେ ଶିବ ବସନ୍ତ ପ୍ରକା ବର ଅସ୍ତ୍ରଲିଣ୍ଡ ଲକ୍ଷଣ ଅଛି ।

ଦେବଗିରୀ ସମ୍ପାଦକାତା ଷ୍ଟେଟସମାନଙ୍କ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ
ସେଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ଲକ୍ଷ୍ୟକ ଅଧ୍ୟାୟର
ହେଉଅଛି । କେତେକ ଲେକ ଅପିଲ କର ଶରକର ଷ୍ଟେଟ
ଶାସ୍ତ୍ର ଦାୟତ୍ୱ ମୁକ୍ତ ରୁପଅଛନ୍ତି ଏକ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅପିଲ
ନିମ୍ନରେ ପାଇ ନାହିଁ । ଏ ସମ୍ପାଦେ ଲକ୍ଷ୍ୟମେଣ୍ଡର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପ୍ରକେତ ନୁହଇ ? ଡାକ୍ତାୟ ଓ ମୋକ୍ଷମା-
ଦାୟ ସ୍ୱକ୍ଷର ହୋଇ ଥିବାର ଉପାଦେଶ ଡାକ୍ତା ?

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

ଗତ ଧାନପତର ଅଧିକ ଭରମ ହୋଇ ନ ଥିବ କିନ୍ତୁ
ଧାନପତର ପର ମୁଖପତର ଉତ୍କଳ ଅମଦାଳ ଦେବାକୁ
ଲେକେ ଏହା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କର କେତେକ ଭଲ ବାସନାପତନ
କରୁଥିଲେ ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ଅଧିକ ଧାନ ହେବା ଓ
ଡାକ୍ତାକୁ ଏ କ୍ଷମା ଦେଖାଇ ଶାସ୍ତ୍ର ବାବୁ ଗୋରାଚନ୍ଦ୍ର
ଶେନ ପାତକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସରୁରେ ଅଧିକ କର ରଖିବାକୁ
ଡାକ୍ତା ସର୍ ହେଉପର ପାତକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁକ୍ଷ ଲେକେ
ମହାନଦରେ ଡୋଇ ଗୋଟାଇ ସାଉଁଧି ଶାଳ
କେତେକ ସମୟ ମହାନଦରେ କଟାଇଲେ ଡାକ୍ତା ଶେଷ
ହେବାକୁ ଲେକକର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ହେଉଥିବ କର୍ତ୍ତମାନ
ବାବୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗ୍ରାହକ ଶାଳେ ଥିବା ସରକାର ଧାନ କୋଠି
ଶୋଭା ନିଜେ ଯାଉ ଲେକକୁ ଧାନମାନ ବରୁର ବର
ସେମାନଙ୍କର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କରୁଅଛନ୍ତି ଏମାନ ମହତ
ବଦାନ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳ ଚରୁର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅଛି ।

ଏଅଞ୍ଚଳରେ କର୍ତ୍ତମାନ ବୃକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳ ଥିବାକୁ
ପ୍ରସର ଅବସ୍ଥା ରୁଲ ଅଛି । ଏଠାକୁ ଉତ୍କଳ ନାଟକ
ଅରମ୍ଭ କରୁଥିବା ଏକଦଳ ଲେକ ଅସି ହୁଇବର ଉତ୍କ
ନାଟକ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ।

ଏ କ୍ଷମା ଡାକ୍ତାକୁ ଦୁଇମାସର କୁଟି ନେଉଥିବାକୁ ଅଧିକ
ଏକକଣ ଡାକ୍ତାକୁ ଡାକ ବାଧ୍ୟରେ ଏକଟି ମୁକ୍ଷର
ହେବେ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପ୍ରେମପତ୍ରର ମନ୍ତାପତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-
ମାନେ ଦାୟୀ କୋଡ଼ ।

To THE EDITOR OF UTKAL
DIPKA.

SIR,
I shall be obliged if you kindly
make room for the following few lines
in your paper.

You are aware that most of the
gentry of the Southern quarter of
this town resort to the embankments
of the Kathjuri river with a view to
refresh themselves with the pure
and cool riverside air ; it is therefore a
place which has much to do with the
health of the people here, and I
wonder how is it that the Municipal
Authorities seem to be unaware of
this. No doubt they have mdea two
or three public latrines all along
the river side; but of what earthly
use are they if the people void their
foeces with impunity over the em-
bankment steps ? This nuisance has
grown to an unbearable extent since
the rise of the river and from the
Collector's office to the Telungabazar

Outpost there is not a place where we
can stand without being scared away
by the offensive smell.

I hope, Mr. Editor, that the Mu-
nicipal Authorities will consider the
matter and take steps, to prevent
the nuisance as promptly as they can.
Yours truly
M. D.

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟାୟକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।—

ମହାଶୟ ! ଅନୁଲିପି ।

ସୁଖଚରୁର ବିକେକ ଶେଖରମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ତେ ଦ-
ଇ । ଦରକର ଦୟାକାର ପ୍ରତିଭାରେ ଶୁଭକ
ଚିତ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର । ୧ । ଚିତ୍ତୁ ଚିତ୍ତରେ ଅନୁଲିପି
ଏ ଲିପି ମଧ୍ୟେ କଲ ଗୁପ୍ତେ ରଚନ । ବିକୃଷ୍ଟି
ଲେଖିବ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତୁତ ମଧ୍ୟକୃଷ୍ଟି କର ପଠ-
ନ । ୨ । କେଳ ବଳ ମେଲ ସମୟରେ ଗୋଲ
କ ଦେଲେ ଫିଟିଲ କେତଳ । ନରମାନଙ୍କୁ
ଶୋଭିତ ବେ କଷ୍ଟ ଏହା ବରୁର କର
ମଳ । ୩ । ନିମ୍ନକାଳେ ମୁଖା ସେ ଏକାକୀ ଦୁଃଖ
ମାଳସେ ବସୁଖ ଚିତ୍ତୁ । ହ୍ରାତ୍ତରେ ବିବାଦ
ସମଲକୁ ସମ ଅଭେଦରେ ହେବ କୁଅନ୍ତ । ୪ ।
ପୃଥିବୀରେ ଶସ୍ୟ କୁଅନ୍ତ କଷ ଦେଲେ ଡାକ୍ତାକୁ
କେବେଲିକ୍ଷିକ । ଶୁଭାନଦୀରୀ ଦେହାକୁ ସଦା-
ଶିବ ବହୁଲେ ସେ କେଉଁନାମ । ୫ । କୁଞ୍ଜବେଦାୟ
କୁଞ୍ଜରେ କହରୁକ୍ଷି କାଦା ପ୍ରୀତି ଚିତ୍ତୁ ମାଳସେ ।
କେଉଁ ଗର୍ଭଣୀ ଚରୁଣୀ ଦରୁଣୀ କୁଞ୍ଜୁ ଚର-
ଗଲ ଦରସେ । ୬ । ଶକ୍ତି ନୁହଇ ଚୁକ୍ତି ଶୁଭ
ପାଲ ଲୁକ୍ଷରେ ବଡ଼ାଲି କର । ଦୁର୍ଗୁଣିକା
ଆଉ ଦୂରେ କେତେକ ଦେଖେ ମୁଖୁଦୁବେଧ
ଅଗା ପ୍ରକାର । ୭ ।
ଲେଖକ ଶ୍ରୀମୁଖୁମୁଖୁପଦାୟା । କଟକ ଶୁଭ-
ନାଚରୁ । ଦାଲ, ବି । କରବିଦପୁର ।

ମହାଶୟ ।

ଏହି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପିଣ୍ଡିଗୁଡ଼କୁ ସଂଶୋଧନ
କରି ଓଡ଼ିଆରେ ପୁଣି ଲେକ ଅନୁବାଦ
କରି ଅପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ପଞ୍ଚିକାରେ ମୁଦ୍ରିକର
ଚିରବାଧ୍ୟ କରବା ଦେବେ ।

ଗଞ୍ଜାମଜିଆନ୍ତୁର୍ଗର ବୁକ୍ଷୁପୁର ବିଷ ବିଦ୍ୟାଳ-
ୟର ସଦ୍‌କାରୀଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀମତ୍ କାନ୍ତ ଶଶିକୃଷ୍ଣ-
ପାଲିଲ ପାଉଳା ଶ୍ରେମଣ୍ଡି ଅସଲର ବିଦ୍ୟାଳ-
ୟର

ଶାନ୍ତ ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାରେ ଅତିଶୀଘ୍ର ଗାଦାକ ସ୍ଥଳରେ ଛଣେ ଛଳିଲେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ଉକ୍ତ ପଦ ପାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଟକ ଜମିଜମା କରେଖର ମୋଦରର ବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଆଦେଶ କରୁଥିଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିକ୍ଷେପଣକ ଭାବରେ ସେହି ପଦଟି ମିଳିଥିଲେ ବେଶୀୟୁଲେବେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ ଲିଭିଆନ୍ତେ କାମଟି ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ କିମ୍ପା କରେ ବେଶୀୟୁ କମାଗ୍ରାଣ୍ଟି ଶଙ୍କୁ ଦେବାର ମନୁକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନୁ-ଅନାଥ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ କେବଳ ପକ୍ଷ-ପାତ ହୋଇଅଛି କାରଣ ଏହିପେ କେଲକା-କାଳକମାନେ ମାତୃଭାଷା ବିଷୟା ସକାଶେ ଛଳି ବିଦ୍ୟାନସ୍ଥରେ କିମ୍ପା କେଲକା ଗଣ୍ଡାକ ନିଯୁକ୍ତ କରାଅଛନ୍ତି ପୁଣି ସେହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଲକା ନ ପଡ଼ି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାକ ଇଡ଼ାକରବା କାଳକମାନଙ୍କ ସକାଶେ କିମ୍ପା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତ କରାଅଛନ୍ତି ବ ଅନୁମୋଦନ ମାତ୍ର ମାନୁକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରକା କୋଡ଼ ? ଅନୁ ଓଡ଼ିଆଭାଷା କ ଏଡ଼େ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ମନୁକ୍ରୋପର ଦୃଷ୍ୟ ହେଲ ? ଏହି କାରଣରୁ ଅନୁ କଡ଼ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ପକ୍ଷପାତକରମ୍ଭ କରାଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ବି, ଏ, କେବେ ଶ୍ରୀରତ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟରୁ ଅନୁ ଗଣ୍ଡା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି-ପ୍ରାର୍ଥନା କେଲକା ଓ କମା ବାଳକମାନଙ୍କ-ପାଇଁ ଯେଉଁପରି କେଲକା ଗଣ୍ଡା ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ଅଛି ସେହିପରି ଅନୁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ବିଷୟରେ ଛଳି କଲେଜରେ ଅଛି ଏକଜଣ ଉପସ୍ଥାପନ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

୨୨୨୮୭ } ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ-
 ରସୁଲକୋଶା ।

ମହାଶୟ ?
 ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମକୃପ ଉପକ୍ରମଣୀକର ଉପକ୍ରମଣୀକର ଗଜନକାଶୀ ସମ ଦଳଦେବେର ପ୍ରକୃତକର ବହୁବାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ୨୨-ବନ ଦେବ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନଳକରେ ଏକ-ପ୍ରକାର ସେନ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି । ଉହିଁରେ

ସଜା ମଦୋଦୟକର ଓ ରସୁଲମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସତ ଦେଉଅଛି । ଉକ୍ତ ସେନକୁ କେବେ ଦୁଲଗଣ୍ଡି ସେନ (ସୁଲଥୋକରେଣ) ବଦୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ସେନଦ୍ୱାରା ଧାନ୍ତନ ପୀରବର୍ଣ୍ଣି ବୋଇଯାଉଅଛି ମଧ୍ୟ ଉହିଁରେ ଶୁକ୍ଳ, ପଦ୍ମ, ଓ ପାଣ୍ଡୁର ବର୍ଣ୍ଣ ଏକପ୍ରକାର ପରଙ୍ଗ ଜାତ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଅଧିକନ୍ତୁ ବଲ-ରଲର ଜଳାଦୁରୁମିରେ ଏକଦୂର ଅଙ୍ଗୁଳ ବଦଳରେ ଛଳି ପରଙ୍ଗମାନେ ଥିବାର ଦେଖା-ଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଜନବନ ମଧ୍ୟରେ ଉପମା-ନଙ୍କର ମୂଳ ସଭିଗଲପ୍ରାୟ ହୋଇ, ପରସ୍ପେ-ଷରେ ଭେଦମାତ ବଲକ ଦେଉଅଛି, ପୁଣି ପ୍ରୋକ୍ତ ଉପମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ କମିମତକରେ ସେପକ୍ଷ କଲେ ସେମାନେ ଉଷୁ ନାହାନ୍ତି ଅତିରୁ ଏକ ଦୁଇବନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ମରାଯାଉ ଅଛନ୍ତି ବସେଷତଃ ସେହି ଉପମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମକର ଗୋରୁଗାଈ ଉପାଦେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ, ଖାଇବାର ଦୂର ଥାଉ ପୂର୍ଣ୍ଣପୂର୍ବା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ଭଙ୍ଗନା ପ୍ରାୟ ଉପକ୍ରମଣୀମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଜମିମାନଙ୍କରେ ଦଃଖ ଅଛି । ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟର ପୀଡ଼ାରେ କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେଉ-ଅଛନ୍ତି, ସେ ଦୁଃଖ ମକରୁ ଅପନୋଦନ ନ ଦେଉଣ ଏପରି ସଙ୍କଟ ! ପରୋପକା-ରେଣ ସୁର୍ଗାୟ । ଦେଉଁ ପାଠକମାନେ ଏଥୁ-ବସୟରେ ପ୍ରକୃତଧାନ ଜାଣନ୍ତି ଓ ସେଉଁ ପ୍ରକୃତଧାନ ଏପରି ଭଙ୍ଗନା କରୁଗଲ ଦୋଇ-ପାରେ, ସେମାନେ ପ୍ରକୃତଧାନ ପ୍ରକୃତଧାନ ବା ଶ୍ରୀଷ୍ୟସହର ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଧ୍ୟାନ କେଣିବ ଠିକଣାରେ ପର ପ୍ରେରଣକର ଚିରକାୟତ କରବେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସଜା କେବଳ ୧୨୦୦-୫୦୦ର ଧାନ ଗୁରୁକ ଦେଇ ବଞ୍ଚାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏପରି ସଙ୍କଟରେ ସେ ବଂଚର୍ତ୍ତବ୍ୟ-କମରୁ ବୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଯୋକଙ୍କର ଜେଣା ନାହିଁ । ଲଭ

ବସନ୍ତ
 କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ } ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଶାଳ ଅପର୍ଣ୍ଣା ଦେଃ ମାତୃକର
 ଗାଦାକର, ସ୍ତର ବଳ ବୃଦ୍ଧିଗାତ ବଦ୍ଧା-
 ୧୮୮୭ } ପୋଷାପିସ କାଶା ସୁବ ।

ମହାଶୟ !
 ଅପରଙ୍ଗ (ତା ୧୦ ଉଷ ଜୁଲାଇ) ଉହି-
 ବାରେ କଟକର ପ୍ରକୃତକରକର ଦୁଇ

ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ନମ୍ପରେ କେଣିକି—ଅପର ଶାନ୍ତ ପକ୍ଷିକାର, ଏକଦେବରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନକର, ପ୍ରକୃତକାର ସନେଦୁକ୍ତ କଲେ ଅନୁ ଉପକୃତ ଦେଉଁ ।

୧୨ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ଯଥା ।
 ଯାମଲସନ୍ତାନ ଜନ୍ମଦେବାର ବୃଦ୍ଧିଗଣ (କାଠିରେଦମାନଙ୍କର) ପରେ ଯେବେ ଏକଦିଶୁ ଗଜାସୁ ଦୃଷ୍ଟତ ଭାଦା ଦେଲେ ଦେ-ବନ, ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କୁ ପୁଣିଶୈତ ଅର୍ଥରୁ ସୁଭକାଶୈତ ପ୍ରସ୍ତୁତସେ, ପାଳକକୁ ଦେବ କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ଅର୍ଥରୁ ସପିଣ୍ଡାକ ଶ୍ରୀମାନେ ମରଣାଶୈତର ବଳବରୁଯୋଗରୁ ସଦ୍ୟ-ଶୈତ ଦୋଦୟିବେ ପରେ ଯଦବା ଜନ୍ମ ବସନକରୁ ବ ୧୦ ନମଧରେ ଉପସେକ୍ତି ସିଶୁର ମୃତୁ ଦୋଇଆଏ ବେବେ ଶ୍ରୀମାନ-କର ସଦ୍ୟଶୁକ୍ତି ଦେବ, ସଦ୍ୟ, ମାତ୍ର ସେପରି ପ୍ରକରେ ପଦକ, ଶାନ୍ତଧ୍ୟାନ, କରବାକୁ ଦେବ ସେଦେଲୁ ପାଦଶୁକ୍ତିକର ବେବେ-ଦେବ ଅଦର୍ମ ବନହୋଇଥିବାରୁ ଭାଦା ଅଶୁ ଶାନ୍ତୋଇ ପ୍ରକୃତ କ୍ରମ । ପ୍ରମଣ ଯଥା-

କାଳମସ୍ୟ ବାଳସ୍ୟ
 ଯଦସ୍ୟାନୁରଣଂ ପିତୁଃ ।
 ମାତୁଶ୍ଚ ସୁକ୍ତେ ତପ୍ତ୍ୟା
 ପୂର୍ବାଭିଷ୍ଟ୍ୟ ଏକତ ।
 ଏତଦୁଚନଂ ମାତ ପିତୁ ବିଷୟଂ ।
 ବାଦସ୍ତୁକ୍ତିଶାଦେତୁ
 ପ୍ରେତରୁଂ ଯଦ ଗତତ ।
 ସଦ୍ୟଶୈତଂ ସପିଣ୍ଡାକଂ
 ନ ଶାଦ ଦୈବ ସୁଭକ-
 ମିତ ବଚନଂ ଶ୍ରୀଗପଂ ଲଭ ।
 ୨ୟ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର
 ଯାମଲସନ୍ତାନ ଜନ୍ମରେ ଯେବେ ଗୋଟି-
 କର ମାତୃଗର୍ଭରୁ ମୃତୁ ଦୋଇଅଛି ଏପରି
 ପ୍ରକରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ (ପିତୃମାତୃପ୍ରକୃତଙ୍କ)
 କେବଳ ସୁଭକାଶୈତ ପାଳକକୁ ଦେବ ।
 ପ୍ରମଣ ଯଥା—
 ଗର୍ଭେ ଯଦ ବସନ୍ତା ସ୍ୟା ଦପାଦଂ ସୁଭକଂ
 ଉଦେତ । ଲଭ ।— ମୃତକାଶାଶୈତଂ ।
 ସୁନସୁ ପରଂପୁତ୍ରକନୋ ସଦ୍ୟଶ୍ଚ ପୁଣି ବଦେତ ।
 ଲଭ ସୁକ୍ତିକରକାରଣ । ଅଶୈତକାଂ ବଳା-
 ବଲରୁ ।—ଅଥା ସୁଭକାଶୈତଂ ବାଦ ଶା-
 ଦା ଦୁଗଣ ମାର୍ତ୍ତ । ଉପାଦ ।
 ଶୁଭୁଷା ଲଗ୍ନାଧ୍ୟକ୍ଷ—ଲଗ୍ନା ନୈବ

ଉତ୍କଳରୁ । ଉଦ୍ୟତ ବଚନାତ ସୁଦକାଶୌଚ-
 ଅପେକ୍ଷା ମରଣାଶୌଚ ଦୁର୍ଗୁଣ ଅଧିକ ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ "ଗୁରୁ" ବୋଲିଯାଏ ଉଦ୍ୟତ ଲଘୁ ଅର୍ଥାତ୍
 ସୁଦକାଶୌଚର ବାଧା ହୁଅଇ । କହୁନାଲ ।
 ୨୦୩୮୭ ।

କମ୍ପନୀ
 ଶ୍ରୀଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ରମଣି
 ଶରଣରସିଂହପୁର } ଅର୍ଥମାତ୍ରପ୍ରଦାୟ ସତ୍ତା ।

କୌଣସି ପ୍ରକାର କବ୍ୟସାଧ କୃତସମାପନ କଟି ୧ । କାହାଣୀର ଅତି ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଉପସ୍ୟ ୫ ୧୧	ଦ୍ରବ୍ୟଗୋଷ୍ଠି ୫୦ । କର୍ମସମ୍ପଦ (ଉତ୍କଳମୂଳା- ଶକ) ୫୦ । ଲକ୍ଷ୍ମୀକାବ୍ୟ ଉପସ୍ୟ ୫୦ । " ଉତ୍କଳସ୍ୟ ୫୦ । " ମଧୁରସ୍ୟ ୫୦ । କମଳସେଗର କଟି ୫୦ । ମକରଧୂଳି ପ୍ରକରୋଳା ୫୧୨୯ କହୁନାଲର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉପସ୍ୟ ୫୧୦୯
---	---

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଲଟ୍ଟା ସେଗର ଉତ୍କଳମସାଧିତ
 ମନୋବିଷୟ ।

ଏହି ଉପସ୍ୟର ସମାଜ ଗୁଣାବଲମ୍ବି, ଅନ୍ୟ
 କୌଣସି ଉପସ୍ୟ କୁଳାପି ଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ଏପରି ଓଲଟ୍ଟାସେଗର ପ୍ରଧାନତମ ଉପସ୍ୟ
 ଦୋଇ ନାହିଁ; ଏହି ଉପସ୍ୟ ସେଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
 "କ୍ଳୋସେତାଇନ" ସେହିଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
 ହେଇ ଅନେକ ସୁଖାଳ ଲାଭ କରିଅଛୁ ।
 କ୍ଳୋସେତାଇନ ପରବର୍ତ୍ତରେ ନ ୧ ମୂର
 ବିଲକା ବଟୀକା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ।
 କ୍ଳୋସେତାଇନ ସେହି ସୁଲେ ଫଳପ୍ରଦ ନ
 ହୁଏ ସେଥିଲେ ନ ୨ ମୂର ବିଲକା ବଟୀକା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ସେଗର ସୁଖପ୍ରଦ
 ହୁଏ ।

ସେଗର ମରଣାଶୟ ଅବସ୍ଥାରେ ନ ୩ ମୂର
 ବିଲକା ବଟୀକା ବ୍ୟବହାର କଲେ ସେଗର ଜୀବାତ
 ଥାଇ ସୁଖୀ ସଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ କରଇ ।
 ସମୟ ବିଳାସ କର ନ ହୁଏ ତେବେ ନ ୪
 ବିଲକା ବଟୀକା ବ୍ୟବହାରରେ ନିଶ୍ଚୟ ବନହୁଏ ।
 ଅସହ୍ୟ ଭୃତ୍ତି ନିବାହଣ ସକାଶେ ନ ୫ ମୂର
 ବିଲକା ବଟୀକା ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟତେ
 ବଦାଉ ହୁଏ ।

ଏହି ଯେତେ ସମ୍ଭାଷଣ ବା ସେତି
 ଯୁକ୍ତ ବା ସେଗର ପରଶ୍ରାବ ନ ହୁଏ ତେ-
 ବେ ନ ୬ ମୂର ଉପସ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତ
 ଲାଭା ଉପସ୍ୟ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରତ୍ୟେକମୂର ଉପସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ।
 ସମୁଦାୟ ଏକତ୍ରରେ କିମ୍ବ କଲେ ଉତ୍କଳ
 ଲାଭରେ ବନ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସହ ୫୨ ।
 ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପକର କହୁଣସାଧ କୁର ଓ
 ନ୍ୟାୟ ସେଗର ବହୁ ମାତ୍ରାସିଦ ଓ ଅଗ୍ର-
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉପସ୍ୟ ।

ପ୍ରସଂସାପକ ।

ଅପଣକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଲଟ୍ଟା ସେଗର ବଟୀ-
 କାର ଗୁଣ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ
 ନ ଯାରେ । ୧୦ ବର୍ଷର ଅଧିକ ଓ ୨୦ ବର୍ଷର
 ଅଧିକ କିମ୍ବ ଅମୂର ଜଣେ ପ୍ରଜିବାସୀ
 ଓଲଟ୍ଟା ସେଗରରେ ଏପରି ପାଠକ ଥିଲେ କି
 ଗାଢ଼ ଜୀବନର ଅଗ୍ରା ସମସ୍ତେ ତ୍ୟାଗ କରି
 ଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଅପଣକ ଦତ୍ତ
 (ନ ୩ ମୂର) ବଟୀକାଟି ଗାଢ଼ାକୁ ଖୁଆଇଲୁ ।
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା କଣାଉଅଛୁ କି ଉତ୍କଳ
 ବଟୀକା ଦେବାମାନଙ୍କ ସେଗର ଉପସ୍ୟମାନଙ୍କ
 କଲେ ଓ ଅବଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଶପ୍ତ ଲାଭ
 କଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } ଓପ୍ପାଦ୍ୟ ଅଲ
 ୩୦୩୮୭ } ଦେଉଳମାନ୍ୟର

ମହାଶୟ, ଅପଣ ସେହି ଉପସ୍ୟ ପ୍ରକରଣ
 କରିଥିଲେ ତାହା ବହୁଦିନପୂର୍ବରୁ ହୁଇର
 ଗାନ୍ଧିବାୟୁକ ଉପସ୍ୟ ଅଟେ । ଦୁଇ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଫଳ ଫଳପ୍ରଦାରୁ ଏହାର
 ପ୍ରଶଂସା ଅମ୍ଭେ କରୁ ଅଛୁ ।

ଅପଣକର ବସନ୍ତ
 ଭାଗବତ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
 ରେଢ଼ଖୁଣ୍ଟା କରଣୀ

ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନ ଗାଣିକାର ୨୩୩୮୭,
 ୨୦୩୮୭, ୨୦୩୮୭ ଓ ୨୨୩୮୭, ଯଦି
 ସମ୍ପାଦକର ୩୩୩୮୭ ରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
 ଅଛୁ ଦେଖ ଓ କରଣକଳାରେ ଉତ୍କଳ କଲେ
 ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକମାନ ପାଠ କରି ପାରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଶୁକ୍ର
 କରଣକଳାରେ ଉପସ୍ୟ ଉପସ୍ୟମାନ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବ ।

Apply to
 LAKSHMINARAIN GUPTA
 Kabiraj, Kondrapara.

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !
 English and Uriya for Entrance
 Minor and Vernacular schools of all
 grades, sold at the book shop of the
 Cuttack Printing Company, Dargha
 Bazar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ହେଉଅଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଇଲକାର ବ୍ରାହ୍ମଣଦାଃ ସରଗ-
 ଶାର ବେଳ କୋମ୍ପାନୀର ଜରବ ଓ ସର୍ବେ
 ନକସା କରଣୀ ନିମନ୍ତେ କ ୩୦ ଶ ସର୍ବେଥର
 ଦରକାର । ବେଳନ ୫ ୨୦୯ ଓ ୫ ୨୫୯ କା
 ଆର୍ଯ୍ୟ ଅଛୁ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ମାସ ନିମନ୍ତେ ରହିବ ।
 ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହିତ ଅମୂଳ୍ୟ
 ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । କମ୍ପା ସ୍ୱୟଂ ଅସି ଅମୂ-
 ଠରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ଲାଭ ।

କାରପଦା } Sd. H P WILLY
 ୮୭୮୭ } Manager, Mourhanj R.

NOTICE.

Wanted a surveyor for the settle-
 ment office of Bamanghatte. None
 need apply who have not served
 experience in surveying and drawing.
 Pay Rs. 40 and horse allowance
 Rs. 10.

The applicants should enclose the
 certificates of their Superior officers,
 if they are in public service.

Sd. S. DUTTA
 Settlement office
 Bamanghatte

ମେହୁରୋଗ ।

ଘୃଣ୍ୟାମୟର ସମସ୍ତ କୁଳା ସମଗ୍ରା ନିରୁଦ୍ଧି
 ହେବ । ଦୁଇନ୍ତ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅକମଳ କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭିକାରୀ ବୋ-
 ଶକରକାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସକାଶେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରି ନୁହେଁ ।

ଏହି ଉପସ୍ୟ ଯଥାସ୍ଥାରେ ଏକପ୍ରାୟ ସେ-
 ବା କଲେ ନୁହେଁ ସେଗର ଏକ ଭିକାରୀ ସମ୍ପ୍ରା-
 ହରେ ସୁଖକର ସେଗର ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଶପ୍ତ ହେ-
 ବ । ସେହିମାନେ ଅଭିଶପ୍ତ ନ ହେବେ ନିଶ୍ଚ-
 ଯ କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟୟ ସେମାନଙ୍କ ସଂସାରରେ ସଂକୀ
 ହୋଇ ଜୀବନର ସେଗର ମଧୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ।

ଶସ୍ତ୍ରର ଉତ୍ପାଦନରେ ପ୍ରଶଂସା ନ ଦେଲେ ଅର୍ଥ
 ସିଦ୍ଧ ନାହିଁ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲାଭ
 କର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରଶଂସା ଦେବ
 କଲିକତା ଅଦେଇଟୋଲ ନିମନ୍ତେ ଭବନରେ
 ସି, ବେ, ସବୁ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କରେ ଏକ କଟକ
 ଦରଦାବତୀର ପ୍ରତିକମ୍ପାନୀକ ପୁସ୍ତକାଳରେ
 ଏହି ଉପକ୍ରମ କରନ୍ତୁ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକସି-
 ସି କୁଟିଏ ବା । ପୁଲିନା ଓ ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପୁଅକ୍ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

ଭଲଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସବୁର କଟକ
 ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସାହୁଙ୍କ
 ବଣା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଚ୍ଚବନ୍ଧୁ କର କମ୍ପାନୀ
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—

- ୧୭ ପରି ବାଦାମି ଚମାଇ ର ୧୭ ୫ ୨୫୯
- ୧୭ ପରି " " " ୫ ୨୫
- ୧୭ ପରି " " " ୫ ୧୯୯

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
 ଶ୍ରେଣୀର ୫ ମ ବା ଅଧକ କରୁ କରନ୍ତେ ଅଧୁର
 ପୁଲିନା ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିମନ୍ତ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସାହୁଙ୍କର
 ଚଉଧୁରୀବଜାର ବଣା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ
 ଦୋକାନରେ ଚଳଇକୋଣା ଓ କଲିଙ୍ଗ ଓ
 ରେସର୍ମାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀଗୁଣ ଓ କଲି-
 କଙ୍ଗା କମାଣ୍ଡ ସତସତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
 ତାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ
 ଫାସ । ଭଦ୍ରର ଅର୍ଥ କେତେକ ଫେଲସି
 ଜିନିଷାତ୍ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ତାହା ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାଙ୍କର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ରେଣୀ କଲେ ପୁଲିନା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏତଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନେ କଲେଉଣା ଶ୍ରୀକ୍ର
 ଚକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁଷି-
 ଅଛି । କେହି ଶରୀର କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀକ୍ରମାନ ବିକ୍ରୟ
 ହେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ବଜା
 ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ରୁଷିକୁ ଯି ବଜା ୫୦/୨
 ହାସାବରେ ବଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ବାହାର ଶରୀର ଶ୍ରେଣୀଗୁଣର କାର୍ତ୍ତା ଉପରେ
 ଥିବ । ଯଦି କେଲେ ଶ୍ରୀକ୍ରମ ପୂର୍ବ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କୁ
 ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପରଲିଖିତ ।

କଲର ଚେରା ଚି ଚ ହୁଁରେ ଗୁଦ ଦେଲେ ଗଲେ । କବେଡିଆଡ କବେଡିଆ ଚେଲ ନକବା ଗେଜ ସାତା ଓ ଜୋମ ସହକ । ପ୍ରତ୍ୟୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଚକସ କରକା ବାବଜ ଚେନ୍- ବିଲ ଓ କରମ । ଗେହୁଲି ବାହାମା ଗହ । ନାନା ପ୍ରକାରର ଚଠି- ବାଗର ଓ ଲଗାପା ହେଣୀ ଗୁପ । ଚିତର ପ୍ରତ । ଚରମ୍ବ ଗାହକ । ବାଦାମି ସାମାଜ ସହୁଁରେ ଲୁଗା ପଦସ୍ତ୍ରାଦ ବୁଦା । ଅଟୋ ଗୋଟି-ଅର୍ଥାତ୍ ସୁରକ୍ଷା ବୁଦ । ଅବଲ ଗୁପ । ଚାକର ବୁଦ ସତା । ବର୍ତ୍ତର ଅର୍ବ । ବୋବୋତାଲ । ଗୋରସୁଲର ବେଗର ମେଡ ଓ କରକ ମୋ- ତରେ ଗହେ ପୁସ୍ତକ ବାଚ ଗର୍ଣାତ୍ ରେଡିଗାକେଲେ ଗଲ ଓ ସୁଖିଲେ କଳା ବଦ । ଅଲଗା ପତ୍ରା ୧୭ x ୧୦ ଲଃ ୧୪ x ୧୨ ଲଃ ପକେଟ୍ ବୁକ୍ ୧୨ x ୧୦ ଗାଠି ସହକ ୫ x ୧୨ ମୋନା ଓ ମୋନାଚକ ଲଗମ ଧୁଅ ନକସର କରକା ସାହୁଁ କଳା କବି ଓ ପାକର ଚୌକ ଚିତା	ବାଚ ବିଦସ ସାଜ ୨ ବଦ ଲଗା ଓ ସାତା ବେଦା ବେହେଦ ରକର୍ଷ ବୁଦପବୁବ .. ଏକପଦ ବୁଦ ଦେଲସର ପପୋର ମେ ବେସର ଅବଲ ମାଣୀ ବାଳା ନୁମାରେ ଚକ ଦେଲେ ଗୋବ ସଲେ କରକ ହେବ ନାହ । ଏ, ଗୋଷକ ମସୃଡେଇ ବାସୀକ ଓ ବଦା । ଦେଗ ଅବଦେଶ । ଏକକ ବାଲସ । ମୁଅମ ଗେଜ । ଅଟମେଟିକ ଗେହୁଲି ଓ ଶିଉ ଏ ଗେହୁଲିରେ ରେଡି କବିଲ ଗେଜ ବଦ୍ ସହାଇ ଗେହୁ ଗେହୁଲି ରେଗା ର ଗରେ ଦେଇ ଚପାଇ ଦେଲେ ଚକ୍ରର ବଦ ଲ ରଦେ । କବିଲ ଗେଜ । କସିଲି ଚେଲରେ କବ ବାଲ ଶାହ । ରକର ବୋଗର ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋର ବଗର ବା ଚକାର ରବର । ମନସାମା । ରେଡୁକୁ ଗେହୁଲି ବମ ବୋଗର ବନାରଗୀ ଗାଠା ଓ ଗୋଡ ଓ କର ମରସୁଦାଗ୍ୟ ଓ ଶିର- ଗାଲ ଗାଠଗୋଡ ଓ ଗାଠା । ଗୁଣି ବାଚ
--	--

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର କର କମ୍ପାନୀ

ଏକସିରର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାତ୍ର ।
 ଏଥିରେ ପାରଦ ତିନି ଅଲ୍ୟାଲ୍ୟ ବିଶାୟକ
 ପଦାର୍ଥଲି ଲେଖାଗଲା ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଡିକସ ୫୧
 ପ୍ୟାକିଂ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ଅଟା ।
 ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଲଗ ମସକଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ଦ୍ୟବଦାର
 କଲେ ପ୍ରସାରକୁ ପାରଦୃଷ୍ଟିର ବିକ୍ରୟୋପ

ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଯାଏ । ପାଗର ବା,
 ଗରମା ବା, ନାଲୀ ବା, ବେକ ଓ କାକ
 ଭଦରର ବା, ଗୋଲ ବା, କାନ ବା, ତାଳର
 ପୁଜ, ହୋଷ୍ଟା କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜାଣ୍ଟିକା, ସେଟମ୍ପଲ
 ଶରକ୍ୟା, କାମ, ସପ୍ତକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପାତ୍ରା
 କୁଣ୍ଡିଆ, ଧାତୁଦୋକାଲ୍ୟ ଏବଂ ଭଦ୍ରନତ ଲୁଗ
 ଲଭ୍ୟାଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅସମ ହୁଏ ।

ମାନୁର ଚୈଲ ।

ତାଲୁକା ଉପାୟରେ ମାନୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚୈଲ ।
 ଧକର ଓ କୁଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀର ଯେବେ ବହୁ ଉପକ୍ର
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାନୁ । ମାନୁର ଚୈଲ
 ଅନୁମାନେ ବହୁ ବସ୍ତୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ବାହୁ, ସାତୁ, କୁଣ୍ଡୁଅ,
 ହୁଲ, ସଦ୍‌ସାତୁ, ଧକର, କୁଷ୍ଠ, ଗଲକକୁଷ୍ଠ,
 ଲଦ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀର ମହୋପକ୍ର । ଏହା ଦ୍ୟବଦାର
 ଗେଜେ ପ୍ରକାର ବା ଅଛି, ଉତ୍ତୁ ଏହା
 ସମସ୍ତକାରେ ଲୁଗଦାସ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରତି କଟ
 ଦୋଇଲ ୫ ୪୯ ବା ଓ ଗେଜ ଦୋଇଲ
 ୫ ୨୯ ବା ।

ପାଠା ଅସମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେଲର
 ଦଅପିବ । କଲିକତା ଦେହୁ ଚୁର୍ଣ୍ଣିୟା ଗୁଟ
 ୫୨ କମର ଗୁହରେ, ଏ, ଗୋଷ, ବେଦିୟ-
 କଦ୍ୱାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୋଇଲ ୫ ୧୧ ବା,
 ପ୍ୟାକିଂ ୫ ୦ ଅଟା । ଡକଲ ୫ ୧୦୫ ଅଟା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ, ଦୋକାନ ଘରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସିସିଲୁ ୫ ୧ ।

ଫେଲକାଳରେ ଗେଜେ ହୋଇପାର ଏକା ଚକେ
 ଚିତ ବୁଦେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଉପା—

ଫେଲକାଳ ସକାଶେ	
ଧାତ ପତ	୫ ୦୯
ଅଧ ପ୍ରମଦ୍	୫ ୨୯
ପୂର୍ଣ ଏକ ବୁଦନୀ ୫ ୦	
ମାତ୍ର ବୌଶିକି ଗେଜେ ଗେଜେ ଶୁଦ୍ର ଦେଲେ ଚକ୍ରର ଚକ୍ର ୫ ୧୧ ବା ଗୋ ଚେକ ଗାହ । ଗ ଗାହ ଓ ଚକ୍ରସତର ସକାଶେ ଚକ୍ର ପ୍ରମମ ଗବର ଦୋଇ ଓ ଚକ୍ରର ପ୍ରକାଶେ ଚକ୍ର । ଅଧକ ବଦଳ ସକାଶେ ବଦଳ ଚକୋବସ୍ତୁ ଦୋଇ ଗହକ । ଚକ୍ରଗହକ ମୂଲ୍ୟ ଚକ୍ରଗହକ ସକାଶେ ଯଦାଦ୍ୟାଦ୍ ଚକ୍ର ଗହକ ବଦଳ ଚକ୍ରଗହକ ବଦଳ ଚକୋବଜାର ଗହକ ବିକ୍ରୟୋପକରଣ ସକାଶେ ଗହକ ଓ ଚକ୍ରଗହକ ଦେଲ	

ଉତ୍କଳ ଦିପିକା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୨
୧୯୧୨

୧୯୧୨ ଉତ୍କଳ ଦିପିକା ପତ୍ରିକା ୧୯୧୨ ମସିହା । ମୁଦ୍ରିତ ଉତ୍କଳ ଦିପିକା ୧୯୧୨ ମସିହା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

ମୂଲ୍ୟ	ଅକ୍ଷୟ	ବିକାଶ
ଦାସ୍ୟ	୪ ୫ ୯	୪ ୨୯
ଭାବନାମାସ	୪ ୦ ୩	୪ ୧୯

THE *Utkal Dipika* of the 31st ultimo brought to notice some passages from Babu Chaturbhuj Putnaik's *Wasthya Sadhan* which appeared to offend the religious and moral feelings of the Hindus, and questioned the proceedings of the Orissa Text Book Committee for selecting such a book for public schools in utter disregard of the policy of Government in religious and social matters. The author is unable to defend his own book and the action of the committee of which he is a member, has evidently taken to the ingenious course of preparing his European readers not to find the criticism of the *Utkal Dipika* by inserting a paragraph in English in the last issue his Organ the *Sanskarak* to the effect that "the unmanly editor of the *Dipika* is quite unable to comprehend the idea (of a book) and apprehend that the lines of question may demoralize native schools of vernacular schools &c." tho' he never said a word about girl's schools. Of course if the writer had given the translations of the passages and our objections to them the information of his European readers we would have been quite content. We hope they will duly

appreciate his good taste and love of fair play. We believe, however, the Europeans at least the local authorities know very well that any attempt to introduce in girls' school what our contemporary is pleased to call "cultivated taste" would simply retard the little progress that is now seen in them.

We may add in conclusion that if we are right in our assumption that the paragraph of the *Sanskarak* is meant to mislead the European public, we are afraid Babu Chaturbhuj Putnaik as Government Translator is not likely to do justice to *Utkal Dipika*, of which he sends weekly report to Government, he being the editor or at least solely interested in a rival paper which advocates his own cause. We commend this to the notice of Government.

କୋରାଧାର ସର୍ବଜନସୂଚୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ୧୯୧୨ ଉତ୍କଳ ଦିପିକାମାସର କିଛି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି କାଳରେ ବାବୁ କାଳକ୍ରମର ଶୁଣ୍ଠି ସର୍ବଜନସୂଚୀ କର୍ମରେ ନିୟୁତ ହେଲେ ବାବୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଜ୍ରଦେବରୁ ବାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନିୟୁତହୋଇ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି କାଳରେ ଶୁଣ୍ଠି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଡିଟରୀୟ କାହାଣୀକୁ ନିୟୁତ ନକର ପୁଣି ଜଣେ ବଜ୍ରଦେବରୁ ପଠାଇଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଶା କଥା ଏପରି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପଢ଼ାଇଲେ ଏଠା ଲେଖକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା କେବେ ମେଣ୍ଟେ ? ସର୍ବଜନସୂଚୀ ଯୋଗ୍ୟଲେକ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଏକଥା ଅନୁମାନକ ମାନମାୟ କର୍ମରେ ସାଦେକ ସୁରକ୍ଷକର ଦେଇଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କରୁ ବଞ୍ଚିଆନ୍ତେ ପର ।

ଅନୁମାନକର ନୂତନ ଏକତଃ ଦେଲେକର ଶୁଣ୍ଠି ଟିଏନବାଦେବ ଗଭୀରପ୍ରାପ୍ତ ଶୁଣ୍ଠିକାର ଏ ନିମନ୍ତରେ ପଦୁଷ୍ଟ ଗଭୀର ସୋମବାର ଶୁଣ୍ଠିକାର କାର୍ଯ୍ୟଦେବକଠାରୁ ଶୁଣ୍ଠି କଲେ । ଟିଏନବାଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ପୁସ୍ତକକର ବହୁ ଅଛନ୍ତି ଏକ ପୁସ୍ତକ ଗାଢ଼କାଳ ଏଠାରେ ସୁଖ୍ୟାତ-ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଯାହାକି ଅଗମଳରେ ସମସ୍ତେ ପୁଣି ଶୁଣ୍ଠିଅଛନ୍ତି । ସେ ଶୁଣ୍ଠିକାରୁ ଏଠାରୁ ଅଧିବାସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରପଞ୍ଚାତାରେ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଭୂମରକର ଓ ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବିଶେଷରୂପେ ସାଦେବକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷନା କରୁଥିଲେ ଏକ ଏଠାରେ ଶୁଣ୍ଠି ମେଳସମୟରେ ବସୁରଲେକ କରେଣ୍ଟରେ ଶୁଣ୍ଠି ହୋଇ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ଅନଳ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ସଦାନାମରେ କୁର୍ବାର ହେଲେ । ପ୍ରାୟ ହୋଇଛି ଓଡ଼ିଶାକେବଳ

ସାହେବ ପାସୋର ନାହାନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ଏକ-
କ୍ଷାରେ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥିତି ଦେଲେ ବଡ଼
ସୁଖର ସମ୍ପର୍କ ହେବ ।

କାଶ୍ମୀରମହାଶୟନୀଙ୍କର ନାନାପ୍ରକାର ସ-
ନ୍ଦର୍ଶନ ଦଳ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ
କାଶ୍ମୀର ଉକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖନୀଙ୍କ ଏକ
ବେଳକେ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇଯାଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ
କରବିଠାରୁ ଗଜନାଥ ତା ୨୮ ଭାଗରେ ଆସି-
ଥିବା ଭାବସଂକଳନ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେଦଳ
ମହାଶୟନୀ ଅପଣା ସୁନନ୍ଦର ଉପଲକ୍ଷରେ ଏକା
ଦରବାର କରିଥିଲେ । ଦରବାରରେ କର୍ମ-
ରୂପ ଏବଂ ଅନେକ ଦେଖାଯିବ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ
ଲେଖକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ପରମ୍ପରା ପ୍ରକାଶ-
ଯାତ୍ରୀ ଏମାନେ ନଜର ଦେବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ
ହୁଅନ୍ତେ ମହାଶୟନୀ ନଜର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ଅସମର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ ଯେ ନଜର
ପ୍ରଦାନ ରୂପା ପୂଜାକାଳରୁ ତଳ ଅସୁଥିଲେ
ହେଁ ସେ ତାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଲେଖନୀଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ
କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ।—ପାଠକେ !
ଏପରି ଦୟା ସୁଖରେ ଏବଂ ବଶୀଭୂତ ନହେବ ।

ସମ୍ପାଦକ ପଞ୍ଚମାନଙ୍କରେ ପାଠ କରିବା
ଯେ ଆସାମର ଚାହା—କରିବୁରେ କର୍ମ
କରୁଥିବା ଭୂମିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶାନ୍ତି ତୋ-
ମଶାକାମୀ ଜଣେ ଭୂମିରମଣି ଆପଣା
ଅଧର ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ସଙ୍ଗରୁ ନାମର
ନାଲସ କରିଥିଲେ । ସାହେବ ବିଶ୍ୱାସପତ୍ର
ପ୍ରମାଣ କେଉଁ ଅଧର ସାହେବଙ୍କୁ ଅସମ୍ଭବତା-
ୟୁରୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ଶାନ୍ତି ନାମରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଅଇଲେ ଧା ୨୧୧ ଶ ମତେ ମୋକଦ୍ଦମା
ତଲାକରାର ଆଦେଶ କଲେ । ତଦନୁସାରେ
କରୁଥିଲେ ଶାନ୍ତିକୁ ମା ୩୪ କାଶ୍ମୀରୀର
ଦଣ୍ଡାଳୀ ଦେଲେ । ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ମୋକଦ୍ଦମାର
ଇତ୍ୟାଦି କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ
ଅକସ୍ମାତ୍ ସେ ଧୂତହୋଇ କରୁଥିଲେ ବର୍ଣ୍ଣ
କଠିକ ପରମ୍ପରା ସହିତ କାଶ୍ମୀରୀର ଦଣ୍ଡାଳୀ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । କଥିତ ହୁଏ ଯେ ଦଣ୍ଡମାନ
ବେଅଇମା ହୋଇଥିବାକୁ ତହିଁର ମୋକଦ୍ଦ-
ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ।

ନୂତନ ପାଲିମେଣ୍ଟର ମହିର୍ବର୍ଗ ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଗୁଣମାନେ ନିୟୁତ ହୋଇ

ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟନୀଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅଗାମୀ ଗୁରୁବାର ସକ୍ଷୀ ସିଂ-
ହ । ନୂତନ ମହିମାନେ କରୁଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବେ ମହାଶୟନୀଙ୍କ ନିକଟରୁ ଶାନ୍ତି ଜଣା—
ଶିବ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଉଦାର ନୈତିକତା
ଏକ ସକ୍ଷୀ ଏବଂ ପାଣ୍ଡେଲ ଦଳପୁଲେକଙ୍କର
ଅର୍ଥ ଏକ ସକ୍ଷୀ ହୋଇଥିଲେ । ଉଦାର ଚୈ-
ତନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସେହିମାନେ ଶ୍ରୀତେଷ୍ଟୋ-
ନଙ୍କ ଦଳରୁ ଭବ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ଏହି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଳ ଏପରିକି
ହୋଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତ
ଉଦାର ନୈତିକ ବିକାଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବେ ଏବଂ ପାଣ୍ଡେଲଙ୍କ ଦଳପୁଲେକମାନେ
ଏକମତରେ ପୁସ୍ତକ କଲେ ଯେ ଶ୍ରୀତେଷ୍ଟୋ-
ନ ସାହେବ ଅପରିଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭବ୍ୟ
ସେମାନେ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ଏଠା କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀମୁଖ କଷ୍ଟସାହେବଙ୍କ
କଦଳି କଷ୍ଟସୁରେ ଗଜପ୍ରାପ୍ତରେ ଯାହା
ଲେଖିଥିଲେ ତାହା ଠିକ ରହିଲା ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟ କାହାଣୀର ଦୁର୍ଲଭତା ଉତ୍କଳ କଳ-
କଳା ଗଜେଟ ଆସି ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏବଂ
କହିଲେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଶ୍ରୀମୁଖ କଷ୍ଟସା-
ହେବ ଉତ୍କଳକାଳ ନିମିତ୍ତ ପୁସ୍ତକ କଦଳି
ହେଲେ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ଏକଟି କଲେକ୍ଟର
ସାହେବସାହେବ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର କିଏ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଦକୁ ଉପକ୍ରମ କରି କଟକର
ସଦର ମୁକାମରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲେ କଷ୍ଟସାହେବ
ଅତି କାଳ ପୁସ୍ତକ ଗଲେ ସାହେବସାହେବ
ସେଠାରୁ ଏଠାକୁ ଆସିବେ । ତହିଁରୁ ତୁମ୍ଭ
ଏବଂ ଦୋକମ୍ପ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗରେ ହୋଇଅଛି
ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଭବ୍ୟ କରୋପସ୍ତ ହେବ । ଇଂଲଣ୍ଡ-
ସାହେବଙ୍କର ତାହା ବଦଳ କଥା ପୁସ୍ତକ ରଚ-
ନା । ମାତ୍ର ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସୋରାଧାକୁ ବଦଳ
ଦେବା ଏବଂ ଫେରାର ସାହେବ ବାକିର
କରୋପସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିପରି ଦେବାର କଥା
ରୁଚିଅଛି ।

ଗୁଜାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବେ ଅଭାବ
ହେଉଅଛି । ସେଠାରୁ ତେ ସମସ୍ତ ସବାକ
ଅସୁଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ କଳାକାର ଏବଂ ଅଭିସାର-

ପ୍ରକୃତ ସେଗ ଇଂଲଣ୍ଡସେନାକୁ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ
କରିଅଛି ଏବଂ ଅନେକଲେଖ ଦାସପାତା-
ଲରେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତାବଳମାନେ ଏହି
ସୁଯୋଗ ପାଇ ସମ୍ଭବତଃରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଏବଂ ପୁସ୍ତକରୁ ଅଧ୍ୟବଚରଣ ଓ ସାହସ
ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ
ଏବଂ ବଡ଼ ଲତାଇ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଓ
ଉକ୍ତାବଳମାନେ ପରସପରରେ ଦାଉଗଲେ
ପୁକା ଇଂଲଣ୍ଡଙ୍କର ସାମାନ୍ୟତା କରି ନାହାନ୍ତି
ସେମାନେ ଇଂଲଣ୍ଡଙ୍କ ଗୋପ ଠାରୁ ହା ୩୦
ଉକ୍ତାରେ ସମ୍ପର୍କ ପୁସ୍ତକ ଅପାଧାରଣ ସାହସ
ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀମଣିମଧ୍ୟରୁ ପଶିଯାଇ ଦରଦାର
ପୋଡ଼ ଦେଇ ଆସିଲେ । ଉକ୍ତାବଳମାନଙ୍କର
କମଳ ଅଭିମତରୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ଦେଖି
ଇଂଲଣ୍ଡମତରେ ମତସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ
କର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ସେନା ସେଠାରେ ଅଛନ୍ତି
ସେମାନେଉତ୍ତରୁ ଏବଂ ଅଗାମୀ ଶାନ୍ତିକାଳରେ
ଅର୍ଥ ସେନା ଓ ପୁସ୍ତକ ପଠା ଯିବେ ଓ ସମସ୍ତ
ସେନା କେତେକ ମେକର୍ସବିକାହେବଙ୍କ
ଅଜ୍ଞାନରେ ବୁଦ୍ଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତଠାରୁ
ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକାବେଳକେ ଯୋଡ଼
କେଉଁ ଯିବେ । ବଡ଼ କଷ୍ଟନକ କଥା । ଏତେ
ବଡ଼ ସୁଖର ବୁଦ୍ଧିମେତ ଯଜ୍ଞରେ ଅର୍ଥ କେହି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ ?

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧକର ପ୍ରକୃତ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ
କରିବାରୁ ତହିଁର ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଯି
ଲେକଟାରେ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟକୁ ଅପ୍ରକାଶ
କରିବାର କୌଣସି ସୂକ୍ତି କ ପାଇ ଇଂଲଣ୍ଡ-
ପାଠକଙ୍କର ଅଗ୍ରତ୍ୱ କେଉଁଅଛନ୍ତି ଏଣୁ ଅପଣାର
ସବାଦପତ୍ର ସମ୍ପାଦକର ଗଜ ସଂଖ୍ୟାରେ
ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ କେଉଁ ସାପିତାର
ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଚାହୁଁଥିବୁ ଏବଂ ଅଦୃଶ୍ୟ ଇଂଲଣ୍ଡ
ସୁଖର ଅନୁମୋଦନ ବାଦ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମାପଣ
କରି ଇଂଲଣ୍ଡପାଠକମାନଙ୍କୁ କହିଅଛନ୍ତି
ଦେଖାଯି ଯୁବକ ଯୁବକ ଏକଟି ନିସି ସକାଳ
ଓ ସକାଳେଲେ ବୁମଣ କରି ପାରିବେ ଏଥିର
ପୁସ୍ତକ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବେ କୋଟିଏ-
ଲେଖାଏ ଉଦ୍ୟାନ ରଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉକ୍ତାବଳ
କରିବାରେ ସାପିତାର ଅଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଏପରି
ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହକାଳରୁ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟତାରେ ପୁସ୍ତକର ସିଦ୍ଧା ଦେଲେ

ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଭିମାନଙ୍କର ଚରଣ ମନ ଦେବ ବୋଲି ଭୟ କରିଅଛନ୍ତି । ତାହା ଶୁଭକାର ଅପରାଧ ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟାରେ ଅଧିକ ଅନ୍ୟତରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅପରାଧୀ ଜାଣିବାର ଉଚିତ କି ସେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ପାଠଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଦେବେ ତେବେ ଶୀଘ୍ର ଗାଳବା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ଘଟିବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୁବର୍ଣ୍ଣଭୂଷଣ ଲେକକ ସାହିତ୍ୟାଳୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ବିଦ୍ୟା ନିଷେଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗୋଲପାଟଣା ଅନୁର୍ଣ୍ଣିତ ମିଶ୍ରମାସ ଶୁ-ବର୍ଣ୍ଣି-ରୁ ଏକଜଣ ରାମେଶ୍ୱରୀ କର୍ମଶୃଙ୍ଖଳା ନାମରେ ନାମେ କୁଲି ଜାଲିଆ କରିବା ତାରଣ ଦରଶାସୁ ଲେଖାଉ ଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ତାହା ଚାରିପାରି ଦରଶାସୁଲେଖକକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅବା ସରକାର ଧରି ଉତ୍କଳରୁସେ ଶୁଦ୍ଧିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଫୁ-ର କରିବାରୁ ଦରଶାସୁଲେଖକ ସାହେବଙ୍କ ପୁତ୍ରୁ ଶୁଦ୍ଧିକ ଉତ୍କଳ ଦେଇ ସେହି ଶୁଦ୍ଧିକ ମାସ ରାଜାଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଭାବେ । ଏହି ମା-ସି-ହୁ-କୁ ଅବାଇର କରୁଥିବା ସେଠା ଶିକ୍ଷା କର୍ମରେ ଦେଶରାସନ ସାହେବଙ୍କ ମୁଖରେ ଦେଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ସେଇ ସେମା-ଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ । ତେବେତେଲେ ଉ-ତ୍କଳର ମୁଖ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ବାହ୍ୟାଦ ରକ୍ତ ପାତ କରୁଥିଲେ । ଦରଶାସୁ ଲେଖକ ନାମ ଆନୁ-ମ । ଅନ୍ୟ ଆନୁଗମ୍ୟ ଅପର ସେହି ସହସା-ସ ଦେଶାଦ ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତର ମୁଖ ଉତ୍କଳ କଲ-ହିଲ ପ୍ରସଂସା ଗରମୁଖରେ ବଲେସରବ ନାହିଁ । ପରଶ୍ରାସର ଲେଖକ ସଂଖ୍ୟା ଯେତେବେଳେ ଦେଶରେ ପଥର ଦେବ ତେତେବେଳେ ଦେଶର ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଭାଗ ମେଧିକ । ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରଣରୁ ଶୁଣାଯାଏ ବନ୍ତୁ ସମାଜର ଉଚିତ ଉତ୍ତମ ଆନୁଗମ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ଓ ଆସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗକରୁଅଛନ୍ତି । ଆନୁଗମ୍ୟ ର ଗୁଣମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରବାକୁ ଲେଖେ ମର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଦୁର୍ଭାଗ ଶଂଶ୍ରବଣ ଠାରୁ ଶା ରାବାର ଉପାୟକୁ ନାହିଁ ।

ସଞ୍ଚିକମା ଆନୁଗମ୍ୟ ସର ସାହସରେ ମାତ୍ର ଦୋଇ ତାହାକୁ ଟ ୫୦ କା ମୂଲ୍ୟର ଗାଟିଏ ସରବ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ର ରହି ପାଇ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଁ କି ଅସୁଦେଶୀୟମାନେ ଏପରି ସଜ୍ଞାତ୍ୟରେ ଦେବା ଦେବାକୁ ଶୀଘ୍ର ଅପସର ଦେବେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସୁଗାୟ ବାରୁ ବୃଦ୍ଧାବଳମଣ୍ଡଳ ଦାଲେଖରୁ ସେ ସମୟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମେଜିନାଟକ ସାହେବଙ୍କୁ ଏହିସର ଶାହି ଦେଇଥିଲେ । ସେ କର୍ମ ଅବଧି ନାକୁଲ୍ୟମାନ ରହିଅଛି ।

ଦୁମସରରୁ ଜଣେ ପଦପ୍ରେସର ଲେଖିଅ-ଛନ୍ତି କି ରସୁଲକୁଶାଳ ମିତିଲସୁଲ କ ୩୦ ଶ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟମିତିଲସୁଲ ଥିଲ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲ ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ଗଣ୍ଡାମର ଲେକଲପଣକୁ ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିକ୍ର ଅବଶର ଦୋ-ଅଛି । କାରଣ ଲେକଲପଣର ଅଧିକାଂଶ ସତ୍ୟ ଏବ ସୁଲର ସେକେଟରା କମାକାଞ୍ଚିକ କି ଯେଉଁମାନେ ସଜାଗୟ ଲେକକ ଉତ୍କଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆକପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ସହାନୁ-ଭୁତ ପ୍ରଦାନ କରିନ୍ତି ନାହିଁ । ଦୁମସର ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରକୃତ ଓଡ଼ିଆ ଗଜ୍ୟ ଏବ ଏଠା ମିତିଲସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଓଡ଼ିଆ ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆମାନ-ଦର ଯେମନ୍ତ ବିନାଲ ସୁଦଧା ଦେବ କମା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶିକ୍ଷକଦ୍ୱାରା ସେପରି ଦେବାର ଅଣା କରାଯାଇ ନ ଯାରେ । ସୁଦେ ଏହିସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ପଦରେ ଜଣେ "ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେ-ସନ" ପାସ କରିଥିବା କମା ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ସମସ୍ତା ପାସ କର-ଥିବା ଓଡ଼ିଆଲେକର ଅସଭାକ ନ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କର୍ମଣ୍ଡ ଜଣେ ଏଫ, ଏ, ପାସ କରି-ଥିବା ଲେକ ଉକ୍ତ କର୍ମ ସଜାଣେ ଲେକପ-ଛନ୍ତି କାରଣ ଉକ୍ତ ସମସ୍ତା ପାସ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଆଲେକ କହୁତ ନ ଥିବାରୁ ଜଣେ କମା ବ୍ରାହ୍ମଣରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହରବାର ସୁଦଧା ଦେବ । ପଦପ୍ରେସର ଅନୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କମା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଓଡ଼ିଆ ପଢ଼ାଲେଖାରାରେ ଦେଶିକ ଆଉ ତାହାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆକଥା ଶୁଣିଲେ ଓଡ଼ିଆ-ମାନେ ଦାସ୍ୟସମ୍ପରଣ କରାଯାଇନ୍ତି ନାହିଁ ଏପରି ଫଣ୍ଡରେ କୌଣସି ସମୟରେ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତ ଦେଲେ ସୁଲଟି ଉଠିଯିବାର ଭୟ ଅଛି । ଅଳବକ ପଦପ୍ରେସର ପ୍ରାର୍ଥନା କର-ଅଛନ୍ତି କି ମାନାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସୁଲଟିତ ଲେକଲପଣରୁ ବାଧିନେଇ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଶାସ-ସୁଲମଧ୍ୟରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବ ଓଡ଼ିଆକ ମଧ୍ୟରେ

ଏଫ, ଏ, ପାସକରବା ଲେକକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ୟୁଲେସନ ପାସ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଆକୁ ଉକ୍ତ ସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକତା ଦୟାଯାଉ ।

ଗଣ୍ଡାମଜିନାରେ କମା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ପ୍ରାଦୁ-ର୍ଭାବ ଏବ ଓଡ଼ିଆକର ଅଧ୍ୟୟନ ଦୂରବସ୍ତା ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଫର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ପ୍ରାକାୟ ଦାକମମାନେ ଅହି ଦେଶେବାଳ ଏ ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପେଷ୍ଟ ରହିବେ ?

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନ ।

ବାବୁ ଚତୁର୍ଥ କପଟିନାୟକଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସା-ଧନ ଯେ ସ୍ୱୟା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକ୍ରମେଣୀ ତାହା ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରଦେ ଦେଖାଇ ଅଛି । ବାବୁ-କର ସେ ଅର୍ମରେ ବିଦ୍ୟାସ ନାହିଁ ସୁଲବ୍ ଦେବାର୍ତନା ଓ କନିକାନ ଚରାକ କୁସଂସାର ଶୁଦ୍ଧତନ ଓ ମଦରେ ବିଷ୍ଣୁ ଫଳ ନାହିଁ ପଥରର ପିତୁଳା ବିଷ୍ଣୁ ଖାଏ ନାହିଁ ଏସବୁ କଥା ହିନ୍ଦୁ-ଧର୍ମର କ୍ରମେଣୀ ବୋଲି ସେ କୁହିଁ ପାରିବାରୁ ଅସମର୍ଥ । ମାତ୍ର ସେ କୁହିଁ ପାରିବୁ ଅବା ନ ପାରିବୁ ହିନ୍ଦୁକ ମନରେ ଆଦାର ଲଗିଅଛି ସନେହ ନାହିଁ । ଏଭଳା ସେ ଏ ପ୍ରକ୍ତି ରଚନା କଲଦେଲେ ଦେଶକାଳ ପାତ୍ରପ୍ରତି ଅଦୌ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ନାହାନ୍ତି । ସାହେବମାନଙ୍କର ଅର୍ଥରୁ ବ୍ୟବହର ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର କେମନ୍ତ ଗୋଟାଏ ଦକାଗୟ ଅନୁଗମ୍ୟ କରିଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପ୍ରାୟ ସବୁପ୍ରକାରରେ ସେହମାନ ଅନୁ-ରଣ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବମାନଙ୍କର ଅର୍ଥରୁ ବ୍ୟବହାର ଦେ-ଲେକ ବିଷୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କଠାରୁ ଅପେକ୍ଷା-କୃତ ଭଲ ଦୋଇ ପାରେ ବନ୍ତୁ ସେପରି ସୁଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ଅପଣା ଅବସ୍ତା କୁହିଁ ସିନା ଅନୁରଣ କରବା । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଚରୁତର-ଲେକେ ଅନାୟାସରେ କର ପାରିବେ ସେହି-ପରି ଉପଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଚୁଥା ଅବା ଅସଙ୍ଗତ ଉପଦେଶ ଅବଶ୍ୟ ଅନର୍ଥକର କିନା ଭଲ ଦୋଇ ନ ଯାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପୁସ୍ତକରୁ ଚଳଇଣିତ ଅଂଶମାନ ଉଦ୍ଧୃତ କରୁଁ ଯଥା ;—

“ସାହେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇରୁ ଅଧକଜଣ ଏବ ବୋଠଇରେ ଶୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ

ମାନଙ୍କ ଦେଖିଲେ ଲୋକମାନେ ଏକପରି ପରଦାରସାକ ଦେଖି ଶୁଣନ୍ତି । ଏଣୁ ଅନେକ ଯାତ୍ରା କରଇ" ପୃ ୩୭ ଷ୍ଟା ।

ସାହେବମାନଙ୍କ ପରି ଶୋକିଏ କଙ୍ଗାଳାରେ ରହିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ କ ? ଅଥଚ 'ପରଦାରସାକ ଏକପରି ଶୁଣନ୍ତି' ଏଥିର ଅର୍ଥ କ ? ପ୍ରକୃତ କଥା ଏହି କ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସାଧୁ ସୁଖ ବନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଦେଇ ଏକପରି ଶୁଣନ୍ତି ସମସ୍ତ ପରଦାର ନୁହେ ।

"ହେଉଁମାନେ ବେଦଳ ଶୁଭ ଶିଖ ଓ ମିଷ୍ଟାନ୍ତ ଆଦାର କରନ୍ତି ସେମାନେ ବହୁତ ମୋଟା ହୋଇ ଯାନ୍ତି ଓ ବହୁତ ପରଶ୍ରମ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡର ବାଳ ପାତ ଯାଏ ଏକ ଅନେକ ରୋଗ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଆସି ଯେଉଁ ଯାଏ ।" ପୃ ୮୮ ଷ୍ଟା ।

ଭାରତ ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଏକଦିନ ଜଣା ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନକ କମ୍ପାନୀ ଦୋଷରୁ ଭାରତ ମୂଳକରେ ଜନ୍ମ ଦୋଇଅଛି ଏଥିରୁ ଅପୂର୍ବ ନାହିଁ । ତଥାପି ପିଲମାନେ ସାବଧାନ ହୁଅ ଭାରତ ବଦଳରେ ସାହେବ-ଖାନା ଖାଇଲେ ଭଲ ନୁହେଁ ବାଳପାତ ଯିବ ଓ ରୋଗରେ ସତକ ।

"ଜୁର ସେହି ସମୟରେ ଚାରିଅଡ଼େ ଲାଗି ଥିବ ସଦାକାଁ କିଛି ନ ଖାଇ ଘରୁ ବାହାରିବ ନାହିଁ । * * * ଭୂମିରେ କ ଖୋଇ ଦୋରାଳ-ଘରେ ବା ଖଟ କଟିପା ବା ଚକ୍ଳପୋଷ ଉପରେ ଖୋଇବ ।" ପୃ ୪୧ ଷ୍ଟା ।

ଶୁଣିଲ ଘରେ ଦୈନିକ ଖୋଇଲେ କୁର ମାତ ବସିବ କ ? ଅଳ୍ପ ସବୁବେଳେ ଗରମ ଲୁଗା ଦେହରେ ରଖିବା ଏପ୍ରଦେଶ ପକ୍ଷରେ ବେଶେ ସହଜ ଅଭାଷ୍ୟରେ ବୁଝା ଯାଉଅଛି । ଯାହା ଦେହ ସାହେବ ବା ବଜ୍ରଲୋକ ନ ଦେଲେ ଏ ନୟମ ରକ୍ଷା ହୋଇ ନ ପାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଗରମମାନେ କୁରସମୟରେ ନାଶ ପିବେ । ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତର ଉପଦେଶ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ବୋଲିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଏଥିର ଉପାପ୍ରକ୍ତ ଥରେ ଦୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ । ସୁନ୍ଦରେ ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଯେ ଏଥିର ଗ୍ରନ୍ଥା ଉପ-ପ୍ରାୟମେଷ ବଦ୍ୟାଳୟର ଉପସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ନିରାଳ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଜଣକ ଯେ ପିଲମାନେ ବୁଝିବାର

ଭେଣିବ ଥାଉ ବଡ଼ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ସୁଦ୍ଧା ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ଉଦାହରଣ ଦେଖ ।

"ସୁସ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୁରୁରେ ସୁସ୍ତୁ-ସନ୍ଧ୍ୟ ନଦ୍ରା ଓ ପ୍ରାକଟକାଳରେ ମସ୍ତିକ ପରଦାର ବୋଧ ହୁଏ" ପୃ ୧ ଷ୍ଟା ।

'ମସ୍ତିକ ପରଦାର' କଥାଟା ପିଲମାନେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ କ ?

"ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଣାସ ଅନୁମାନକର ସବୁ ପ୍ରଦାର ବାର୍ଯ୍ୟ ବେତେବେଳେ ନା ବେତେବେଳେ ବନ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଣାସ ସବୁ ବେଳେ ଚାଲୁଥାଏ ।" ପୃ ୨ ଷ୍ଟା ।

ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଣାସ ବେତେବେଳେ ବନ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଚାଲୁଥାଏ ଏ ଉପର ଗ୍ରନ୍ଥା ଓ ଏଥିର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇବାକୁ କେହି ଯାଇବେ ହେବ । ବୋଧ ହୁଅଇ ପ୍ରସ୍ତୁତର ଶାସ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡେ ଶିବା ଦାବାର କରନ୍ତେ ।

"ସୁସ୍ତୁକାରେ * * * ମାନକ ଉପରକୁ ବ୍ୟାପି ବାୟୁ ରହିଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ସବୁଥଡ଼େ ସମାନ ବହୁଳତା ନୁହେଁ । ଯେତେ ଉପରକୁ ଉଠିବ ତମେ ପାଉଳ ବାୟୁ ଦେଖିବ । ବାୟୁର ଗୁରୁତ୍ୱ ଥିବା ସେଥିର କାରଣ ଅଟେ" ପୃ * ଷ୍ଟା ।

ଯେବେ ବେଦଳ ଉପରକୁ ଜମଣ ପାଉଳ ଦେବ ତେବେ ଅଳ୍ପ ସବୁଅଡ଼େ ସମାନ ବହୁ-ଲୟା ନ ଦେବ କାହିଁକି ?

"ଉତ୍ତର ପଦାର୍ଥ ବାୟୁମଧ୍ୟରୁ ବାହୋଲିକ ଆସିତ ବାଣି ପ୍ରଦଶକର ଏକ ଅଂଜ୍ଞାନ ପର-ଦ୍ୟାଗକର ବାୟୁକୁ ନିର୍ମଳ କରେ" ପୃ ୧ ଷ୍ଟା ।

ଉତ୍ତର ବାୟୁମଧ୍ୟରୁ ଅଂଜ୍ଞାନ ପରଦ୍ୟାଗ କର ବାୟୁକୁ ନିର୍ମଳ କରେ ଏକଥା ଠିକ୍-ଦେଲ କ ?

"ସେହିପରି ପଦାର୍ଥ ଖାଇବ ଯାହା ଖାଇ-ଲେ ଦେହର ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ" । ପୃ ୨୭ ଷ୍ଟା ।

"କିନ୍ତୁ ଉପର ପକ୍ଷରୁ ବରଦର ବହୁ ଗରମତକ ଆଦାର କରନ୍ତ" । ପୃ ୨୧ ଷ୍ଟା ।

ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଗରମତକ ବେନନ୍ତ ପର-ସ୍ୱାର ଗ୍ରନ୍ଥା । ଏଥିର ରଚନାର ଭୁଲକା ପ୍ରକ୍ତ କ ?

ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୃ ୨୪ ଓ ୨୫ ଷ୍ଟାରେ ଜାନ୍ତିକରାସ ସର୍ଯ୍ୟକ ଦକ୍ଷିଣାୟନ ଉତ୍ତରାୟନ ଓ ତାପମାନ ସମ୍ବନ୍ଧସମ୍ବନ୍ଧେ ଯାହା ଲେଖା-ଅଛି ଉତ୍ତପ୍ରାୟମେଷ ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ନ-ମାନେ ସେ ସମସ୍ତ ବୁଝିପାରବାର ଭେଣିବ

ଥାଉ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷକମାନେ ହୁଏ-ପାରବେ ତେବେ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ନିଜ୍ଞ-ଶିକ୍ଷା ଅପାଇବାରୁ ଉପର-ଲବ କରୁଅଛି ।

"ବେଶ୍ୟାମାନେ ଭୁଲାଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାପପତକୁ ଦେଇ ଯାନ୍ତି ପୁଣି ଗରମି ବେମାର ଓ ମେହରୋଗ ପ୍ରଭୃତ ଅନେକ ରୋଗ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଯାତ ହୁଏ ।" ପୃ ୪୪ ଷ୍ଟା

ପାପପତ୍ରରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଲୁଗ ରହିବା ବଡ଼ ଦୋଷ ମାତ୍ର ସାମ୍ବନ୍ଧ ବିଷୟକ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଏପରି ମାତ୍ରମୂଳ କଥା ନ ଥିଲେ ସଙ୍ଗଳା ଗୁନିବ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଗରମି ଓ ମେହ ବସନ୍ତ ରୋଗ ବେଶ୍ୟାଙ୍କଠାରୁ ଉପର ଜାତ ହୁଅଇ ଶ୍ରଦ୍ଧମାନେ ପରୁରତେ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ବୁଝାଇ ଦେବେ । ଏଥିରେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ପିଲମାନେ ଏହକୁ ନ ଶିଖିଲେ ବଡ଼ଦଳକୁ ସାବଧାନ ଦେବେ କହେ ? ଧନ୍ୟ କାଲର ମହିମା ! ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ଜଗତରେ ଅବ୍ୟୟର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ସପ୍ତା-ହରେ ସାମାଜ୍ୟ ଦୁଇ ଏକତ୍ର ମାତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଉପେଶ ଶବ୍ଦ ଦେଖି କେବେ ଉପ ପକ୍ଷର ଉପରେ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଚଳିବାରେ ଅନୁକମ୍ପା କାରଣ ପିତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସୁନନ୍ଦର ଗୁଣ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଉଚ୍ଚତମ ଅପାମା ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ଉପର ପାଉଳେ ବେଦକ ଏକତ୍ର ହୁଏତାହାର ମୂଳେ ହିକାର ଶ୍ରୀକାର ବସନ୍ତରୁ କ ୨ ଧର୍ମ ବାଦ୍ୟାସ ବଣ୍ଟ ପାଇବ ।

ପୁର ପୁର ବିକ୍ରମ ସୁପରକେଶେଶ ଅଇ, ଏତ, ଶାନ୍ତ ସାହେବ ତା ୨ ଉତ୍କଳ ଅପେକ୍ଷାମାତ୍ର ତା ୧୨ ମନମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପୁର ଗାନ୍ଧାର ଉତ୍କଳ ସାହେବ ବାବୁ ପି, ପି, ଗୁଣ୍ଡାମାତ୍ର ତା ୧୮ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମାସରେ ବେଲର ହର ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ମୁଖ୍ୟତ ବାବୁ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଦୋଷ ଅପେକ୍ଷା-ବର୍ମକୁ ଦେଉଅସି ଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାଦଶାହୁକାର ଜଣାପର ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଏତ-ର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ବୃଦ୍ଧିର ଅବଶ୍ୟ ରକ୍ଷା ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ଗୁରୁତର ଦର ବହୁତ ଶକ୍ତି ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ଗୁରୁତ ଅପେ ଯେ ୨୦ ର ଲେଖାଏଁ ବହୁତ ଦେହର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ୨୨-ର ଲେଖାଏଁ ମିଳୁଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସଦରକୁ ତାପକାତା ଓ ବୋଲର ଯେଉଁ ପରରେ ଅସୁସ୍ଥତା ଚାହିଁଲେ ମିଳିପାରିବ ଶାସ୍ତ୍ର କମ୍ପୁସ୍ତକ । ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବୁ ଅନୁବାଦ ରକ୍ଷା ଓ ମସଲକାସିକର ବନ୍ଧୁ ହେବାର ମିଳିପାରିବାରୁ ଶୁଣିବ ପୁସ୍ତକ ତାହା ଉଠାଇ ଏପରି ଅଛନ୍ତି ।